

65356

VERSLAG

VAN DEN TOESTAND DER

GEMEENTE SEMARANG

OVER

1921

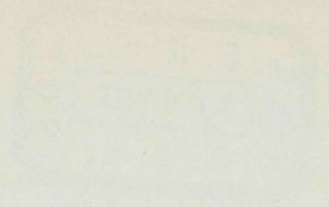
G 1

VERSLAG
VAN DEN TOESTAND DER
GEMEENTE SEMARANG
OVER
1921

95359

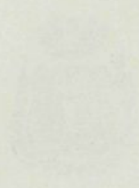
VERSLAG

VAN DEN TOESTAND DER

GEMEENTE SEMARANG

OVER

1851

No. 978.

RUBRIEK:
Verslagen.

ONDERWERP:
Gemeente Verslag 1921.

SEMARANG, 31 October 1922.

Aan
den Gemeenteraad van
SEMARANG.

Ik heb de eer Uw College hierbij aan te bieden het verslag
van den toestand der Gemeente Semarang over het jaar 1921.

De Burgemeester,
D. DE IONGH.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

ALGEMEENE INHOUD :

HOOFDSTUK		BLADZ.
	I Algemeene beschouwingen	VII
„	II Gemeente-Bestuur.	VII
„	III Personeele aangelegenheden	VII
„	IV Verordeningen	VII
„	V Openbare Gezondheid	VII
„	VI Verslag Woningdienst 1921	VII
„	VII Dienst van Gemeentewerken.	VIII
„	VIII Reinigingsdienst	VIII
„	IX Werkplaats	VIII
„	X Vrachtautodienst en Motorwalsen	VIII
„	XI Drinkwatervoorziening	IX
„	XII Brandweer	IX
„	XIII Veeartsenijkundige dienst.	IX
„	XIV Rijtuigverhuurderijen	IX
„	XV Melkerijen	IX
„	XVI Marktwezen.	X
„	XVII Onderwijs	X
	Openbare Gezondheid	X
	(Supplement van Hoofdstuk V.)	

GESPECIFICEERDE INHOUD.

HOOFDSTUK I.	BLADZ.
Algemeene beschouwingen	1
HOOFDSTUK II.	
Gemeente Bestuur	7
§ 1. De Gemeenteraad.	7
„ 2. Wethouders.	7
„ 3. Kiezerslijst en Verkiezingen	7
„ 4. Raadsleden	10
„ 5 Raadscommissies	11
HOOFDSTUK III.	
Personeele Aangelegenheden	15
HOOFDSTUK IV.	
Verordeningen	17
§ 1. Verordeningen	17
„ 2. Reglementen en keuren van Politie	34
HOOFDSTUK V.	
Openbare Gezondheid.	37
HOOFDSTUK VI.	
Jaarverslag Woningdienst 1921	45
§ 1. Organisatie	45
„ 2. Technische dienst tevens afdeeling Grondbedrijf.	49
„ 3. Afdeeling Bouw- en Woningtoezicht	54
„ 4. Woningbedrijf	63

HOOFDSTUK VII.

Dienst van Gemeentewerken	78
§ 1. Personeel.	78
„ 2. Algemeen Overzicht.. . . .	79
„ 3. Staat der wegen	81

HOOFDSTUK VIII.

Reinigingsdienst.	121
§ 1. Overzicht.	121
„ 2. Personeel.	121
„ 3. Inrichting en materieel	121
„ 4. Paarden en runderen	122
„ 5. Ophaaldienst van huis- stal- en passervuil	123
„ 6. Straatreiniging.	125
„ 7. Belten.	126
„ 8. Aanplant van Bengaalsch gras	127
„ 9. Het ledigen van beerputten	128
„ 10. Proeven met het verbranden van vuil	128
„ 11. Finantieel overzicht	129

HOOFDSTUK IX.

Werkplaats.	135
§ 1 Autobussen	135
„ 2 Vrachtautodienst	135
„ 3 Stoom- en Motorwalsen.	135
„ 4 Steenbrekerijen.	136
„ 5 Reinigingsdienst	136
„ 6 Rioleering	136
„ 7 Onderhoud wegen	136
„ 8 Werkplaats	137
„ 9 Werk voor derden en voor Gemeente personeel	137
„ 10 Personeel.	137

HOOFDSTUK X.

Vrachtautodienst en Motorwalsen.	138
A. Vrachtauto's	138
B. Stoom- en Motorwalsen	140

HOOFDSTUK XI

Drinkwatervoorziening	141
§ 1 Personeel.	141
„ 2 Brongebouw.	142
„ 3 Aanvoerleiding.	142
„ 4 Reservoirs	142
„ 5 Buizenet.	143
„ 6 Hydranten	144
„ 7 Aansluitingen	144
„ 8 Waterverbruik	146
„ 9 Bad- en Waschinrichtingen	147
„ 10 Watermeters.	148
„ 11 Inspectie	149

HOOFDSTUK XII.

Brandweer.	151
§ 1 Personeel	151
„ 2 Materieel	151
„ 3 Branden	151

HOOFDSTUK XIII.

Veeartsenijkundige Dienst	154
§ 1 Slachterijen	154

HOOFDSTUK XIV.

Rijtuigverhuurderijen	158
§ 1. Keuring van Rijtuigen	158
„ 2. Overzicht Rijtuigkeuring 1921.	158
„ 3. Keuring van tuigen	158
„ 4. Processen-verbaal	159
„ 5. Rijtuigverhuurderijen	159
„ 6. Keuring van paarden	160

HOOFDSTUK XV.

Melkerijen	164
§ 1. Melkgereedschappen	164
„ 2. Zindelijkheid. Bacterieele infectie der melk.	164
„ 3. Melkstallen	165

X.

BLADZ.

„ 4. Onderzoek melkrunderen	166
„ 5. Samenstelling der melk.	166

HOOFDSTUK XVI.

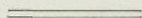
Marktwezen.	176
---------------------	-----

HOOFDSTUK XVII.

Onderwijs.	180
A. Gemeentelijk Onderwijs.	180
§ 1. Algemeene leiding.	180
„ 2. Subsidies.	180
„ 3. Scholen en Schoolgebouwen	180
„ 4. Leerlingen	182
„ 5. Het onderwijzend personeel	183
B. Gouvernements-Onderwijs.	190
§ 1. Hoogere Burgerschool met vijfjarigen cursus.	190
„ 2. Mulo-afdeeling der Algemeene Middelbare School	191
„ 3. Europeesch Lager Onderwijs	192
„ 4. Overzicht van den stand der Holl.-Inl. Scholen. op 31 Dec. van het verslagjaar.	193
„ 5. Idem der H. C. Scholen op 31 Dec. 1921	193
„ 6. Inlandsch-Onderwijs	194
„ 7. Semarangsche Technische Avondschool	194

Openbare Gezondheid.	201
------------------------------	-----

Supplement van Hoofdstuk V.

ERRATA.

Op bladz. 154 staat	Hoofdstuk XII,	moet zijn	Hoofdstuk XIII
„ „ 155 „ „	XIII,	„ „ „	XIV
„ „ 164 „ „	XIV,	„ „ „	XV
„ „ 176 „ „	XV,	„ „ „	XVI
„ „ 180 „ „	XVI,	„ „ „	XVII

HOOFDSTUK I.

Algemeene Beschouwingen.

Economisch Overzicht. Het jaar 1921 zal bekend blijven als het jaar der „malaise” en het loont de moeite voor onze stad, die voor alles een handelsstad is de beteekenis te onderzoeken van het verschijnsel, dat met dit woord wordt benoemd.

De oorzaak der malaise is te vinden in den snellen prijsval van nagenoeg alle handelsartikelen. Daaruit spruiten, zooals vanzelf spreekt, groote verliezen voort voor houders van goederen. Te grooter zijn deze verliezen, omdat, in de verwachting van verdere prijsstijging groote en hooggeprijsde voorraden werden aangehouden of besteld. De realisatie van die voorraden baart groote zorg, aangezien, zooals steeds bij prijsdaling, in de verwachting van verdere daling slechts het strikt noodige wordt gekocht, juist de omgekeerde gang van zaken van die, welke men tevoren waarnam. Het bleek, dat verschillende handelslichamen voor deze gebeurlijkheid onvoldoende voorziening hadden getroffen, zoodat groote moeilijkheden daarvan het gevolg zijn. Toch bleef onze stad tot dusverre voor bepaalde rampen gespaard, zoodat met dankbaarheid mag worden vastgesteld, dat de malaise tot nog toe beperkt bleef tot een finantieele malaise. Een economische malaise als die waaronder andere landen gebukt gaan, heerscht hier nog niet in beteekenende mate. Het scheepsbezoek aan onze haven en de goederenbeweging aldaar kwamen op een hoogte, belangrijk boven eenig vroeger bereikt peil. Het productieapparaat van stad en achterland is ongeschonden en nog in volle werking. Van werkeloosheid is nog slechts in betrekkelijk geringe mate sprake. De in het afgelopen tijdperk verhoogde loonen en bezoldigingen konden nog goeddeels behouden worden.

Het gros der bevolking, dat van min of meer vaste inkomsten heeft te leven, wordt dan ook door de malaise nog niet getroffen, is integendeel door de belangrijke prijsdaling van voedingsmiddelen en kleedingstoffen voorshands in betere omstandigheden gekomen. Als uiting daarvan gaf het afgelopen jaar een recordopbrengst der gemakkelijksbelasting, maar ook een sterke toename der

verleende bouwvergunningen en een belangrijke daling in het sterftecijfer.

Ofschoon het niet verantwoord zou zijn met onze gebrekkige kennis daaromtrent voor dit laatste verschijnsel slechts één oorzaak aan te wijzen, mag men toch wel aannemen, dat het weder beschikbaar zijn van voedingsmiddelen in ruime hoeveelheid tegen verlaagden prijs ten goede is gekomen aan den voedingstoestand der bevolking en daarmee aan haar weerstandsvermogen tegen ziekten.

De verruimde bestaansmiddelen der bevolking hebben dan ook zeker haar levensomstandigheden verbeterd.

De beide hier geschetste tegenbeelden der malaise zullen in deze scherpe tegenstelling zeker niet duurzaam naast elkaar bestaanbaar zijn; de oplossing hiervan zal het ingetreden jaar wel brengen. Men mag de oogen niet sluiten voor de mogelijkheid van een verder doorwerken der depressie, waardoor de nadeelige gevolgen van het finantieele terrein zullen overslaan op meer algemeen economisch gebied. De kentering in het reizigersverkeer op de spoorwegen en enkele andere verschijnselen wijzen in deze richting. Er zijn echter ook hoopgevende verschijnselen. De prijzenbeweging is ook kenterend en in verschillende opzichten is de daling tot staan gekomen. Wanneer de opgehoopte voorraden van ingevoerde goederen in omloop gebracht zullen zijn, zal de invoerhandel zijn bedrijf kunnen voortzetten met tegen lage prijzen ingeslagen nieuwe voorraden en de kans krijgen zich te herstellen. De producten van het land vinden-zij het tegen sterk verlaagde prijzen- gereeden afzet, de afscheep laat niet te wenschen over en van den komenden suikeroogst zijn reeds belangrijke hoeveelheden verkocht.

Men kan hieruit de hoop putten, dat op een verlaagd prijsvlak het economische leven voortgang zal hebben zonder een tijdperk van stilstand te doorloopen. Is dus groote voorzichtigheid geboden met het oog op de toekomst voor mismoedigheid is geen reden.

De financiën. Op de gemeentelijke finantien had de malaise geen invloed. De geraamde opbrengsten van belastingen, retributies en bedrijven werden alle overtroffen. Ook de toekomst laat zich in deze niet

donker inzien. Voor zooverre de gemeentelijke inkomstenbelasting wordt geheven van wisselvallige inkomsten geschiedt dit naar het gemiddelde van drie jaren, zoodat de invloed van den oogenblikkelijken toestand sterk getemperd wordt, terwijl zooals gewoonlijk nog belangrijke aanslagen uit vorige dienstjaren vorderbaar zijn. Men zal echter niet meer mogen rekenen op een natuurlijke toename der belastingen, waartegenover evenwel staat, dat ook aan de opdrijving der uitgaven een einde is gekomen.

Ware het niet, dat de uitkeeringsregeling van het Land in de voor de Gemeente ongunstigen zin zal worden gewijzigd-rechtstreeks bericht hiervan ontving het gemeentebestuur nog niet-waarbij komt de belangrijke last, die de invoering van het Locaal Pensioen Reglement op de gemeentelijke financiën legt, dan zou voor het loopende jaar geen belasting verhooging noodig zijn geweest. Nu zal een matige versterking der gemeentelijke inkomsten noodzakelijk zijn.

Zonder verlaging van het peil van gemeentezorg, zooals men dat nu kent, zal bezuiniging niet in beteekenende mate mogelijk zijn.

Het gemeentelijk beheer is steeds op eenvoudige leest geschoeid geweest, de bezoldigingen zijn altijd matig geweest.

Men zal te Semarang bezwaarlijk eenig gemeentelijk werk kunnen aanwijzen, dat getuigt van weelde; de opgenomen kapitalen zijn besteed aan nuttige en rentegevende zaken.

Reeds gedurende enkele jaren werd door het gemeentebestuur rekening gehouden met de mogelijkheid van een ernstige crisis en het eenig verrassende is geweest het veel later intreden van die crisis dan verwacht werd.

De finantieele gedragslijn der laatste jaren-groote omzichtigheid bij de uitzetting der gewone jaarlijksche uitgaven; met behoud eener eenvoudige uitrusting zoo krachtig mogelijke voortzetting van buitengewone werken-zal naar het mij voorkomt, ook voor de naaste toekomst richtsnoer mogen blijven.

Het gelukte in het afgelopen jaar eene gemeenteleening van f 2.000.000.— aan de markt te brengen, waardoor het mogelijk was het program van werkzaamheden voort te zetten.

Aangezien de leeningsvoorwaarden zeer bezwarend waren, werd de leening tot het kleinst mogelijke bedrag teruggebracht. Neemt

men in aanmerking, dat op die leening middels promessecrediet, reeds was vooruitgelopen voor een bedrag van 11 ton, zoodat netto nog geen 9 ton overbleef ter versterking der middelen, dan zal het geen verwondering baren te vernemen, dat de Gemeente binnenkort weer een beroep op de geldmarkt zal moeten doen ter voortzetting van de ondernomen buitengewone werken. Deze hebben hoofdzakelijk betrekking op stadsuitleg, woningbouw, watervoorziening, afwatering en rioleering.

Voor de geregelde voortzetting dezer werken kost het reeds groote moeite, de noodige geldmiddelen te vinden; het gemeentecrediet zal daardoor reeds geheel in beslag genomen worden.

Zeehaven. Wil men daarnaast binnen afzienbaren tijd komen tot aanleg van een zeehaven, waarmede een belangrijke assaineering der kuststrook gepaard gaat, en van een electrisch tramwegnet dan wil het mij voorkomen, dat voor deze zeer kostbare werken zal moeten worden gezocht naar organisatievormen, welke afzonderlijke financiering dier werken mogelijk maken.

Ten aanzien van den aanleg eener zeehaven heeft zich een Commissie gevormd uit de direct-belanghebbenden, die zich nog bezig houdt met de verzameling van grondleggende gegevens. De uitkomsten van den arbeid der commissie zijn binnenkort te verwachten.

Verkeer. Het verkeersvraagstuk kwam in het afgelopen jaar een belangrijke schrede nader tot zijn oplossing. Omtrent den overgang der stadslijnen der Semarang Joana Stoomtram Maatschappij aan de Gemeente werd overeenstemming verkregen en de ter zake te sluiten overeenkomsten zullen den Raad spoedig ter goedkeuring worden aangeboden. Hiermede zal het Gemeentebestuur zich vrijheid van handelen hebben verschaft, niet meer wordt daarmede verkregen, evenwel ook niet minder.

Gemeentebestuur. De organieke regeling van het bestuur der Gemeente onderging geen wijziging. Wel schijnt thans de laatste hand te worden gelegd aan de regeling, betreffende de instelling van wethouders; het is echter zeer te betreuren, dat die instelling niet haar

beslag heeft gekregen vóór de periodieke verkiezingen van het afgeloopen jaar; de benoeming van wethouders heeft nu bij die verkiezingen geen rol gespeeld, terwijl het toch zeer gewenscht geweest ware, indien de kiezers zich daarvan rekenschap hadden kunnen geven.

De opheffing der dessa's zonder welke grondige verbetering in ten hemel schreiende wantoestanden niet mogelijk lijkt, kwam de verwezenlijking geen stap naderbij. Bezwaren door den Directeur van Binnenlandsch Bestuur daartegen ingebracht zullen U binnenkort worden voorgelegd, men zal ontwaren, dat het besef van de strekking en de groote urgentie der hervorming wederom niet tot de centrale ambtelijkheid heeft weten door te dringen; het is weer een papieren geval geworden.

Verkiezingen. De slechte regeling van het kiesrecht voor de gemeenteraden trad in het verlopen jaar in een helder licht.

Tusschentijdsche verkiezingen, die een belangrijk aantal zetels omvatten in de eerste helft van het jaar, periodieke verkiezingen in de tweede helft toonden hoe onvast de politieke overtuigingen der kiezers nog zijn, hoe zeer zij nog worden bewogen door leuzen en kwesties van één dag, waarvan bij voorbaat bekend is, dat na korten tijd het belang er van verloren zal zijn gegaan.

Wezenlijke en concrete gemeentebelangen speelden bij de verkiezingen geen rol. Deze ongunstige omstandigheden zijn niet op te heffen en zullen eerst door toenemende politieke scholing op den duur kunnen verdwijnen, maar wel zou de regeling van het kiesrecht daarmee rekening kunnen houden.

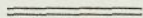
Thans overstemt een politiek wankelende meerderheid elke groep met gevestigde overtuiging zoodanig, dat ook een sterke minderheid geheel uit het Gemeentebestuur verdrongen wordt. Dit kan niet in het belang zijn van de Gemeente, noch in dat van het politieke leven, dat daardoor grauw en doodsch wordt.

De Gemeenteraad behoort in zijn samenstelling zoo na mogelijk een afspiegeling te zijn van de stedelijke gemeenschap. Wanneer numeriek zwakke, doch in economischen en algemeen politieken zin sterke groepen tot den Raad geen toegang krijgen zal niet alleen het algemeen belang daardoor geschaad worden, maar zal ook de Raad aan invloed en beteekenis verliezen.

Een kiesrechtregeling, welke naar evenredige vertegenwoordiging streeft, kan hier aanmerkelijke verbetering en ook zuivering brengen in den politieken strijd.

Overigens leefde de belangstelling, zij het vaak van troebelen aard, in het gemeentelijk leven in het afgelopen jaar wel op.

Na de periodieke verkiezingen werd ook in den Gemeenteraad de belangstelling in den gang van zaken levendiger.

HOOFDSTUK II.

Gemeente-Bestuur.**§ 1. De Gemeenteraad.**

De Gemeenteraad van Semarang, ingesteld bij de in staatsblad 1906 No. 120, opgenomen ordonnantie, bestond oorspronkelijk uit 23 leden, waarvan 15 Europeanen en m. h. g. g., 5 Inlanders en 3 Vreemde Oosterlingen.

Bij Stbl. 1917 No 587, in werking getreden op 1 Januari 1918 werd het aantal leden uitgebreid tot 27, waarvan 15 Europeanen en m. h. g. g. 8 Inlanders en 4 Vreemde Oosterlingen.

De leden worden allen door verkiezing aangewezen.

§ 2. Wethouders.

Zooals in het verslag over het jaar 1920 reeds werd aangeeteekend is onder dagteekening van 19 Januari 1920 No 78 DII. van den Adviseur voor de Decentralisatie ontvangen een ontwerp ordonnantie met toelichtende nota, welke de instelling van wethouders tot strekking heeft.

De door den Gemeenteraad ingestelde commissie tot het uitbrengen van advies nopens het wethoudersvraagstuk, kan zich blijkens het door haar ingediend rapport ddo. 21 Februari 1920 met de strekking en inhoud van bedoeld ontwerp in hoofdzaak wel vereenigen, doch achtte het wenschelijk om nog een voorziening te treffen ten aanzien van eenige punten.

In het verslagjaar is de Regeering ter zake nog niet tot een beslissing gekomen.

§ 3. Kiezerslijst en Verkiezingen.

De stand der Kiezerslijst was als volgt:

1917-1918.	1497	namen.
1918-1919.	1357	"
1919-1920.	1318	"
1920-1921.	1225	"
1921-1922.	1270	"

In verband met den laten aanslag in de lands inkomstenbelasting over het dienstjaar 1920 werden door de Regeering in het verslagjaar eenige noodordonnanties vastgesteld, waarbij bepaald werd:

1. dat de vaststelling van de kiezerslijsten voor de Gemeenten in 1921 zou plaats hebben vóór of op den 1sten Juli.
2. dat de tijd der periodieke verkiezing van raadsleden in genoemd jaar zou zijn de derde Dinsdag der maand September.
3. dat aan de tusschen 24 Augustus 1921 en 24 Mei 1922 te houden verkiezingen, mede zou kunnen worden deelgenomen door hen, die volgens de in 1920 vastgestelde kiezerslijsten tot kiezen bevoegd waren.

— In den Raad ontstonden gedurende het verslagjaar 24 vacatures, waarvan 11 wegens tusschentijdsche en 13 wegens periodieke afireding.

Een overzicht van de in 1921 gehouden verkiezingen volgt hieronder.

Jaar	Datum der gehouden verkiezingen	Namen der defungee- rende leden	Namen der gekozenen	Aantal kiezers	Opgekomen bij		Opkomst der kie- zers in procenten van het totaal bij	
					Stem- ming	Her- stem- ming	Stem- ming	Herstem- ming
1921	30 Maart '21 (tusschen- tijdsche)	E. Jansen	P. K. Erke- lens	1225	456	—	37.2%	—
		J. C. v. Har- tingsveldt	D. C. Loman		456	—	37.2%	—
		G. L. Topee	W. L. Schot- man			383	—	31.3%
		G. de Raad	Dr. A. Lokhorst		495	—	40.4%	—
		B. A. Wolff	A. Smits		495	—	40.4%	—
		Phoa Tjoen						
				Hwat I. S. Kauw bij enkele candidaatstelling gekozen				
1921	17 Aug. '21 (tusschen- tijdsche)	P. K. Erkelens	F. A. Zeydel	1270	286	—	22.5%	
		Th. F. Vreede	A. Jansen	1270	—	186	—	14.6%
1921	20 Sep. '21 (periodieke verkiezing)	A. Jansen	A. Jansen	1270	453	—	35.7%	
		D. C. Loman	H. W. Dekker					
		A. G. Pilouw	A. G. Pilouw					
		W. L. Schot- man	W. L. Schot- man					
		H. F. Friese	Ph. H. Beth- eder					
		D. J. A. Wes- terveld	Ch. L. Veen- stra					
		F. A. Zeydel	F. A. Zeydel					
		Dr. Permadi	Dr. Permadi					
		Sanjoto	Tan Malaka					
		Semaoen	Soekindar					
		R. Soedjono	Wiwoho					
K. T. Kwee	Tan Kong							
				Tjiauw bij enkele candidaatstelling gekozen.				

De vacatures Teeuwen, Vermeulen Mac. Gillavry en I. D. Oeij waren op het eind van het verslagjaar nog niet vervuld.

§ 4. Raadsleden.

Op 31 December 1921 hadden als raadslid zitting de heeren.

N A M E N	Jaar van af- treding
1. DR. W. J. ANGENENT	1924
2. PH. H. BETHBEDER	1927
3. H. W. DEKKER	1927
4. A. JANSEN	1927
5. L. M. J. JANSEN	1924
6. I. S. KAUW	1924
7. DR. A. V. LOKHORST	1924
8. TAN MALAKA	1927
9. MOHAMAD JOESOEF	1924
10. MOHAMAD KASAN	1924
11. DR. M. PERMADI	1927
12. A. G. PILOUW	1927
13. W. L. SCHOTMAN	1927
14. A. SMITS	1924
15. M. SOEDJONO	1924
16. SOEKINDAR	1927
17. K. T. TAN	1924
18. TAN KONG TJIAUW	1927
19. R. D. TJOKRODIPOETRO.	1924
20. CH. R. VEENSTRA	1927
21. J. W. VORDERMAN	1924
22. WIWOHO	1927
23. F. A. ZEIJDEL	1927
24. VACATURE (TEEUWEN)	1924
25. " (VERMEULEN)	1924
26. " (MC. GILLAVRIJ)	1924
27. " (I. D. OEIJ)	1927

Het jaartal achter ieders naam vermeld geeft aan het tijdstip hunner periodieke aftreding.

In de plaats van den heer D. J. A. Westerveld, die als raadslid is afgetreden, werd tot Plaatsvervangend Burgemeester benoemd de heer J. W. Vorderman.

§ 5. Raadscommissies.

De volgende opgaaf geeft een overzicht der diverse Raadscommissie op 31 December 1921.

Onderwijs Commissie :

1. A. Jansen.
2. I. S. Kauw.
3. A. Smits.
4. Ph. H. Bethbeder.
5. M. Permadi.

Senn. v. Basel Wagemans (*Secretaris.*)

Commissie voor het Armwezen :

1. Dr. A. v. Lokhorst.
2. Tan Kong Tjiauw.
3. Ph. H. Bethbeder.
4. Wiwoho.
5. Vacature (Teeuwen.)

II. C. Kakebeeke (*Secretaris.*)

Commissie voor de Financiën :

1. Burgemeester (*Voorzitter.*)
2. A. Jansen.
3. F. A. Zeijdel.

Mr. J. J. G. Pranger (*Secretaris.*)

Commissie voor de Europeesche begraafplaatsen :

1. Burgemeester (*Voorzitter.*)
2. Ph. H. Bethbeder.
3. W. L. Schotman.
4. L. M. J. Jansen.

Mr. J. J. G. Pranger (*Secretaris.*)

Commissie voor de Chineesche begraafplaatsen :

1. Burgemeester (*Voorzitter.*)
2. I. S. Kauw.
3. K. T. Tan.
4. Tan Siau Lip.
5. Ph. H. Bethbeder.
6. Vacature (Teeuwen.)

Mr. J. J. G. Pranger (*Secretaris.*)

Commissie van Bijstand voor het Grondbedrijf:

- 1 A. Jansen.
 - 2 Ph. H. Bethbeder.
 - 3 L. M. J. Jansen.
 - 4 Ch. R. Veenstra.
 - 5 Mohamad Joesoef.
- H. C. Kakebeeke (*Secretaris*.)

Gezondheids Commissie:

1. Dr. W. J. Angenent.
 2. Dr. A. v. Lokhorst.
 3. Dr. Permadi.
 4. F. A. Zeijdel.
 5. Tan Kong Tjiau.
- Senn v. Basel Wagemans (*Secretaris*).

Commissie van de Waterleiding:

1. Dr. W. J. Angenent.
 2. A. G. Pilouw.
 3. Dr. A. v. Lokhorst.
 4. W. L. Schotman.
 5. M. Soedjono.
- Dir. der Waterl. (*Secretaris*).

Commissie van Bijstand voor het Pasarbedrijf:

1. J. W. Vorderman.
 2. A. Smits.
 3. R. Mohamad Kasan.
 4. K. T. Tan.
 5. L. M. J. Jansen.
- Senn v. Basel Wagemans (*Secretaris*).

Algemeene Belasting Commissie:

1. J. W. Vorderman.
 2. A. Jansen.
 3. M. Soedjono.
 4. W. L. Schotman.
 5. vacature (Teeuwen).
- Insp. Gemeente Belasting (*Secretaris*.)

Commissie van Voorbereiding:

tot het uitbrengen van advies in zake de reorganisatie van het beheer der haven van Semarang.

1. J. W. Vorderman.
2. A. G. Pilouw.
3. A. Smits

Gas en Electriciteits-Commissie:

1. A. Smits.
2. R. D. Tjokrodipoetro.
3. Ch. R. Veenstra.
4. A. G. Pilouw.
5. vacature (Teeuwen)
Dir. der Waterl. (*Secretaris*).

Commissie voor verkeer aangelegenheden:

1. J. W. Vorderman
2. W. L. Schotman.
3. A. Smits.
H. C. Kakebeeke (*Secretaris*).

Commissie als bedoeld in Art. 43 der A.V:

1. A. Jansen.
2. M. Soedjono.
3. vacature (Teeuwen.)
H. C. Kakebeeke (*Secretaris*).

Technische Commissie tevens Commissie voor de opneming van voltooide werken:

1. W. L. Schotman.
2. L. M. J. Jansen.
3. F. A. Zeijdel.
J. E. Flohr (*Secretaris*).

Als afgevaardigde van den Gemeenteraad is tot lid der Commissie van bijstand in het beheer der Haven Semarang aangewezen: de Burgemeester.

Idem tot lid der vereeniging „Openbare leeszaal & bibliotheek”
de heer F. A. ZEIJDEL.

Idem tot lid der Afdeeling Semarang van het Centraal Genoot-
schap voor kinder herstellings- en vakantie kolonies de heer
Dr. W. J. ANGENT.

Idem tot lid van het Comité van beheer van het fonds tot
hulpverschaffing aan ziekelijke ondervoede en daklooze zwervers
binnen deze gemeente: de heer TAN KONG TJIAUW.

Idem tot lid van het Bestuur der volkskunst-vereeniging de
heer M. PERMADI.

Idem der Woningvereeniging „Semarang”.

HOOFDSTUK III.

Personeele Aangelegenheden.**I. Gemeente-Secretarie.**

<i>Secretaris :</i>	Mr. J. J. G. PRANGER.
<i>Referendarissen :</i>	H. C. KAKEBEEKE en G. Ch. SENN v. BASEL WAGEMANS.
	In de maand Juni v. Verslagjaar is den Referendaris B. Th. MARGADANT op verzoek ontslag verleend wegens overgang in dienst van het gewest Soerabaia. In zijn plaats is benoemd de heer Mr. H. VIJN, die echter eind verslagjaar zijn functie nog niet had aanvaard.
<i>Insp. v. Financiën :</i>	F. W. M. KERCHMAN (verlof).
<i>Insp. v. Belastingen :</i>	P. KROES.
<i>Hoofd-commiezen :</i>	J. E. FLOR J. SHAMIER en J. Ch. SIMAO.
<i>Hoofdboekhouder :</i>	J. L. M. BÜRER.

II. Gemeentekas.

<i>Gemeente Ontvanger :</i>	A. C. v. D. WIJST.
-----------------------------	--------------------

III. Gemeentewerken.

<i>Directeur :</i>	A. H. J. KOREMAN (verlof).
<i>Den Ingenieur, Chef van dienst :</i>	L. J. DE VEN werd bij Rb. ddo. 28/4-'21 op verzoek ontslag verleend. Zijn opvolger de heer C. J. EVERS, aan- vaardde in Juni 1921 den dienst.
<i>Bouwkundige :</i>	B. J. SCHUIL.
<i>Inspecteur :</i>	J. S. WOLFF.
<i>Techn. Ambtenaren 1e kl. :</i>	F. J. WOLSAK, A. A. SLIEDREGT, J. KUIJPER.
<i>Hoofd-commies.</i>	F. B. VODEGEL.

IV. Woningdienst.

<i>Directeur :</i>	J. J. G. E. RÜCKERT.
<i>Ingenieur :</i>	
<i>Inspecteur :</i>	A. BARENDREGT en W. K. FEENSTRA.
<i>Bouwkundige :</i>	W. F. MULLER,
<i>Tech. Ambt. 1e kl. :</i>	J. HOEK, H. ALINK en P. C. BRODETT.

V. Waterleiding.

<i>Directeur :</i>	E. J. MINKMAN (verlof).
<i>Inspecteur :</i>	J. VALLENTGOED
<i>Techn. Ambt. 1e kl. :</i>	H. VISSER.

VI. Veterinaire dienst en Pasarwezen.

<i>Veearts :</i>	J. STAPENSÉA (verlof).
<i>2e Veearts :</i>	J. G. BUITENHUIS.
<i>Hoofdcontroleur :</i>	B. A. v. D. POLL.

VII. Ingenieur in Algemeenen dienst.

<i>Ingenieur :</i>	D. J. W. v. DONGEN.
--------------------	---------------------

Aan dezen ambtenaar werd het beheer opgedragen over de Werkplaats, den Autobusdienst, den Vrachtautodienst en de dienst-auto's.

Overzicht der in den loop van het verslagjaar getroffen regelingen inzake salarissen, pensionneeringen enz. der ambtenaren in dienst dezer Gemeente.

Volg- No.	Datum van het be- trekkelijk besluit	Korte inhoud der getroffen regeling
1	28/1-'21 No. 5/R	Vaststelling nieuwen staat van be- trekkingen.

Bij staatsbl. No. 613 is bepaald dat het bij Koninklijk. Besl. ddo. 4—8—1920 vastgestelde Pensioenreglement voor ambtenaren in dienst van locale ressorten, met ingang van 1 Januari 1922 in werking treedt.

HOOFDSTUK IV.

Verordeningen.

OPGAAF VAN VERORDENINGEN, WELKE TOT ULTIMO DECEMBER 1921
DOOR DEN GEMEENTERAAD VAN SEMARANG ZIJN VASTGESTELD
EN VAN BINNEN ZIJN RESSORT VAN KRACHT ZIJNDE REGLE-
MENTEN EN KEUREN VAN POLITIE, VASTGESTELD
DOOR HET HOOFD VAN GEWESTELIJK BESTUUR.

§ 1. Verordeningen.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verordening en wijziging zijn afgekondigd
1. Verordening op de be- graafplaats voor lijken van Eu- ropeanen en daarmede gelijk- gestelde personen.	27 Febr. 1908	10 Juli 1908 No. 55.
	14 Juni 1921	15 Juli 1921 No. 56.
2. Verordening op het aftap- pen van water uit de hydranten voor industriële en andere doeleinden.	1 Dec. 1908	11 Dec. 1908 No. 99.
3. Verordening op het bak- ken en rondbrengen van brood in de Gemeente Semarang.	28 Jan. 1910	5 Aug. 1910 No. 62.
	20 Febr. 1914	1 Mei 1914 No. 35.
	12 Mei 1916	1 Sept. 1916 No. 70.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verordening en wijziging zijn afgekondigd
4. Reglement op het bouwen en sloopen in de Gemeente Semarang.	25 Febr. 1910	8 en 12 Juli 1910 No. 54 en 55
	23 Maart 1917	20 Juli 1917 No. 58.
	12 April 1918	7 Juni 1918 No. 46.
5. Verordening regelende de uitgifte in erfpacht van gron- den door de Gemeente Sema- rang.	8 Maart 1911	21 April 1911 No. 32.
	8 Febr 1916	3 Maart 1916 No. 18.
6. Verordening regelende de exploitatie van het Grondbe- drijf.	8 Maart 1911	21 April 1911 No. 32.
7. Verordening op het tijde- lijk in gebruik afstaan van open- bare wegen, straten, pleinen, parken en andere terreinen met uitzondering van pasars in de Gemeente Semarang.	2 Mei 1911	28 Juli 1911 No. 60.
	5 Mei 1916	18 Aug. 1916 No. 66.
	9 Juli 1917	12 Oct. 1917 No. 82.
	25 Juni 1918	8 Nov. 1918 No. 90.
	22 Juli 1921	12 Aug. 1921 No. 64.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
8. Verordening tot heffing en invordering eener belasting op het houden van openbare vermakelijkheden in de Gemeente Semarang.	13 Juni 1911	31 Oct. 1911 No. 87.
	27 Sept. 1915	26 Oct. 1915 No. 86.
	7 Nov. 1919	5 Dec. 1919 No. 97.
	29 Sept. 1920	22 Oct. 1920 No. 85.
	22 Juni 1921	26 Aug 1921 No. 68.
9. Verordening regelende de uitloting van obligaties der geldleening van f 2.000.000.—	12 Juli 1912	26 Juli 1912 No. 60.
10. Verordening regelende de samenstelling, bevoegdheid en werkwijze van de Commissie uit de leden van den Gemeenteraad van Semarang, genaamd commissie voor de Wetgeving.	20 Jan. 1913	7 Febr. 1913 No. 11.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
11. Verordening houdende bepalingen tot regeling van den verkoop van sterken dank.	28 April 1913 29 Juni 1914 22 April 1918	13 Juni 1913 No. 47. 5 Maart 1915 No. 19. 19 Juli 1918 No. 58.
12. Verordening regelende de samenstelling en den werk- kring der Commissie van Bij- stand voor het Grondbedrijf.	30 Mei 1913 30 Maart 1917	27 Juni 1913 No. 51. 27 April 1917 No. 34.
13. Verordening betreffende de Gemeentelijke waterver- strekking.	30 Juli 1913 25 Jan. 1918 25 Oct. 1918 22 Juni 1921	20 Maart 1914 No. 23. 1 Maart 1918 No. 18. 31 Dec. 1918 No. 105. 15 Juli 1921 No. 56.
14. Verordening houdende voorschriften als bedoeld in artikel 4 lid 11 der verorde- ning betreffende de Gemeente- lijke waterversprekking.	30 Juli 1913	5 Sept. 1913 No. 71.
15. Verordening op de com- mensalenhuisen, logementen, koffiehuizen en dergelijke in-	8 Oct. 1913 28 Febr. 1916	9 Jan. 1914 No. 3. 31 Maart 1916 No. 26.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
richtingen in de Gemeente Semarang.	5 Mei 1916	1 Sept. 1916 No. 70.
	30 Maart 1917	6 Juli 1917 No. 54.
	9 Juli 1917	23 Nov. 1917 No. 94.
	11 Oct. 1918	6 Dec. 1918 No. 98.
	22 Juli 1921	26 Aug. 1921 No. 68.
	28 Oct. 1921	nog niet afgekondigd
	31 Oct. 1913	6 Maart 1914 No. 19.
16. Verordening regelende den handel in en den verkoop van melk.	9 Dec. 1914	5 Maart 1915 No. 19.
	23 Dec. 1914	5 Maart 1915 No. 19.
	20 Juni 1916	15 Sept. 1916 No. 74.
	22 Nov. 1918	31 Dec. 1918 No. 105.
	20 Febr. 1914	1 Mei 1914 No. 35.
17. Verordening betreffende het bouwen anders dan volgens eene goedgekeurde situatie be- treffende het aanleggen van wegen.	30 Oct. 1914	11 Dec. 1914 No. 99.
	30 Nov. 1917	22 Nov. 1918 No. 94.
	25 Juni 1920	30 Juli 1920. No. 61.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
18. Verordening betreffende de scheepvaart door de beide ophaalbruggen over het Nieuwe Havenkanaal.	17 April 1914	2 Oct. 1914 No. 79.
19. Verordening bedoeld bij de „Verordening betreffende de Gemeentelijke waterverspreking te Semarang” houdende vaststelling van de berekening van de kosten van aanleg van dienst- en perceelleidingen en van het opstellen en het verzegelen van den waternemer, alsmede tot vaststelling van den huurprijs van dienstleidingen.	27 April 1914	15 Mei 1914 No. 36.
	25 Jan. 1918	1 Maart 1918 No. 18.
20. Verordening omtrent pas-sars, door bijzondere personen gehouden in de Gemeente Semarang.	28 Mei 1914	24 Juli 1914 No. 59.
21. Verordening tot heffingen invordering van eene belasting onder den naam van „Vergun-ningsrecht”.	29 Juni 1914	2 Febr. 1915 No. 10.
	20 April 1920	24 Sept. 1920 No. 81.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
22. Verordening regelende den rechtstoestand van de Amb- tenaren der Gemeente Sema- rang.	5 Febr. 1915	19 Febr. 1915 No 15.
	26 Mei 1919	20 Juni 1920
		No. 49.
	22 Dec. 1919	16 Jan. 1920
		No. 5.
	14 Juni 1920	2 Juli 1920
		No. 53.
	30 Juli 1920	10 Sept. 1920
		No. 73.
	27 Dec. 1920	14 Jan. 1921
		No. 1.
	22 Maart 1921	8 April 1921
		No. 28.
	22 Oct. 1915	12 Nov. 1915
		No. 91.
	22 Oct. 1915	12 Nov. 1915
		No. 91.
	22 Oct. 1915	12 Nov. 1915
		No. 91.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
26. Verordening regelende de uitloting van obligaties der geldleening van f 2.000.000. aangegaan door de Gemeente Semarang in het jaar 1915.	8 Febr. 1916	3 Maart 1916 No. 18.
27. Verordening houdende verklaring, welke door den Gemeenteraad van Semarang vastgestelde verordeningen en der binnen zijn ressort van kracht zijnde reglementen en keuren van Politie, vastgesteld door het Hoofd van Gewestelijk Bestuur en tegen welker overtreding straf is bedreigd, nog zullen gelden.	8 Febr. 1916	3 Maart 1916 No. 18.
	8 April 1921	22 April 1921 No. 32.
28. Verordening regelende de samenstelling, bevoegdheid en werkwijze van de commissie uit de leden van den Gemeenteraad van Semarang, genoemd de Technische commissie.	28 Febr. 1916	17 Maart 1916 No. 22.
29. Verordening regelende het toezicht op rijtuigverhuurderijen en op tot zoodanige inrichtingen behorende paarden en materieel, bestemd voor het vervoer van personen in de Gemeente Semarang.	20 Juni 1916	4 Aug. 1916 No. 62.
	19 Aug. 1918	27 Sept. 1918 No. 78.
	22 Nov. 1918	3 Jan. 1919 No. 1.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
30. Verordening op de stand- en pleisterplaatsen voor auto's, rijtuigen, vracht-voertuigen en lastdieren in de Gemeente Se- marang.	17 Juni 1916	15 Sept. 1916 No. 74.
31. Verordening regelende de taak en werkwijze der commis- sie voor de Financiën, ingevolge artikel 61, 2e alinea der Locale Raden-Ordonnantie (Stbl. 1905 No. 181).	12 Sept. 1916	29 Sept. 1916 No. 78.
32. Verordening tot heffing van opcenten op de hoofd- som der verponding in de Ge- meente Semarang.	24 Nov. 1916	19 Jan. 1917 No. 6.
33. Verordening aanwijzen- de de grenzen der wijken in de Gemeente Semarang, binnen welke vreemde Oosterlingen verplicht zijn te wonen.	24 Nov. 1916	13 April 1917 No. 30. en 20 Juli 1917 No. 58.
34 Verordening tot heffing eener Gemeentelijke- Inkom- stenbelasting.	22 Dec. 1916	27 Maart 1917 No. 25. en
		30 Maart 1917 No. 26.
	14 Sept. 1917	9 Nov. 1917 No. 90.
	12 April 1920	20 Oct. 1920 No. 53.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
	14 Juni 1920	22 Oct. 1920 No. 85.
	12 April 1920	5 Nov. 1920 No. 89.
	30 Sept. 1921	nog niet afge- kondigd.
35. Verordening regelende de	15 Febr. 1917	2 Maart 1917
bezoldigingen van de ambte- naren der Gemeente Semarang.	14 Febr. 1919	No. 18. 28 Febr. 1919
	27 Febr. 1920	No. 17. 12 Mart 1920
36. Verordening tot over- dracht van bevoegdheden, toe- komende aan den Gemeente- raad ingevolge de ordonnantie van 28 Oct. 1916 (Stbl. No. 656) aan den Burgemeester.	23 Maart 1917	No. 21. 13 April 1917
		No. 30.
37 Verordening tot verdeeling der Gemeente in stembedistricten.	30 Maart 1917	27 April 1917
	15 Maart 1920	No. 34. 9 April 1920
		No. 29.
38. Verordening tot bevor- dering der veiligheid van het verkeer op de binnen de Ge- meente gelegen wegen.	14 Mei 1917	17 Aug. 1917
		No 66.
39. Verordening op het num- meren van gebouwen en het aanbrengen van naamborden in de Gemeente Semarang.	24 Aug. 1917	31 Dec. 1917
		No. 102.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
40. Verordening houdende regeling inzake de toekenning van transportkostenvergoe- dingen.	26 Oct. 1917	7 Dec. 1917 No. 98.
41. Verordening tot over- dracht aan den Burgemeester van bevoegdheden, toekomende aan den Gemeenteraad inge- volge de ordonnantie van 29 Aug. 1917 (Stbl. No. 537).	14 Dec. 1917	4 Jan. 1918 No. 2.
42. Verordening tot vaststel- ling van eischen, waaraan met het oog op pestgevaar moet worden voldaan bij de oprich- ting van nieuwe gebouwen, de uitbreiding of verandering van bestaande gebouwen, ter uit- voering van het bepaalde bij Staatsblad 1914 No. 486, welke uitvoering ingevolge het be- paalde bij Staatsblad 1914 No. 486 en Stbl. 1916 Nos. 656 en 657, aan den Gemeenteraad van Semarang is opgedragen.	14 Dec. 1917	1 Maart 1918 No. 18.
43 Reglement op de brand- weer in de Gemeente Sema- rang.	19 Aug. 1918	11 Oct. 1918 No. 82.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
44. Verordening houdende bepalingen tot bevordering van de openbare gezondheid en de openbare orde in de Gemeente Semarang.	19 Aug. 1918 12 April 1920	27 Sept. 1918 No. 78. 21 Mei 1920 No. 41.
45. Verordening houdende eene instructie voor den Hoofd-Controleur en de Controleurs der Gemeente Pasars in de Gemeente Semarang.	11 Oct. 1918	22 Nov. 1918 No. 94.
46. Verordening houdende eene instructie voor de Marktmeesters bij de Gemeente Pasars in de Gemeente Semarang.	11 Oct. 1918	22 Nov. 1918 No. 94.
47. Verordening tot tijdelijke afwijking van de artikelen 18 en 19 van de verordening tot heffing eener Gemeentelijke Inkomstenbelasting.	11 Oct. 1918	25 Oct. 1918 No. 86.
48. Verordening tot heffing van een automobielbelasting in de Gemeente Semarang.	8 Nov. 1918 12 April 1920	31 Dec. 1918 No. 105. 13 Aug. 1920 No. 65.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
49. Verordening tot intrekking der verordening van den Resident van Semarang van 28 Februari 1894, voor zoover van toepassing binnen de Gemeente Semarang.	22 Nov. 1918	6 Dec. 1918 No. 98.
50. Verordening tot vaststelling van formulieren voor de dwangschriften voor de invordering der Gemeentelijke Inkomstenbelasting en automobiëlbelaasting.	13 Dec. 1918	17 Jan. 1919 No. 5.
51. Verordening regelende de boekhouding en geldelijke administratie van het pasarbiedrijf der Gemeente Semarang.	13 Dec. 1918	17 Jan. 1919 No. 5.
52. Verordening tot wijziging der verordening, houdende regelen inzake de toekenning van transportkostenvergoedingen.	14 Febr. 1919 22 Oct. 1920	28 Febr. 1919 No. 17. 5 Nov. 1920 No. 89.
53. Verordening tot uitvoering van artikel 5 van het Motorreglement (Snelheidsverordening).	7 Maart 1919	11 April 1919 No. 29.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
54. Verordening regelende de inrichting, het gebruik en het beheer van de Gemeentelijke Pasars te Semarang.	7 Maart 1919	11 April 1919 No. 29.
55. Verordening regelende de boekhouding en de geldelijke administratie van den Autobus dienst der Gemeente Semarang.	24 Maart 1919	25 April 1919 No. 33.
56. Verordening regelende de boekhouding en de geldelijke administratie van de Steenbrekerijen der Gemeente Semarang.	24 Maart 1919	25 April 1919 No. 33.
57. Verordening regelende de boekhouding en de geldelijke administratie van de Werkplaats der Gemeente Semarang.	24 Maart 1919	25 April 1919 No. 33.
58. Verordening regelende de boekhouding en de geldelijke administratie van het Zand-Grind- en Steenbedrijf der Gemeente Semarang.	24 Maart 1919	25 April 1919 No. 33.
59. Verordening regelende de boekhouding en de geldelijke administratie van den Magazijnsdienst der Gemeente Semarang.	24 Maart 1919	25 April 1919 No. 33.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit, waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
60. Verordening regelende de boekhouding en de geldelijke administratie van den Vracht-autodienst der Gemeente Semarang.	24 Maart 1919	25 April 1919 No. 33.
61. Verordening regelende de boekhouding en de geldelijke administratie van den Reinigingsdienst der Gemeente Semarang.	30 Jan. 1920	13 Febr. 1920 No. 13.
62. Verordening regelende de boekhouding en de geldelijke administratie van het Woningbedrijf der Gemeente Semarang.	15 Maart 1920	9 April 1920 No. 29.
63. Verordening tot overdracht aan den Burgemeester van de bevoegdheden toekomende aan den Gemeenteraad ingevolge artikel 3 van het Motorreglement.	17 Mei 1920	4 Juni 1920 No. 45.
64. Verordening regelende de ontheffing van den aanslag in de automobielbelasting wegens het houden van huurauto's gedurende het jaar 1918.	19 Jan. 1920	4 Juni 1920 No. 45.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit, waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
65. Verordening op den door den dienst der Gemeentewer- ken te verrichten arbeid ten behoefte van derden.	25 Juni 1920	27 Aug. 1920 No. 69.
66. Verordening tot intrekking der verordening op het gebruik van de openbare wegen bin- nen de Gemeente Semarang.	6 Aug. 1920.	10 Sept. 1920 No. 73.
67. Verordening tot vaststel- ling van een reglement op de Gemeentelijke Hollandsch-In- landsche en Hollandsch-Chi- neesche scholen te Semarang.	30 Juli 1920	24 Sept. 1920 No. 77.
	22 Juni 1921	15 Juli 1921 No. 56.
68. Verordening tot tijdelijke afwijking van de artikelen 18 en 19 van de verordening tot heffing eener Gemeentelijke inkomstenbelasting.	22 Oct. 1920	5 Nov. 1920 No. 89.
69. Verordening op het ge- bruik der aan de Gemeente Semarang toebehoorende beer- putledigers in de Gemeente Semarang.	26 Nov. 1920	17 Dec. 1920 No. 101.

OMSCHRIJVING DER VERORDENING	Dagteekening van het Raadsbesluit. waarbij de verorde- ning is vastgesteld en van het besluit waarbij eventueele wijzigingen zijn aangebracht	Nummer en dag- teekening der Javasche Courant, waarin verorde- ning en wijziging zijn afgekondigd
70. Verordening tot indeeling der Gemeente Semarang in wijken.	17 Dec. 1920	31 Dec. 1920 No. 105.
71. Verordening tot heffing van een terreinenbelasting in de Gemeente Semarang.	30 Sept 1921	4 Nov. 1921 No. 88.
72. Verordening, houdende verbod tot het begieten van pas geteerde of geasphalteerde wegen of pleinen.	25 Febr. 1921.	8 April 1921 No. 28.
73. Verordening ter uitvoe- ring van art. 3 van het mo- torreglement.	22 Juni 1921	15 Juli 1921 No. 56.
74. Verordening regelende de uitloting van obligaties der geldleening van f 500.000, aangegaan door de Gemeente Semarang in het jaar 1919.	id.	id.

§ 2. Reglementen en Keuren van Politie.

De op 1 Januari 1922 van kracht zijnde en binnen het ressort van den Gemeenteraad van Semarang geldende Reglementen en Keuren van Politie, vastgesteld door het Hoofd van Gewestelijk Bestuur en tegen welker overtreding straf is bedreigd zijn:

1. Verordening op het begraven van lijken van Inlanders en met deze gelijkgestelden, met uitzondering van Chineezee (Opgenomen in de Javasche Courant van 6 Januari 1883 No. 2).
2. Verordening op het begraven van doode viervoetige dieren in de stad en voorsteden van Semarang (opgenomen in de Javasche Courant van 9 Januari 1883 No. 3).
3. Verordening ter voorkoming van beschadiging van 's Lands Waterwerken (opgenomen in de Javasche Courant van 28 Januari 1895 No. 6).
4. Verordening tegen het opgraven en wegvoeren van reeds begraven viervoetige dieren in de residentie Semarang (van 24 Mei 1893, Javasche Courant 20 Juni 1893 No. 49).
5. Verordening op het verrichten van Gemeentediensten door Vreemde Oosterlingen in de Residentie Semarang (van 24 Juli 1903 Javasche Courant van 31 Juli 1903 No. 61).
6. Verordening regelende de wijze, waarop moet plaats hebben het opstapelen van houtwerken, materialen, producten en goederen, welke in-en uit prauwen of andere vaartuigen, en spoor- en tramwagens geladen en gelost worden langs de kaaimuren van het Nieuwe Havenkanaal te Semarang (van 11 Juni 1827, Javasche Courant 15 Juni 1897 No. 47.)
7. Reglement op het gebruik van laadbooten en andere vaartuigen tot vervoer van personen en goederen te Semarang van en naar de reede en daar buiten en op de vaart in de rivier en in het Nieuwe Havenkanaal aldaar (van 9 December 1874, Javasche Courant 5 Januari 1875 No. 2, gewijzigd bij verordening van 30 April 1875 en 26 Mei 1876, respectievelijk Javasche Courant 18 Mei 1875 No. 40 en 27 Juni 1876 No. 87).
8. Verordening op den overgang bij verkoop, ruiling of schenking van vee onder Inlanders en met deze gelijkgestelden in de residentie Semarang (van 26 Augustus 1901, Javasche Courant van 30 Augustus 1901 No. 69).

9. Reglement op het slachten van vee, behalve varkens, ter Hoofdplaats-Semarang, op de afdeelingshoofdplaatsen Salatiga, Demak, Poerwodadi, Kendal, Pati, Japara en Koedoes, de districtshoofdplaatsen Ambarawa, Oengaran, Kaliwoengoe. Soekoredjo, en Bodja en op de onderdistrictshoofdplaatsen Weleri, Toentang en Tingkir (van 29 October 1904, Javasche Courant van 8 November 1904 No. 89), zooals het is gewijzigd bij de verordeningen van den Gemeenteraad van Semarang van 9 December 1910, 8 October 1913 en 22 October 1920, onderscheidenlijk afgekondigd in de Javasche Courant van 20 December 1910 No. 101, 9 Januari 1914 No. 3, en 5 November 1920 No. 89.
10. Reglement op het houden en slachten van varkens in de residentie Semarang (van 11 November 1904, Javasche Courant 2 December 1904 No. 96) zooals het is gewijzigd bij de verordeningen van den Gemeenteraad van Semarang van 9 December 1910, 8 October 1913 en 22 October 1920, onderscheidenlijk afgekondigd in de Javasche Courant van 20 December 1910 No. 101, 9 Januari 1914 No. 3, en 5 November 1920. No. 89.
11. Verordening op het houden en gebruiken, zoomede het verhuren van rij-, last- en trekdieren, voertuigen en vrachtkarren in de residentie Semarang (van 14 Februari 1903, Javasche Courant van 20 Februari 1903 No. 15 aangevuld bij verordening van 2 December 1903, Javasche Courant van 8 December 1903 No. 93), zooals deze is gewijzigd bij de verordening van den Gemeenteraad van Semarang van 20 Juni 1916, afgekondigd in de Javasche Conrant van 4 Augustus 1916 No. 62
12. Reglement op het gebruik van openbare wegen in de residentie Semarang (van 24 Juni 1903, Javasche Courant 3 Juli 1903 No. 53) zooals deze is gewijzigd bij de verordening van den Gemeenteraad van Semarang van 12 September 1916, afgekondigd in de Javasche Courant van 10 November 1916 No. 90.
13. Verordening op de keuring en registratie van paarden in de residentie Semarang (van 1 Juni 1904, Javasche Courant van 10 Juni 1904 No. 46).
14. Verordening tot tegengang van het achteloos branden bij zuivering van den landbouw of het ontsteken van vuren op

- gronden, begroeid met grassen, jong boom- en struikgewas in de residentie Semarang (van 6 Januari 1905, Javasche Courant van 28 November en 1 December 1905 Nos. 95 en 96).
15. Verordening tot tegengang van het weiden van vee van de Inlandsche bevolking in 's Lands bosschen van de residentie Semarang (van 5 Januari 1905, Javasche Courant van 10 Januari 1905 No. 3).
 16. Verordening op het vervoeren, uitstallen en te koop aanbieden van pluimvee in de residentie Semarang (dd. 4 Maart 1905, Javasche Courant 7 Maart 1905 No. 19 en 10 Maart 1904 No. 20).
 17. Verordening ter bescherming van klapperaanplantingen in de residentie Semarang (van 20 Januari 1906, Javasche Courant 106 No. 8)
-

HOOFDSTUK V.

Openbare Gezondheid.

Door den Ind. arts R. Djoehari werd in opdracht van den toenmaligen Gouvernementsarts belast met den Plaatselijken Gezondheidsdienst Dr. Leopold, in de laatste maanden van 1920 en het begin van 1921 een onderzoek ingesteld naar den gezondheidstoestand der leerlingen van de Ind. scholen der 2de klasse en de beide Holl. Ind. scholen te Semarang.

Het verslag van dit onderzoek werd bij Dr. Leopold ingeleverd, doch schijnt zoek-geraakt te zijn, is in elk geval niet verder gekomen dan op zijn bureau. De Heer Djoehari heeft zoo goed mogelijk een nieuw overzicht samengesteld, dat in hoofdzaak de volgende gegevens bevat.

Waar zulks noodig was, werd in aansluiting van het school-onderzoek polikliniek-behandeling ingesteld. Elken morgen werd school voor school onderzocht en wel klasse-gewijze om het onderwijs zoo min mogelijk te stooren, terwijl in de rusttijden medicijnen werden toegediend en verbanden gelegd. De behandeling geschiedde bij gebrek aan lokalen meestal op het schoolerf, wat meermalen tengevolge had, dat van de bevolking der omliggende kampons zich eveneens mensen om geneeskundige hulp aanmeldden.

Het duurde meestal slechts enkele dagen om bij de kinderen de vrees voor onderzoek en behandeling te overwinnen. De meest voorkomende oorzaak van het schoolverzuim was wel de malaria. Ziekten als trachoom en Scabies, waarbij het gevaar voor contactinfectie groot is, kwamen meermalen voor bij broeders en zusters.

Een overzicht van de resultaten van het onderzoek vindt men in de lijst in bijlage: A.

In de laatste maanden van 1921 werden in aansluiting aan het onderzoek der Gouvernmentsscholen, ook de drie gemeentelijke scholen onderzocht te weten: de Holl. Ind. scholen te Sompok en Gang Traverdoeli en de Holl. Chin. School te Depok (thans te Broemboengan).

De Holl. Ind. scholen werden verder geregeld bezocht en de zieke leerlingen behandeld. Bij de Holl. Chin. school, waarvan vele leerlingen door een huisdokter werden behandeld, geschiedde behandeling door den Ind. arts alleen op verzoek van het schoolhoofd en met goedvinden der ouders. Gegevens over het onderzoek van de Gemeentelijke scholen vindt men eveneens in bijlage A.

Een overzicht van de revaccinatie op de verschillende scholen met de resultaten wat betreft de reactie op de vaccinatie vindt men in bijlage B.

Ter typeering van de zorg ook van beter gesitueerde Chineesche ouders voor de gezondheid van hunne kinderen moge het volgende feit vermeld worden. Bij de vaccinatie van de leerlingen der Holl. Chin. school door den Ind. arts, welke door toevallige omstandigheden zeer laat geschiedde, d. w. z. toen de campagne tegen de pokken reeds maanden in vollen gang was, bleek dat van de $\pm$ 300 leerlingen er 208 nog niet door hun huismedicus of op een van de daarvoor aangewezen vaccinatie gelegenheden gevaccineerd waren.

Semarang 4, Februari 1922.

De Gouvernementsarts b/m
den Pl. Gezondheidsdienst.
(w.g.) DR. J. A. DE NOOY.

Aard der school	Aantal leer- lin- gen	GROOTTE DER MILT									Milt index
		1	2	3	4	5	6	7	8	Totaal	
Inl. School Petelan	144	47	67	5	2	—	—	—	1	122	86.4
„ Karangasem	122	31	30	9	4	—	—	—	—	74	61.6
„ Djomblang ¹⁾	195	54	33	10	2	—	—	—	—	99	50.7
„ Seteran	104	25	7	3	1	—	—	—	—	36	35.—
„ Pendrikan ²⁾	126	44	26	5	6	—	—	1	—	82	65.0
„ Heerenstraat	135	32	7	11	3	1	3	1	—	58	42.9
„ Karangtempel	93	34	39	8	3	—	—	—	—	84	90.2
H. I. S. Petelan	199	58	23	4	1	1	—	—	—	87	43.7
„ Heerenstraat	170	35	17	3	4	—	—	—	—	59	34.7
H Ch S. Depok ³⁾	264	9	1	1	2	—	—	—	—	11	4.9
Inl. S. Kabupaten	160	30	25	3	6	—	1	—	—	65	40.6
„ Kintelan	80	16	12	2	—	—	—	—	—	30	37.5
„ Djangli	76	7	2	1	—	—	—	—	—	10	13.1
	1868	422	289	65	34	2	4	2	1	817	

¹⁾ 1 hernia inguinalis.
4 varicellen
1 amoebias

²⁾ 2 herpes tousurans

³⁾ geen faeces onderzoek

Aantal onderzoek bloedp.	Aantal positieve gev.	Tertiana	Quartana	Tropica	Trachoom	Conj. cat.	Otitis	Framboesia	Pityriasis versicolor	Ankijlostomum	Trichophytie	Amoeben	Scabies	Eczema	Ulc. tropicum	Keratit. parenchym
48	12	11	—	1	10	17	1	2	4	—	—	—	4	1	1	
36	4	2	—	2	8	16	5	1	13	1	4	—	4	4	1	
73	1	—	—	—	7	9	3	8	10	16	9	1	7	—	5	
24	1	—	—	1	10	9	2	1	11	5	9	—	8	—	—	
49	6	6	—	—	6	5	3	2	6	20	5	—	3	—	1	
64	10	9	—	1	3	18	5	2	5	—	2	—	7	2	—	
31	7	4	—	3	5	2	3	1	3	—	1	—	3	—	1	
107	11	6	—	5	17	21	2	1	19	5	3	—	15	2	7	
52	11	11	—	—	7	10	2	1	6	4	4	—	9	1	1	
11	—	—	—	—	10	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	8	—	—	2	15	13	1	—	9	47	4	—	5	—	2	
—	3	—	—	1	6	5	—	3	12	49	3	—	3	1	2	
1	1	1	—	—	6	13	2	8	6	61	8	—	—	5	10	
496	63	50		16	110	149	29	30	104	208	52	1	68	16	31	

STAAT van den aard der ziekten voorkomende bij de leerlingen der
Europeesche Scholen.

School	Aan- tal leer- lin- gen	Aantal vergroote milten en grootte der milten:							Miltindex	Tertiana	Quartana	Tropica	Trachoom	Conj. cat.	Ankylostom	Framboesia	Scabies	Trichophytie	Pityriasis versicolor	Oritis media purulenta	Pleuritis
		1	2	3	4	5	6	7													
Voormalige 2de Meis- jesschool Mla- ten.	44	14	—	—	—	—	—	—	% 31.81	1	—	—	3	1	1	—	5	—	3	—	—
1) „ 3de Europ. ge- mengde lagere school Mlaten.	57	11	11	2 27	2	—	—	1	47.37	—	—	—	2	2	—	—	2	—	—	1	—
1) „ 2de Europ. ge- mengde lage- re school Ka- rangbidara.	113	15	25	8	3	1	—	—	46.01	13	—	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—
1) „ 4de Idem Idem Djomblang.	33	1	1	—	—	—	—	—	5.71	1	—	halve manen 6	2	—	—	2	2	—	—	—	—

1) geen faeces-onderzoek.

BIJLAGE: A.

GEMEENTELIJKE SCHOLEN.

Staat van den aard der ziekten voorkomende bij de leerlingen der
Gemeentelijke scholen.

SCHOOL	Aantal onder- zochte leelr.	Trachoom	Scabies	Framboe- sia	Tricho phytie	Ankylo stomiasis	Otitis me- dia purul.	Malaria
Holl. Chin. school Depok	97	5	6	—	2	2	2	11
Holl. Inl. school Sompok	98	12	13	6	3	—	2	31
Holl. Inl. school Gang								
Traverdoeli	145	13	15	1	11	1	4	48

BIJLAGE: B.

AANTAL GEVACCINEERDE SCHOOLKINDEREN

AARD DER SCHOOL	Aantal gerevac- cineerden	Met posi- tieven uitslag
Holl. Inl. school Heeren straat	195	73
Gemeentelijke H. I. S. Sompok	119	53
Inl. school Pendrikan	117	32
idem Kintelan	99	50
idem Karangasem	132	44
Europeesche school Djomblang	35	15
Inl. school Karangtempel	114	40
idem Seteran (Peloran)	153	25
idem Djangli	100	54
idem Heerenstraat	94	39
idem Djomblang	174	55
idem Petelan	152	51
Gemeentelijke H. I. S. Gang Traverdoeli	168	47
Holl. Chin. School No. I.	208	86
	1860	664

HOOFDSTUK VI.

Jaarverslag Woningdienst 1921.

1. Organisatie.*A. Algemeen.*

In de organisatie van den Woningdienst kwamen in verslagjaar de volgende veranderingen:

Bij de afdeling Bouw- en Woningtoezicht werd met ingang van 1 Januari '21 een aparte onderafdeling voor den niet permanenten bouw geformeerd aan het hoofd waarvan de T. A. C. Ch. Kühr geplaatst werd.

Daar het technische toezicht op den niet permanenten bouw betrekkelijk eenvoudig is kon voor het dagelijksch toezicht volstaan worden met ambtenaren, die geen volledige bouwkundige opleiding gehad hebben. Zoo werden hiervoor gebruikt de opzichters, die vrij kwamen door de opheffing van de afdeling Woningtoezicht in verband met Pestbestrijding.

Het groote voordeel van de vorming van een onderafdeling voor den niet permanenten bouw ligt hierin, dat de technische ambtenaren van de afdeling nu veel intensiever toezicht kunnen houden op den permanenten bouw.

Tevens trad met 1 Januari de nieuwe wijkindeeling in 9 wijken (A t/m I) in werking. In iedere wijk is een wijkkantoor, waar verzoeken om bouwvergunningen kunnen ingediend en inlichtingen verkregen worden.

Verder werd de administratie van de afdeling Woningbedrijf ook onder de afdeling Algemeene Zaken ondergebracht.

*B. Personeel.***I. Algemeene leiding.**

Ingenieur A. Baars verliet 18 Mei den dienst.

De Technisch Ambtenaar J. Hoek werd met ingang van 1 Juni tijdelijk belast met de waarneming van de betrekking van Inspecteur

in algemeenen dienst. Deze functie heeft tot doel den Directeur te ontlasten, opdat deze voor de algemeene leiding ruimer tijd beschikbaar kan krijgen.

II. Afdeeling Algemeene Zaken.

Op 10 Februari trad de heer F. G. M. Koppe als Hoofdcommies in dienst en werd belast met de leiding van de afdeeling Algemeene Zaken.

III. Technisch Bureau tevens Afd. Grondbedrijf.

De Technisch Ambtenaar L. Overzier kwam 25 Maart in dienst, waardoor het personeel van deze afdeeling compleet was.

IV. Afdeeling Bouw- en Woningtoezicht.

Het tekort aan personeel bij deze afdeeling bedroeg eind van het vorig jaar 2 Technische Ambtenaren, terwijl 1 Technisch Ambtenaar met Europeesch verlof was; hierbij kwam nog, dat den Technisch Ambtenaar H. Alink medio Februari één maand ziekteverlof werd verleend.

Tijdelijk werd een Technisch Ambtenaar van Gemeentewerken ter beschikking gesteld tot in het tekort was voorzien.

De Technische Ambtenaren 1e klasse B. Agneesens en M. Spits kwamen respectievelijk 14 Mei en 28 Mei in dienst.

De Inspecteur A. Barendregt vertrok 29 Juni met Europeesch verlof. De leiding der afdeeling werd opgedragen aan den Technisch Ambtenaar H. Alink.

Van 1 September—13 December werd de Technisch Ambtenaar P. C. Brodett van deze afdeeling aan zijn werk onttrokken en tijdelijk belast met de leiding van de Afdeeling Woningbedrijf.

Gedurende dezen tijd was de personeelsvoorziening wederom zoo krap, dat slechts met de uiterste moeite de gang van zaken werd gaande gehouden.

V. Afdeeling Woningbedrijf.

De Technisch Ambtenaar 1e klasse R. O. Cuss trad 1 Maart in dienst. De Inspecteur W. K. Feenstra ging 19 Maart met Europeesch verlof, de leiding van deze afdeeling werd toen opgedragen aan den Technisch Ambtenaar R. O. Cuss.

Met 1 September werd de Heer Cuss wederom ontheven van die leiding en werd deze opgedragen aan den Technisch Ambtenaar P. C. Brodett.

Met ingang van 30 September werd de Technisch Ambtenaar R. O. Cuss op zijn verzoek ontslagen.

De Inspecteur W. K. Feenstra kwam 13 December van Europeesch verlof terug en nam de leiding van de afdeeling weder over; de Technisch Ambtenaar P. C. Brodett werd met dien datum teruggeplaatst bij de Afdeeling Bouw- en Woningtoezicht.

Het personeelstekort bedroeg op het eind van verslagjaar bij de afdeeling Bouw- en Woningtoezicht 1 Technisch Ambtenaar (terwijl de Inspecteur met Europeesch verlof was) en bij de afdeeling Woningbedrijf 1 Technisch Ambtenaar.

Verrichte Werkzaamheden.

I. Algemeene leiding.

Onteigeningen.

Alle voor onteigening benoodigde stukken werden hier opgemaakt, door den Inspecteur in algemeenen dienst. Deze kon hierdoor goed op de hoogte komen van de noodige details, hetgeen van veel belang geacht moet worden, daar de voorbereiding om tot de onteigeningsprocedure te komen de uiterste accuratesse en bekendheid met details noodig maakt.

Een viertal aanvragen tot vaststelling van het algemeen nut van de door de Gemeente voorgestelde onteigeningen werden opgemaakt.

Verordeningen.

Opgemaakt werd een ontwerp-verordening op de limonade- en mineraalwaterfabrieken.

Naar aanleiding van klachten over de moeilijke toepassing van de verordening op de bakkerijen, werd besloten deze geheel om te werken.

Opgemaakt werd een ontwerp — verordening op het uitgeven van gronden in eeuwigdurend recht van opstal. Het ontwerp was aan het eind van het verslagjaar bij den rechtskundigen adviseur van de Gemeente om advies.

*Toezicht op particulier Bouwvereenigingen, werkende
met financieelen steun van de Gemeente.*

De Gemeente ging in het verslagjaar door met steun te geven aan particuliere Bouwvereenigingen.

De 37 woningen van de Woningvereeniging Semarang, waarvan in het vorig verslag gesproken werd, kwamen in verslagjaar alle gereed, zoodat het totale aantal woningen van die Vereeniging steeg tot 60.

De Bouwvereeniging „De Goede Woning”, in November van het vorig verslagjaar opgericht op denzelfden voet en met bijna overeenkomstige statuten als de Woningvereeniging Semarang, ontving op overeenkomstige voorwaarden financieelen steun van de Gemeente. Daar zij reeds in December 1920 regeeringsgoedkeuring op haar statuten had aangevraagd, werd in afwachting van de spoedig te verwachten rechtspersoonlijkheid een overeenkomst tusschen de Gemeente en bestuursleden dier vereeniging gesloten, opdat direct met bouwen begonnen zou kunnen worden,

De goedkeuring van de regeering was echter op het eind van het verslagjaar nog niet verleend.

De Vereeniging was ondertusschen met bouwen begonnen en in verslagjaar kwamen 7 huizen tot stand, terwijl 2 huizen met 2 groote paviljoens bijna gereed en 5 huizen in aanbouw waren.

De exploitatierekening sloot voor die 16 woningen op f 300.000.—, waarvan de Gemeente op ultimo 1921 reeds f 170.625.— had voorgesloten. Zoolang de rechtspersoonlijkheid van de Bouwvereeniging „De Goede Woning” nog niet verkregen is, kan de Gemeente dit bedrag niet van de Regeering terug verzoeken.

De Bouwvereeniging van Semarangsche Gemeenteamttenaren, welke op het eind van het vorige verslagjaar werd opgericht vroeg ook goedkeuring van haar statuten aan. Ook deze kwam in het jaar 1921 niet af.

De Vereeniging was van plan een 30 tal woningen te bouwen, waarvoor f 314.000.— noodig zou zijn.

Daar het steun verleen en aan alle Woningvereenigingen, die daartoe het verzoek deden, de financieele draagkracht van de Gemeente te boven zou gaan, werd, toen deze vereeniging om

steun vroeg, de Vereeniging medegedeeld, dat de steun pas verleend kon worden, zoodra het Gouvernement overeenkomstig de gedane toezegging, de door de Gemeente voorgeschoten bedragen zou terug betalen. Voor alles was daartoe erkenning van de rechtspersoonlijkheid door de Regeering noodig.

In den loop van het verslagjaar werd een vierde Bouwvereeniging opgericht nl. „De Woningnoodbestrijding”.

Deze heeft de plannen gereed voor 80 woningen, welke in totaal f 720.000.— moeten kosten. Ook deze Vereeniging wacht nog steeds op de goedkeuring der statuten en kan daardoor nog niet met bouwen beginnen.

De Gemeente nam t. o. v. deze Vereeniging hetzelfde standpunt in als tegenover de Bouwvereeniging van Gemeente ambtenaren.

Het is te betreuren, dat door het niet nakomen van de door de Regeering gedane toezeggingen, de bestrijding van het woningtekort zoo belemmerd wordt.

11. Technische dienst tevens afdeling Grondbedrijf

a. *Vermeerdering en vermindering van het Gemeentelijk grondbezit.*

Gedurende 1921 werden gekocht van het Gouv.	35481 M ²
van particulieren overgenomen	1780 „
	37261 M ²

Gedurende 1921 verminderde het grondbezit der Gemeente:

door overdracht aan het Gouvernement met	3433 M ²
door verkoop aan particulieren	„ 8780 „
Totaal	12213 M ²

In eigendom werden aan het Gouvernement aangevraagd 92 perceelen met een oppervlakte van 955956 M².

In verslagjaar werden behandeld 53 eigendomsaanvragen van Gouvernementsgrond door particulieren in de Gemeente.

Op 17 van die perceelen met een oppervlakte van 11784 M² werd prijs gesteld. Voor de restitutie van gemaakte kosten werd aan de aanvragers terugbetaald f 25132.82 terwijl de aankoop van het Gouvernement f 38681.15 zal kosten.

Op 36 perceelen met een oppervlakte van 89412 M² werd geen prijs gesteld. De aankoop van deze gronden zou minstens f 112000 gekost hebben.

Voor het grondbezit der Gemeente wordt verwezen naar bijgaande staat A.

b. Mutaties in het gebruik van de gronden, welke geen vermeerdering of vermindering aan het grondbezit medebrengen.

De door de Gemeente zelf als kampong gebruikte gronden kunnen als volgt verdeeld worden:

Kali Langsee	287 erven	90024 M ²
Lempongsari	163 „	36523 „
Kintelan	106 „	24714 „
Ngaglik	50 „	4456 „
Totaal kampongs	Heuvelterrein	155717
Sompok	404 erven	82400
Oost Semarang	210 „	56150
		294267

Op ultimo 1920 waren in erfpacht uitgegeven:

	308 perceelen	774484 M ² f 65033.65
Hiervan vervielen in 1921	4 „	4265 „ „ 435.—

	Rest 304 perceelen	770219 M ² f 64598.65
Uitgegeven in '21	47 „	89058 „ „ 1190.—

Totaal 351 perceelen 859277 M² f 75688.65

Op ultimo '20 waren in huur uitgegeven of in erfpacht echter nog niet ingeschreven:

	48 perceelen	94669 M ² f 8640.—
Hiervan vervielen in 1921	10 „	16469 „ „ 1540.—

	Rest 38 perceelen	78200 M ² „ 7100.—
Ingeschreven hiervan in 1921	21 „	43053 „ „ 5290.—

	Rest 17 perceelen	35147 M ² f 1810.—
Uitgegeven werden in 1921	70 „	153437 „ „ 18835.—

	Totaal 87 perceelen	188584 M ² f 29645.—
Hiervan vervielen in 1921	18 „	53533 „ „ 6490.—

Rest 69 perceelen 135051 M² f 14155.—

Dat van de in 1920 op voorloopig contract uitgegeven gronden 17 perceelen op ultimo 1921 nog niet ingeschreven waren is geheel te wijten aan het langzame gereedkomen der meetbrieven.

In het geheel is dus uitgegeven:

294267 M ²	kamponggrond	opbrengst	f 10000.—
859277 „	erfpachtsperceel	„	„ 75688.—
135051 „	verhuurde grond	„	„ 14155.—
Totaal 1288595 M ²			f 99843.—

c. Heuvelterrein. (I)

De wegaanleg en de bebouwing van den Goenoeng Sawo gingen in het verslagjaar geregeld door.

Het plan van de wegen op Gadjahmoengkoer werd goedgekeurd en gelden voor den wegeaanleg werden toegestaan, zoodat in de 2e helft van het verslagjaar met den aanleg kon worden begonnen.

Eind verslagjaar waren daar reeds een 10 tal perceelen uitgegeven.

De doortrekking van den Sirandaweg verkeert nog in hetzelfde stadium als het vorige jaar.

Wel werden een vrij groot aantal (76) Chineesche graven afgekocht, er bleven er echter nog zooveel over, dat van wegaanleg nog geen sprake kan zijn.

Hoewel de prijzen der bouwmaterialen in verslagjaar dalende waren, kon toch geen vermeerdering der bouwbedrijvigheid geconstateerd worden, vermoedelijk is dit te wijten aan de abnormaal hooge hypotheekrente, welke aan het eind van het verslagjaar zelfs opliep tot 9%.

Het meest werd nog gebouwd in het Noordelijke deel van het terrein (Siranda- en Woengkalweg).

d. Sompok-Complex. (II)

Met twee van de eigenaren van de door de Gemeente benoodigde gronden kon geen overeenstemming verkregen worden, zoodat tot onteigening moest worden overgegaan.

De Raad besloot den Gouverneur-Generaal te verzoeken het algemeene nut van de betrokken werken uit te spreken.

De overdracht van de gronden benoodigd voor het doortrekken van den weg Lampersari naar Djomblang, voortvloeiende uit de in het vorige verslag vermelde overeenkomst met den heer Droste, kwam nog niet tot stand, daar de eigenaar naar Holland vertrok en geen volmacht achterliet.

Met den aanleg van dezen zoo noodigen verbindingsweg kon daarom ook in dit jaar nog geen aanvang worden gemaakt.

De bemetseling van de hoofdafvoerleiding kwam in verslagjaar gereed. Bandjirs hadden niet meer plaats tot ult. '21.

e. Lamper-Zuid, (III)

De stukken benoodigd voor de onteigeningen van het complex Lamper-Zuid werden ingediend, echter aan het eind van het verslagjaar van den Directeur B. B. terugontvangen met verzoek om nadere inlichtingen.

f. Oost-Semarang. (IV)

In dit gedeelte werd de kampongbouw krachtig voortgezet. (Zie verder afdeeling Woningbedrijf.)

Aan het eind van het verslagjaar waren onderhandelingen loopende met de N. I. S. My, die hier gronden in erfpacht wenschte te verkrijgen voor den bouw van grootere en kleinere woningen.

Omtrent den prijs van de bezitsrechten op een klein stukje grond kon met de eigenaren niet tot overeenstemming gekomen worden, zoodat ook hier tot onteigening moest worden overgegaan.

g. Djangli-Complex. (V)

De afronding van den hoek van den weg Djangli kwam in verslagjaar gereed.

Met den Heer Vermeulen werd geen overeenstemming verkregen omtrent de overdracht van den hem toebehoorenden weg. (zie jaarverslag 1920.)

h. Verspreide gronden. (VI)

Ook dit jaar konden enkele gronden benoodigd voor de uitbreiding van het Europeesche Kerkhof niet verkregen worden, daar nog steeds niet kon worden vastgesteld wie de wettige eigenaar is.

Met de bebouwing van het resteerende deel van het voormalige Residentieërf werd nog geen aanvang gemaakt.

De Militaire terreinen in de benedenstad werden in verslagjaar in beheer overgedragen aan den dienst der B. O. W.

De overdracht van den weg Saidan, waartoe reeds geruimen tijd geleden besloten was, kwam in verslagjaar tot stand.

i. Verdere Werkzaamheden.

Het gewijzigde uitbreidingsplan van het Noordelijke deel van Oost Semarang werd bij Raadsbesluit ddo. 22 Juni No 78/R goedgekeurd.

Verder werd het plan voor den wegeaanleg op Gadjahmoengkoer en aan de Zuidzijde van den Soenarioweg gewijzigd.

Met het Bestuur van de Van Deventerschool werd onderhandeld over eene ruiling van de gronden dier school aan den Karreweg, gelegen tegen gronden in het Heuvelterrein, daar dat bestuur de school liever in het heuvelterrein geplaatst zag

Een detailopname van het benoodigde terrein vond plaats. Ultimo verslagjaar was nog geen definitieve beslissing door den Gemeenteraad genomen.

Begonnen werd met het trianguleeren en opmeten van het aan de Westzijde van het Westerbandjirkanaal bij de Gemeente gekomen terrein.

Met den eigenaar van het particulier land Krapiak werd een overeenkomst gesloten, om op zijn kosten door de Gemeente een opname van dat land te doen maken, welke opname noodig was voor een bebouwingsplan van dat land.

Verder werden op het bureau kaarten gemaakt benoodigd voor de belasting op de onbebouwde terreinen.

Doorgegaan werd met het afkopen en opruimen van Chineesche graven. Groote moeilijkheid werd dikwijls ondervonden bij het zoeken naar de rechtmatige erfgenamen.

Afgekocht werden in totaal 96 graven en wel in het

tracé van den Sirandaweg	76
in de kampong Kagok	8
in het tracé van den Nogosariweg	5
in de kampong Lempongsari	2
aan den Soenarioweg	2
op de Goenoeng Gebjok	2
Totaal	96

III. Afdeling Bouw- en Woningtoezicht.

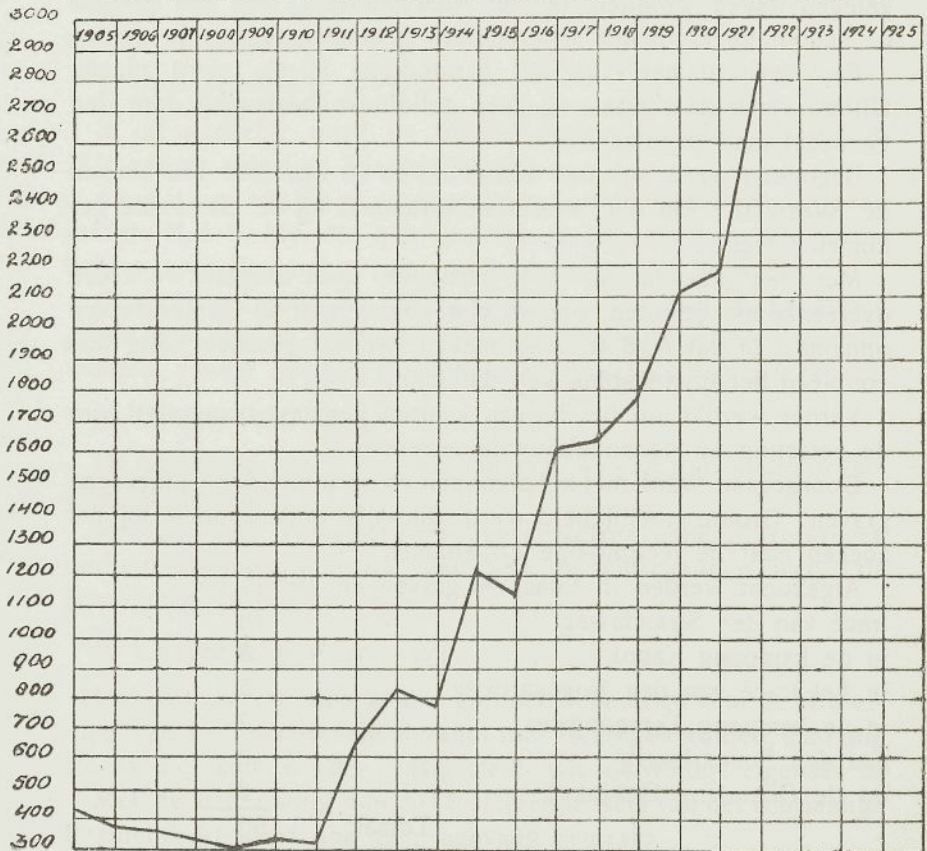
1. Bouwtoezicht.

De werkzaamheden van deze afdeling namen in het verslagjaar enorm toe zooals kan blijken uit de bijgevoegde grafische voorstelling.

Wel werd door de uitbreiding der gemeentegrenzen het te controleeren oppervlak aanzienlijk vergroot, doch de toename van het aantal bouwaanvragen dientengevolge, was slechts gering.

Dezerzijds wordt dan ook de toename toegeschreven aan de vermeerdering van personeel, waaruit dan de gevolgtrekking moet worden afgeleid, hoe onvoldoende het personeel vroeger was en hoe onvoldoende toen de contrôle dan ook geweest moet zijn.

*Grafische voorstelling van de Bouwvergunningen van
1 Januari 1905 tot 31 December 1921 verleend.*

Aantal en aard der bouwvergunningen.

Het aantal op ultimo December 1920 onafgedane bouwvergunningen bedroeg: 170

Het aantal in 1921 ingekomen aanvragen
bedroeg: 3135

Totaal te behandelen dus: 3305

Het aantal verleende vergunningen bedroeg: 2828

Het aantal weigeringen bedroeg 274

Het aantal aanvragen dat ingetrokken
werd of waarvoor geen vergunning noodig was bedroeg: 134

Totaal afgehandeld: 3236

Rest te behandelen op ultimo December 1921 69

De volgende staat geeft een overzicht van het aantal en de bestemming van de bouwwerken, waarvoor in 1921 vergunning is verleend.

De volgende staat geeft aan de verdeling van de verschillende bouwwerken over de wijken.

Districten	Bouwen			Herbouwen			Verbouwen			Sloopen			
	WONINGEN VAN:												
	Steen	Hout	Hout en bamboe	Steen	Hout	Hout en bamboe	Steen	Hout	Hout en bamboe	Steen	Hout	Hout en bamboe	bamboe
A.	7	8	26	3	24	36	6	54	76	—	18	27	1
B.	2	12	12	1	20	32	4	22	24	1	1	18	—
C.	11	20	15	2	34	50	19	39	64	—	3	3	—
D.	18	8	38	—	6	44	10	16	49	5	2	3	—
E.	14	14	21	—	53	108	2	75	98	—	—	3	—
F.	—	4	13	—	8	25	1	23	19	—	1	8	—
G.	34	2	51	—	4	52	9	22	50	—	—	7	—
H.	3	18	56	—	6	24	2	23	25	—	4	13	—
I.	9	2	26	—	2	18	—	5	4	—	—	—	—
Totaal:	98	88	258	6	157	389	53	279	408	6	29	82	1

De vermeerdering en vermindering van het aantal woonhuizen kan blijken uit onderstaande staat.

Soort der woningen	Gebouwd	Gesloopt	Meer	Minder
Steen	89	6	92	—
Hout	88	29	57	—
Hout en bamboe	258*	82	176	—
Bamboe	—	1	—	1
Totaal:	444	118	325	1

*) Hieronder zijn niet begrepen de 308 gedurende 1921 door de Gemeente zelf gebouwde woningen, daar voor deze woningen geen bouwvergunning wordt verstrekt.

De uit bovenstaande gegevens gebleken vermeerdering is tusschen beneden en bovenstad als volgt te verdeelen:

Steenen gebouwen:	92	bovenstad:	43	benedenstad:	49
Houten	59	"	4	"	55
Gebouwen van hout en bamboe	176	"	70	"	106
	327	"	117	"	210

Bij 152 bouwvergunningen werd de bepaling opgenomen, dat het bouwwerk achter de rooilijn moest worden geplaatst, terwijl bij 208 bouwvergunningen bepalingen omtrent de indeeling en afstand van de woningen ten opzichte van de perceelgrenzen werden opgenomen, voor de betere toetreding van licht en lucht. – Opgemaakt werden gedurende 1921,333 processenverbaal, waarvan:

wegens overtreding van het Reglement op het bouwen en sloopen	283
wegens eischen pestbestrijding	35
" " verordening Openbare Gezondheid.	8
" " Logementsverordening	6
" " Drankverordening	1

Gedurende verslagjaar werden 627 personen aangeschreven, verschillende verbeteringen aan te brengen (sloopen van bouwvalige bouwwerken, dempen van poelen, schoonmaken van erven en goten, maken van privaten en beerputten enz.).

Van het vorige jaar was er nog een restant van 62 van deze aanschrijvingen, waaraan nog niet voldaan was.

Aan 550 van de aanschrijvingen werd voldaan, zoodat ultimo 1921 er een restant was van 139 aanschrijvingen.

b. Rooilijnen en karteeringswerk.

Gedurende het geheele jaar werd doorgegaan met het uitzetten van rooilijnen langs de wegen en in de kampongs.

Verder werden gedurende het verslagjaar opmetingen verricht in de geheele Gemeente voor het bijwerken van kaarten van de afdeeling.

Begonnen werd aan het maken van een kaart van de wijk F.

c. Woningverbetering in verband met de Pestbestrijding.

Deze afdeeling beperkte zich in verslagjaar tot het controleeren van de nog bestaande pestgevaarlijke gebouwen. Voorstellen tot pestgevaarlijkverklaring werden niet opgemaakt, ook hadden geen pestgevaarlijkverklaringen plaats.

Uitgereikt werden 62 besluiten tot intrekking van pestgevaarlijkverklaringen.

In het geheel zijn in Semarang 658 gebouwen pestgevaarlijk verklaard. Hiervan waren aan het begin van het jaar 542 verbeterd.

Gedurende het verslagjaar werden 50 gebouwen verbeterd, terwijl van 44 gebouwen de pestgevaarlijkverklaring in overleg met den Gewestelijken leider der Pestbestrijding gedeponceerd werden, omdat de verbetering van die gebouwen niet meer noodzakelijk werd geacht.

Van de bovengenoemde 50 gebouwen werden er 19 afgebroken en 31 verbeterd, zoodat tot ultimo 1921 390 gebouwen verbeterd en 202 gebouwen afgebroken zijn.

Van de 19 perceelen van de afgebroken gebouwen werden er 12 onbebouwd gelaten, 2 werden bebouwd met gebouwen van dezelfde bestemming en 5 met gebouwen bestemd voor andere doeleinden dan de gesloopte gebouwen.

Op het eind van het verslagjaar moesten nog 22 gebouwen verbeterd worden, waarvan er 14 onderhanden waren. Voor 7 gebouwen werden termijnverlengingen verleend, terwijl 1 buitengebruikstelling gelast werd.

Gedurende 1921 werden 11 pestgevallen geconstateerd binnen de Gemeente, alle in de wijk C.

d. Huisnummering.

Gedurende verslagjaar werden de huizen in de wijken A, B, D, en E van een plaatje voorzien, vermeldende de wijkletter, het nummer van het blok en het huisnummer in dat blok. Deze plaatjes worden door de afdeeling zelf gemaakt en van letters en nummers voorzien.

Voor de huisnummering van de huizen langs de groote wegen werden geëmailleerde plaatjes uit Europa besteld. De firma, die op zich genomen had ze te leveren, bleef echter in gebreke, zoodat aan het einde van het verslagjaar een nieuwe bestelling (thans in Indië) geplaatst werd.

e. Woningstatistiek.

Tot een eigenlijke Woningstatistiek is het nog niet gekomen. Reeds bestaan in de verschillende wijken registers, waarin alle woningen voorkomen met het aantal bewoners tijdens de opname, echter worden deze niet geregeld bijgehouden, daar dit buiten de taak van deze afdeeling valt.

Zoodra tot instelling van een bevolkingsregister zal worden overgegaan, zal van de bestaande gegevens een nuttig gebruik gemaakt kunnen worden. Het ligt in de bedoeling, deze gegevens tevens te benutten ter beoordeeling van het aantal en van de soort der benoodigde woningen.

In de op 1 Januari 1920 bij de Gemeente getrokken wijken zijn deze registers in dit verslagjaar aangelegd, tevens werd daar geteld, hoeveel gezinnen er in de huizen wonen, daar dit een nauwkeuriger aanduiding geeft van het aantal benoodigde woningen dan het aantal inwoners.

Deze telling had tot uitslag.

Wijk	Aantal woningen	Aantal gezinnen	Aantal bewoners	Personen per ge- zin (gemiddeld)
F.	1864	2816	7235	2.58
G.	3202	4563	13643	3.—
H.	2740	3483	11151	3.2
I.	1656	2383	7584	3.18
	9462	13245	39613	3

Sedert is nog in de wijken A, B, D het aantal gezinnen geteld. Hoewel dit feitelijk niet meer in het jaarverslag over 1921

thuis behoort, wordt hier in het belang van de zaak de uitslag van deze telling toch reeds opgenomen.

A.	3584	3960	17321	4.4
B.	2701	3517	9148	2.64
D.	3652	36111	15451	4.29
F.-I.	9462	13245	39613	3
Totaal in 7 van de 9 wijken	19399	56833	81535	3

f. Toezicht op Hotels, Bakkerijen, enz.

Onderstaande staat geeft een overzicht van de voor dit toezicht verrichte werkzaamheden, voorzover het betreft nieuwe aanvragen.

	Rest ult. 1920	Bijge- komen in 1921	Totaal te be- hande- len	Inge- trok- ken of geweig.	Verg. ver- leend	Rest 1921
Nieuwe Logementen	5	22	27	1	19	7
Uitbreiding of voort- zetting Logementen	—	3	3	—	1	2
Nieuwe Borohuizen	5	11	16	4	2	10
Uitbr. of voortz. „	—	1	1	1	—	—
Nieuwe Bakkerijen	—	2	2	1	1	—
Uitbr. of voortz. „	1	1	2	—	2	—
Nieuwe Drankverg.	—	5	5	1	3	1
Verplaatsing „	1	1	2	—	2	—
Restaurants	—	4	4	1	1	2
	12	50	62	9	31	22

Het betrekkelijk hooge restant cijfer vindt zijn oorzaak in de te maken verbeteringen aan logementen, borohuizen, enz. welke verricht moeten zijn, alvorens de vergunning wordt verleend.

g. Verdere Werkzaamheden.

In de tweede helft van het verslagjaar kwamen bij den diens klachten binnen over ongemotiveerde huurverhoogen in vert band met klachten over den slechten toestand van verschillende huizen.

Door overleg met de eigenaars kon steeds overeenstemming tusschen huurder en verhuurder worden bereikt.

Hierbij werd op den verhuurder een zachten dwang uitgeoefend, door onder zijn aandacht te brengen, dat bij weigering, hij door de gemeente verplicht zou kunnen worden, de noodige herstellingen aan zijn huizen aan te brengen, hetgeen gewettigd zou zijn, indien hij hooger huur zou bedingen. Daar te Semarang van een bepaalde huizen nood, zooals in andere steden, niet gesproken kan worden, doordat nog steeds huurders en verhuurders tot overeenstemming konden worden gebracht, is tot ultimo verslagjaar de instelling van een huurcommissie voor Semarang nog niet noodig geweest. Een normale stijging van de huurwaarden, rekening houden met de gestegen bouwprijzen, kwam tot stand. Slechts in zeer enkele gevallen, kon abnormale huuropdrijving geconstateerd worden.

VI. Woningbedrijf.

a. Algemeen.

De voorgenomen huurverhoging, welke reeds in het vorige jaarverslag vermeld werd, werd goedgekeurd bij Raadsbesluit ddo. 25 Februari 1921 No. 1/R, waarbij bepaald werd, dat de bewoners terzake 3 maanden vooruit gewaarschuwd moesten worden.

Voortaan zal de huur bedragen, zooals in onderstaand schema is aangegeven.

TYPE	Grondhuur		Woninghuur		Huurkoopwoning.	
	Oud.	Nieuw.	Oud.	Nieuw.	Oud.	Nieuw.
A	0.21	1.05	1.60	3.70	2.55	5.44
B	0.21	1.05	2.50	3.90	2.55	5.77
D.	0.21	1.05	3.90	5.40	5.55	7.84
II.		0.70—1.05	2.70	4.04	5.00	6.59
IV.		0.90—1.15	5.50	7.50	8.90	11.30
V.		1.05—1.25	6.90	9.27	10.80	13.47
VI.		1.40		15.60		21.70

De huurkoopcontracten, welke gesloten waren voor het tot stand komen van de nieuwe regeling, werden niet gewijzigd.

Voorzoover aan grondhuren nog slechts 0.10 per M² per jaar werd betaald, werd dit voor de wonende huurders niet verhoogd; voor nieuwe huurders zal echter in het vervolg 0.05 per M² gerekend worden.

Leegstaan kwam dit jaar wederom niet voor. Slechts op een gedeelte van het Sompokterrein waren de huisjes minder in trek, hetgeen echter wordt toegeschreven aan de omstandigheid, dat 1e. deze woningen nog niet aangesloten waren aan de Waterleiding. 2e. hinder ondervonden werd van de daar gelegen loswal van den Reinigingsdienst.

In het geheel stonden op ultimo December 28 huisjes leeg, waarvan 25 in bedoeld deel van Sompok.

Klachten over septic tanks kwamen dit jaar weer herhaaldelijk voor. Meestal bleek dan het grindbed verstopt te zijn. Dit is toe te schrijven aan een onvoldoende gebruik van water ter weg-

spoeling van de faecaliën, daar slechts bij gebruik van voldoende water en eene goede functioneering het effluent zoo dun vloeibaar is dat verstopping niet licht voorkomt. Geheel te vermijden is het niet.

De materialenaanvoer liep dit jaar geregeld.

Door uitbesteding kon ook van de inlandsche materialen: gedeg enz. steeds een voldoende hoeveelheid verkregen worden.

Evenals vorige jaren, werden aan enkele aannemers voorschotten verleend voor het bakken van steenen. Dit geschiedde dan onder direct toezicht, op- en met klei van-gemeenteground, zoodat een soort gemeenschappelijk bedrijf ontstond.

Het innen der huren geschiedde geregeld.

Totaal werd geïnd aan huren f 50969.76

Als oninbaar moet worden af-
geschreven „ 240.27

Aan boeten werd geïnd „ 320.—

Het niet te innen bedrag bedroeg dus nog geen 0.5 % en werd geheel te niet gedaan door de wegens telate betaling geheven boeten.

De huizen waren, evenals vorige jaren, allen tegen brandschade verzekerd.

Branden in Gemeentewoningen kwamen niet voor.

Door een windhoos op 5 Juni, werd eenige schade aan enkele woningen toegebracht.

Meerdere schade werd toen ondervonden op de terreinen in Oost Semarang bij in aanbouw zijnde woningen en aan hulploodsen.

De totale schade bedroeg rond f 1000.—

b. Kampong Sompok.

Gebouwd werden:

62	woningen type II.
22	„ „ IV.
35	„ „ V.
119	woningen.

Doorgegaan werd met het bakken van steen. De prijs (f 17) was aanmerkelijk minder dan die in den vrijen handel, Deze laatste bereikte in verslagjaar een maximum van f 25 à f 30.— en hoewel in de 2e helft van verslagjaar dalende bleef de prijs nog boven dien van het eigen bedrijf.

In het laatste deel van het verslagjaar werden wederom aansluitingen aan de waterleiding aangebracht. Waar echter de achterstand aan aansluitingen groot is, waren aan het eind van het verslagjaar nog vele woningen niet aangesloten.

Door het gereedkomen van de hoofdafvoerleiding op Sompok veroorzaakten de regens in verslagjaar aldaar geen overstromingen meer. Mede droeg hiertoe bij het gereedkomen van de verbetering in de afwatering op het 1ste gedeelte van Sompok, waartoe bij Raadsbesluit ddo. 22 October 1920 No. 7 R f 14600.— was toegestaan. Hevige regens kwamen in verslagjaar echter niet voor.

c. Kampong Lemponsari.

Begonnen werd aan den bouw van een woning type VI.

d. Kampong Kagok.

Hier werden in verslagjaar twee woningen type VI gebouwd.

e. Kampong Ngaglik.

In de kampong Ngaglik werden bij de daar staande 7 gemeentewoningen keukens gebouwd.

f. Oost Semarang.

Hier werden gebouwd:

40 woningen type II.

42 " " IV.

42 " " V.

63 " " VI.

187 woningen.

De woningen op deze terreinen bleken zeer in trek te zijn bij het publiek. Lang voordat de woningen gereed zijn, komen er reeds liefhebbers opdagen. Van leegstaan is nooit sprake. Vermoedelijk is dit toe te schrijven aan de ligging, zooveel dichter bij de stad dan Sompok.

De groote typen zijn grootendeels bewoond door Europeanen.

Daar de dienst der Waterleiding ook hier geen aansluitingen kon maken bij gebrek aan water en overigens op dit terrein geen drinkwater verkrijgbaar was, werd een tijdelijke leiding gelegd vanaf de artesische bron aan Karangtoeri en daarop aangesloten een tweetal hydranten. Het water werd door een electrisch gedreven pompje opgepompt naar een tijdelijk hoogreservoir.

g. Resultaat der Exploitatie.

Overzichtsstaat der gebouwde woningen op Ultimo 1920.

Kampong	A.			B.			D.			II.			IV.			V.			VI.			Totaal.							
	Gereed	In huur	In huurkoop	Gereed	In huur	In huurkoop	Gereed	In huur	In huurkoop	Gereed	In huur	In huurkoop	Gereed	In huur	In huurkoop	Gereed	In huur	In huurkoop	Gereed	In huur	In huurkoop	Gereed	In huur	In huurkoop					
Ngaglik	—	—	—	—	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7				
Kintelan	—	10	2	8	—	25	5	20	—	28	6	22	—	13	12	1	—	12	6	6	—	1	1	—	—	89	32	37	
Lempong- sari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	60	1	—	43	34	6	—	39	21	17	—	—	143	116	24
Sompok	—	—	—	—	15	15	—	—	18	18	—	—	—	86	53	—	—	72	66	—	—	30	29	—	—	—	221	181	—
	—	10	2	8	—	47	20	27	—	46	24	22	—	160	125	2	—	127	106	12	—	70	51	17	—	—	460	329	68

Gebouwd werden in 1921.

Kampong	II.	IV.	V.	VI.	Totaal
Kagok	—	—	—	2	2
Sompok.	62	22	35	—	119
Oost-Semarang	40	42	42	63	187
	102	64	77	65	308

OVERZICHTSSTAAT DER GEBOUWDE WONINGEN OP ULTIMO 1921.

Kagok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
---------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

1. *Phlox*

OVERVIEW OF THE HISTORY OF THE

No.	Name	Family	Locality	Date	Collector	Remarks
1	<i>Phlox</i>	<i>Phloxaceae</i>	...	...	...	...
2	<i>Phlox</i>	<i>Phloxaceae</i>	...	...	...	...
3	<i>Phlox</i>	<i>Phloxaceae</i>	...	...	...	...
4	<i>Phlox</i>	<i>Phloxaceae</i>	...	...	...	...
5	<i>Phlox</i>	<i>Phloxaceae</i>	...	...	...	...
6	<i>Phlox</i>	<i>Phloxaceae</i>	...	...	...	...
7	<i>Phlox</i>	<i>Phloxaceae</i>	...	...	...	...
8	<i>Phlox</i>	<i>Phloxaceae</i>	...	...	...	...
9	<i>Phlox</i>	<i>Phloxaceae</i>	...	...	...	...
10	<i>Phlox</i>	<i>Phloxaceae</i>	...	...	...	...

OVERZICHT DER GEINDE GRONDHUUR- HUISHUUR EN KOOPSOMMEN

Kampong	A.				B.			D.			II.		
	Grondhuur	Grondhuur	Huur	Huurkoop	Grondhuur	Huur	Huurkoop	Grondhuur	Huur	Huurkoop	Grondhuur	Huur	Huurkoop
Ngaglik . .	51.—	—	—	—	4.89	200.—	84	—	—	—	—	—	—
Kintelan . .	45.36	35 76	217.20	91 20	100 83	780.70	242.55	110.13	1354.80	422.40	106.76	517.64	39.13
Lemponsari	38.40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	511.02	2498.40	30.60
Sompok . .	—	—	—	—	106.20	576.20	—	189.45	1024.20	—	805.09 ^s	4476.61 ^s	—
Oost-Sem. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55.38 ^s	315.51 ^s	—
Kagok . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	134.76	35.76	217.20	91.20	211.92	1556.90	326.55	299.58	2379.—	422.40	1478.25	7808.17	69.73

IV.			V.			VI.			TOTAAL.		
Grondhuur	Huur	Huurkoop	Grondhuur	Huur	Huurkoop	Grondhuur	Huur	Huurkoop	Grondhuur	Huur	Huurkoop
—	—	—	—	—	—	—	—	—	55.89	200.—	84.—
142.—	873.—	239 60	12.60	97.32	—	—	—	—	553.44	3840.66	1034.90
464 17	3458.45	479.60	557.79 ^s	3724.55 ^s	948.60	—	—	—	1571.38 ^s	9681.40 ^s	1458.80
775.35	6169.25	—	507.34 ^s	3657.10 ^s	42.—	—	—	—	2383.44	15903.37	42.—
130.35	1092.15	—	228.78	1724 22	—	269.50	3003.—	54.90	684.01 ^s	6134.88 ^s	54.90
—	—	—	—	—	—	7.70	85.80	—	7 70	85.80	—
1511.87	11592.85	719.20	1306 52	9203.20	990.60	277.20	3088.80	54.90	5255.87	35846.12	2674.60

Uit bovenstaanden staat volgt, dat de gezamenlijke opbrengsten over 1921 zijn:

Ontvangen grondhuur	5255.87
„ huishuur	35846.12
„ huurkoopgelden	2674.60
	43776.59
„ achterstallige gelden van 1920.	401.62
„ boeten over 1921	320.—
„ huur evacuatiewoningen	2605.—
„ „ sluiswachterswoning Sompok.	48.—
„ „ Mardi Waloejo Randoesari	300.—
„ grondhuur Kali Langsee.	756.80
„ huur Mardi Waloejo Karreweg	1870.—
„ „ huis Petelan	120.—
„ „ 6 huizen Karangtoeri	1091.75
	51289.76

Als oninbaar moesten de volgende bedragen worden afgeschreven:

Kampong Lempongsari	38.52
„ Sompok.	201.75
	240.27

I. Overzicht uitgaven.

In verslagjaar werd uitgegeven voor:

Kampong Kintelan	1061.09
Onderhoud woningen † assurantie	178.55
	1239.64

Kampong Lempongsari

Onderhoud woningen	1815.75 ⁵
Bouw woningen.	113.56
Aanleg Kampong	378.61
	807.92 ⁵

Kampong Kali Langsee

Aanleg kampong 2e gedeelte	2466.99
--------------------------------------	---------

Kampong Kagok

Bouw woningen	1886.38
Aanleg kampong 2e gedeelte	10955.65
„ wegen	4719.51
	17561.54

Kampong Ngaglik

Onderhoud woningen	41.45
Bouw keukens	628.60
	670.05

Kumpong Sompok

Onderhoud woningen	1821.88 ⁵
Bouw woningen 3e gedeelte	66668.62 ⁵
Aanleg kampong 3e „	14296.91
Bouw- bad-, wasch- en privaatinrichting.	1352.20
Verbetering afvoorgoten	14196.95
Watervoorziening kampong	304.10
	98640.67

Kampong Oost Semarang.

Onderhoud woningen	731.13
Bouw „	154423.33 ⁵
Aanleg kampong	44809.51 ⁵
Watervoorziening kampong	5119.70
Onderhoud 85 evacuatiewoningen	213.77
„ 2 woningen karrenweg.	130.20
„ 6 „ Karangtoeri	118.82
„ 1 woning Randoesari	10.46
„ bad- wasch- en privaatinr.	699.91 ⁵
Capteeren bron Kali Badjak	426.52 ⁵
Onkosten alg. dienst (personeel transp)	27737.98
	356808.16 ⁵

Uitgegeven voor bouw woningen.

Kampong	t/m 1918	1919	1920	1921
Ngaglik	—	—	—	628.60
Kintelan	4690.65 ⁵	11319.29	2317.93	—
Lempongsari	5773.95 ⁵	75713.05	5043.33 ⁵	113.56
Sompok	45541.11 ⁵	53237.72 ⁵	45810.57 ⁵	66668.62 ⁵
Oost Semarang	5891.20 ⁵	560.94	117208.84 ⁵	154423.33 ⁵
Kagok				1886.38
	61896.84	140831.00 ⁵	170380.68 ⁵	223720.50
Bijdrage in de algemeene kosten			38441.63	14810.03
	61896.84	140831.00 ⁵	208822.31 ⁵	238530 53

STAAT VAN UITGEGEVEN EN

RESTEERENDE GRONDEN

Ligging der gronden		Gronden ter beschikking van de Gemeente	Door de Gemeente zelf gebruikt tot ult. 1921 (Kampongs bad-plaatsen enkele wegen.)	In erfpacht uitgegeven en ingeschreven perceelen tot ultimo 1921			In erfpacht uitgegeven en nog niet ingeschreven perceelen en in huur uitgegeven perceelen			Totaal uitgegeven of gebruikt	Restant beschikbaar voor uitgifte (voorzoover niet onbebouwbaar)	Toelichtingen
				Aantal	M ² .	Canon	Aantal	M ² .	Canon			
Heuvelterrein	I	3107078	155717 ¹⁾	295	723401	64543.75	50	89207	10515.—	968325	2138753	¹⁾ Kamp. Kintelan, Langsé Lempongsari en Ngaglik.
Sompok	II	237857	82400 ²⁾	15	18035	1379.10	6	14278	1120.—	114713	123144	²⁾ Kampongbouw Sompok.
Lamper-Zuid	III	2668	747 ³⁾	—	—	—	—	—	—	747	1921	³⁾ Bakalweg.
Oost Semarang	IV	803405	56150 ⁴⁾	—	—	—	1	750	95.—	56900	746505	⁴⁾ Kampongbouw Oost Semarang.
Djangli Complex	V	255549	—	15	69206	3618.80	8	18305	1020.—	87511	168038	⁵⁾ Bad- en Waschinrichting
Karangtempel		378	378 ⁵⁾	—	—	—	—	—	—	378	—	
Redjosari		15317	—	2	3403	600.—	1	8320	1000.—	11723	3594	
Kebonsari		182	—	—	—	—	—	—	—	—	182	
Baroesari	VI	35000	9647 ⁶⁾	8	25353	4618.88	—	—	—	35000	—	⁶⁾ Wegaanleg en wegverbreding.
Pandean Nglamper		21153	—	13	17875	738.12	1	1250	150.—	19125	2028	⁷⁾ Bad- en Waschinrichting.
Djomblang Koelon		10169	—	2	1215	110.—	1	313	175.—	1528	8641	
Widohardjo		295	295 ⁷⁾	—	—	—	—	—	—	295	—	
Pedalangan		176	176 ⁸⁾	—	—	—	—	—	—	176	—	
Gajamsari		3201	—	—	—	—	—	—	—	—	3201	⁸⁾ " " "
Randoesari		2675	—	1	789	80.—	—	—	—	—	1886	
Pedoeroengan Kidoel		3450	—	—	—	—	—	—	—	—	3450	
Kr. Asem Kali Gawé		800	—	—	—	—	—	—	—	—	800	
Gemah		2628	—	—	—	—	1	2628	80.—	2628	—	⁹⁾ Weg Saidan.
Kr. Tengah		1780	1780 ⁹⁾	—	—	—	—	—	—	1780	—	
Pedoeroengan Tengah		1366	—	—	—	—	—	—	—	—	1366	
Sendanggoewo		5760	—	—	—	—	—	—	—	—	5760	
Totaal		4510837	307290	351	859277	75688.65	69	135051	14155.—	1301618	3209269	¹⁰⁾ Hierin zijn begrepen de gronden ingenomen door wegen, waarvan geen meetbrieven bestaan en de onbebouwbare ravijnen.

HOOFDSTUK VII.

Dienst van Gemeentewerken.

§ 1. Personeel.

In Januari 1921 was het volgende personeel in dienst:

- 1 Directeur
- 1 Inspecteur
- 1 Bouwkundige
- 11 Technische ambtenaren
- 9 Opzichters
- 10 Onderopzichters

en verder werkbazen, hoofdmantri's, mantri's, opnemers, Tee-kenaars, hoofdmandoers, mandoers en ander technisch personeel, voorzoover de werkzaamheden dit noodzakelijk maakten.

Het administratieve personeel bestond uit:

- 1 Hoofdcommies
- 1 Commies
- 7 Klerken

en het noodige lagere personeel.

De Werkplaats, Autobusdienst en Vrachtautodienst werden met ingang van 1 Juni onder beheer gesteld van den in Mei t. v. benoemde Ingenieur in Algemeenen Dienst D. J. W. VAN DONGEN, aan wien tevens het bij die bedrijven werkzaam zijnd personeel werd toegevoegd, alsmede het personeel van de stoomwalsen en van de dienstauto's.

De Directeur van Gemeentewerken Ir A. H. J. KOREMAN vertrok in Juli met buitenlandsch verlof. Met de waarneming zijner betrekking werd belast de in Mei tot Ingenieur, Chef van dienst, benoemde Ingenieur op het Assaineeringsbureau te Soerabaia C. J. EVERS. Aan den Ingenieur, Chef van dienst, L. J. DEVEN werd op zijn, tijdens zijn buitenlandsch verlof ingediend, verzoek eervol ontslag uit den Gemeentedienst verleend.

In 1921 werden de volgende bedragen aan salarissen en transportkostenvergoedingen uitbetaald aan het personeel van Gemeentewerken:

Technisch personeel	f 270828,81
Administratief personeel	„ 27916,87
Transportkosten technisch personeel	„ 19512,50
	<u>f 318258,18</u>

Dat aan salarissen meer werd uitgegeven dan in 1920 moet toegeschreven worden aan de verhooging van den duurtetoeslag.

§ 2 Algemeen overzicht.

De aanleg van en het onderhoud der wegen werden op de gebruikelijke wijze voortgezet, behalve wanneer het betrof het aanbrengen van eene nieuwe deklaag, zooals op den weg van het Westerlandjirkanaal tot aan de Gemeentegrens te Krapjak, waarbij de volgende, van den Dienst van Gewestelijke Werken overgenomen, werkwijze werd gevolgd. De bovenlaag van den weg werd n.l. geheel opgebroken, het afkomende materiaal werd gezeefd en met bijvoeging van nieuw materiaal weder in de deklaag verwerkt. Door deze werkwijze werd eene groote besparing verkregen op de kosten voor inkoop van steenslagmateriaal. Echter kon niet op alle plaatsen van den weg deze methode toegepast worden.

In het begin van verslagjaar liet de toestand der wegen nog al te wenschen over (gevolg van zware regens en het niet tijdig in 1920 kunnen voorzien in de behoefte aan het noodige verhardingsmateriaal).

Met den aanvoer van steenslag, gekocht van een aannemer te Weleri, werd voortgegaan en de levering dermate opgevoerd, dat in de behoefte kon worden voorzien. Dit en het in gebruik nemen van 2 autobusonderstellen met bakken er op voor het vervoer van steenslag leidde er toe, dat de walsen gedurende langen tijd haar volle capaciteit konden ontwikkelen, waardoor verscheidene wegen in het Chineesche kamp en in de benedenstad van eene nieuwe deklaag konden worden voorzien. Na afloop van den regentijd, die vrij vroeg ophield, werd het tarcoteeren van de pas afgewalste wegen krachtig ter hand genomen, hetgeen mogelijk was dank zij de genomen voorzorg om eene

hoeveelheid van 100.000 Liter tarco in voorraad te hebben tegen de intrede van den drogen tijd. Aan asphalteeren van de wegen werd in verslagjaar niet gedaan, aangezien de benoodigde hoeveelheid asphalt niet te verkrijgen was. De wegen, welke voor eene asfaltlaag in aanmerking kwamen, werden daarom van eene nieuwe deklaag voorzien en daarna tweemaal achter elkander met tarco behandeld. Verscheidene wegen zelfs, welke aan een zeer zwaar verkeer onderhevig zijn, werden met het oog op den Westmoesson in de maanden October en November nog eenmaal met tarco behandeld ten einde ze beter tegen vernieling te beschermen.

Op het eind van verslagjaar verkeerden de wegen over het algemeen in zeer bevredigenden toestand niettegenstaande, daar de begrooting reeds overschreden was, in de maanden November en December in een zeer langzaam tempo slechts het hoogst noodige werd verricht. In verband met het zeer gunstige weder had dit echter geen ongunstige gevolgen voor den toestand der wegen.

De totale lengte en de oppervlakte van de wegen, bij den Gemeente in beheer, waren als volgt:

Samenstelling van de boven- laag.	Begin 1921		Einde 1921	
	Lengte in M.	Oppervl. in M ² .	Lengte in M.	Oppervl. in M ² .
Waterdichte deklaag	25179	184992.50	25179	184992.50
Steenslag {	geteerd	27310	158590.04	34950
	ongeteerd	52125	259245.—	199551.—
Grind	1173	5000.50	24015	229702.—
				10212.—
Totaal	105787	607828.04	1092904	624457.50

De vermeerdering in lengte en oppervlakte is toe te schrijven aan het in gebruik nemen van nieuwe wegen en de overname van het onderhoud van wegen, voor derden aangelegd.

De volgende staat geeft een overzicht van de wegen in onderhoud bij de Gemeente op het eind van verslagjaar.

§ 3 Staat der wegen.

No.	Namen	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
1	Achterkerk- straat	Van de Oudestadhuis- straat tot de Vanderburg- straat m. i. der wegen achter en om de Kerk tot de Heeren- straat.	200	5.50	1100	Asphalt
2	Alexanderlaan	Van Gang Schmalz Noord- waarts naar perceel Klus- man.	180	3	540	Steenslag onget.
3	Aloon-Aloon- Midden	Van Bodjong tot brug Djoernatan.	250	8	2000	Asphalt
4	Aloon-Aloon- Oost	Van de Gevangenis voor Inlanders tot het Telefoon- kantoor.	100 130	5 3	500 390	Steenslag onget. "
5	Aloon-Aloon- West	Van de Mesigit tot Bo- djong.	110	9	990	"
6	Aloon-Aloon- Zuid	Van de Mesigit tot de bocht gevangenis voor In- landers.	170	6	1020	"
7	Altingstraat	Van de Westerwalstraat langs Kali Semarang tot Djoernatan.	120	5.50	660	"
8	Ambengan	Verlengde Pandean, van Petoedoengan tot Djagalan.	430	8	3440	Asphalt
9	Andoeng	Van Kopenlaan tot Lotos- vijver bij Merapiweg.	440	4	1760	Steenslag onget.

No.	Namen	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ²	Deklaag
10	Atmodirono	Van Hoogenraadlaan Zuid- waarts naar weg Siwalan.	500 123	5 3 50	2500 430.50	Grind onget.
11	Bakal	Doodlopende zijweg van Pandeanlamper.	80	4	320	Steen- slag get.
12	Bangkong	Verlengde Karangsari tot viersprong Peterongan-Som- pok-Djomblang.	760	7.50	5700	Asfalt
12a	Bedas	Verlengde van Petekan tot Darat.	270	4.50	1215	Steen- slag onget.
13	Bendo	Van Parallelweg 150 M Noordwaarts (doodloopen- de weg).	160	3.50	560	Steen- slag get.
14	Beteng	Van viersprong Pedama- ran Kranggan-Oost Gang Waroeng tot driesprong Wotgandoel-Tjapkauking.	400	7	2800	Asfalt
15	Bergota	Van Holleweg-Gergadji tot driesprong Kintelan- Nieuw Tjandiweg.	540	7	3780	Steen- slag get.

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M².	Deklaag
16	Blakangkebon	Van driesprong Gendingan-Pontjol tot driesprong Dokterdjawastraat.	340.—	8.—	2720.—	Asphalt
17	Blindespek- straat	Verlengde Hoogendorp- straat doodlopende op be- bouwning.	140.—	6.—	840.—	"
18	Bloemstraat	Van de Heerenstraat langs Hotel Jansen tot de Noor- derwalstraat.	220.—	6.—	1320.—	Steenslag geteerd
19	Bodjong	Van den ingang van het voormalige residentieërf tot de brug over de Semarang- rivier (No. 6).	2465.—	10.50	25882.50	Asphalt
20	Bodjongplein	Ingesloten door de wegen Bodjong, Pendrikan, Boeloe, Randoesari en Kalisari.	65.—	9.—	585.—	"
21	Boebaän	Van Pandean langs achter- zijde Centrale Gevangenis tot Pekodjan.	345.—	4.50	1552.50	Steenslag ongeteerd
22	Boegangan	Van Redjosari naar het ziekengesticht van het Leger des Heils.	270.—	5.—	1350.—	"
23	Boeloe	Van het voormalig resi- dentieërf tot brug No. 7 over Westerlandjirkanaal.	850.—	8.—	6800.—	Asphalt

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M	Breedte in M	Oppervl. in M ² .	Deklaag
23a	Bijbelschool	Verlengde Sidodadi vanaf Karrenweg Oostwaarts.	285.—	5.—	1425.—	Grind
24	Darat	Van brug over afvoeleiding bij Maleische Kamp tot woning landheer Darat.	620.—	5.—	3100.—	Steenslag ongeteerd
25	Dargo	Redjosari langs pasar Boegangan naar Ambengan.	{ 190.— 160.— }	{ 7.— 7.— }	{ 1330.— 1120.— }	Steenslag asfalt
26	Depok	Van Bodjong naar viersprong Doewet-Kranggan-Peloran.	510.—	6.—	3060.—	Asphalt
27	Djagalan	Verlengde Sebandaran tot brug over de Karangtoerleiding bij den grooten weg Semarang-Oengaran.	500.—	5.—	2500.—	Steenslag geteerd
28	Djangli	Van Tjandi Karangpanas tot desa Djangli.	820.—	3.50	2870.—	Steenslag ongeteerd
29	Djatingaleh	Verlengde Karangpanas tot voet Kleine Gombel.	780.—	6.50	5070.—	"
30	Djoernatan	Van brug Kali Semarang bij pasar Djoernatan tot viersprong Sajangan-Mlaten Kampement-Pandean.	670.—	8.50	5695.—	Asphalt
31	Djokja	Van Bergotaweg door N. I. S. woningpark naar weg Kintelan.	270.—	4.50	1215.—	Steenslag ongeteerd

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M.	Deklaag.
32	Djomblang	Verlengde Bangkong, van viersprong Bangkong-Pete- rongan-Sempok tot drie- sprong Mritjan-Tanahpoetih.	850	8	6800	Asphalt.
33	Doewet	Van Bodjong naar vier- sprong Depok-Kranggan- Peloran.	285	550	156750	Steenslag geteerd.
34	Dokterdjava- straat.	Van Bodjong (bij de Aloon Aloon) tot driesprong Ma- leische kamp. Reegang.	310	7	2170	Asphalt.
35	Dokterde- vogel.	Verkortingsweg van den Nieuwen Tjandiweg.	630	7	4410	Steenslag geteerd.
36	Dwarsweg langs Wilhel- minapark.	Van Bodjong langs Wil- helminapark tot Pendrian.	45	5	225	Asphalt.
37	Gang Baroe	Van Tjapkauking tot Gang Waroeng (van Beteng langs Tjapkauking de 1e gang).	420	4	1680	Steenslag geteerd.
38	Gang Besen	Van Gang Pinggir tot Gang Waroeng de 5e gang van Beteng af gerekend.	330	550	1815	„
39	Gang Bla- kang.	Van Tjapkauking tot Gang Waroeng (van Beteng langs Tjapkauking de 2e gang).	415	4	1660	„
40	Gang Bloem- bang.	Van Gang Baroe tot gang Blakang.	60	2	120	Steenslag ongeteerd.

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
41	Gang Boen- toe.	Van Pedamaran naar Kali Semarang met dwarsstraat naar Gang Soemenepbon.	210	3	630	Steenslag geteerd.
42	Gang Gambi- ran.	Van Tjapkauking tot Gang Waroeng de 3e gang van Beteng af gerekend.	390	4	1560	Steenslag geteerd.
43	Gang Kali- koeping.	Van Gang Pinggir, recht tegenover Gang Waroeng, Oostwaarts daarna Zuid- waarts en dan weer West- waarts tot Gang Pinggir.	215	350	75250	Steenslag ongeteerd.
34	Gang Leng- kong.	Van Gang Baroe naar Gang Blakang.	50	3	150	„
45	Gg. Lombok	Verlengde Gang Soeme- nepbon van brug No. 101 langs de Klenteng tot Peko- djan No. 100.	350	5	1750	Steenslag ongeteerd.
46	Gg. Mangkok	Van Gang Tjilik tot Gang Waroeng	80	3	240	Steenslag geteerd.
47	Gg. Pasar Baroe	Van Gang Waroeng tot Gang Tjilik.	50	3	150	idem
48	Gg. Pinggir	Verlengde Tjapkauking tot brug over kali Sema- rang bij Pekodjan.	480 290	6 3	2880 870	Steensl. onge- teerd.

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
49	Gg. Schmalz	Van Tanahpoetih Tjandi naar het Oosten tot drie- sprong particuliere weg (Singotoroweg).	360	4	1440	Steenslag geteerd
50	Gg. Soeme- nepbon	Van Pedamaran over brug Kali Semarang No 101.	110	4	440	idem
51	Gg. Tengah	Van Gang Pinggir tot Gang Waroeng, de 4e Gang van Beteng af gerekend.	360	5	1800	Steenslag geteerd.
52	Gang Tjilik	Van Gang Baroe naar Gang Blakang.	50	3	150	idem
53	Gg. Waaghals	Van Karangbidara-Ko- bong tot Pengapon.	240	350	840	Steenslag ongeteerd.
54	Gg. Waroeng	Van viersprong Pedama- ran Kranggan Oost tot Gang Pinggir.	350	450	1575	Asphalt,
55	Gedangan	Van viersprong Karangbi- dara-Sajangan-Heerenstraat tot viersprong Tawang- Spoorlaan-Pengapon.	290	6	1740	Steenslag geteerd.
56	Gendingan	Van Bodjong naar drie- sprong Pontjol-Blakang- kebon.	280	5	1400	idem
57	Genielaan	Van Bodjong naar Pon- tjol.	620	5	3100	idem

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
58	Genoek	Verlengde Gergadji tot Kampongweg naar Tegalwareng.	1580	5	7900	Steenslag geteerd
59	Gergadji	Verlengde Holleweg van Bergotaweg tot Oeitionghamweg.	620	550	3410	idem
60	Goeaning	Vanaf Tegalombo Oostwaarts.	355	4	1420	idem
61	Goeboek	Verlengde Kabloek vanaf oude grens tot nieuwe grens Gemeente.	3000	5	15000	Steenslag ongeteerd
62	Goendi	Van Bergota naar Djokjaweg en het N I S. woningpark (middelste toegang).	180	5	900	Steenslag geteerd.
63	Goenoengsari	Verbindingsweg van Karangasem langs Julianaziekenhuis naar Kalisari.	140	4	560	Steenslag ongeteerd
64	Gombel	Verlengde Djatingaleh tot paal top Gombel.	940 705	6 6	5640 4230	idem geteerd.
65	Handelstraat	Van de Zuidergrachtstraat tot Djoernatan.	75	5	375	Steenslag ongeteerd
66	Heerenstraat	Verlengde Bodjong van brug Kali Semarang tot viersprong Gedangan-Karangbidara-Sajangan.	614	10	6140	Asphalt.

aag No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M².	Deklaag.
slag eerd	67 Holleweg	Van driesprong Randoe- sari tot Bergotaweg.	725	5.50	3987.50	Steenslag geteerd.
m	68 Hoofdwacht- straat	Van de Pakhuisstraat (Sle- ko) tot de Oudestadhuis- straat.	100	6	600	idem
m	69 Hoogendorp- stroomstraat	Van de Westerwalstraat tot de Kerkstraat.	200	7	1400	Asphalt.
slag teerd	70 Hoogenraad- laan	Verlengde Pieter Sijthoff- laan tot viersprong Karangsa- ri-Karangtempel-Bangkong.	1080	7	7560	idem
slag eerd.	71 Javabosch- straat	Van Kalibaroe Oost, bij de Sluis, tot de Pakhuisstraat.	390	6	2340	Steenslag geteerd.
slag eerd	72 Kabloek	Verlengde Pandeanlamper tot oude grens Gemeente.	590	5	2950	Steenslag ongeteerd.
slag eerd	73 Kalibaroe- koelon	Van draaibrug tot vuur- toren.	1160	6.50	7540	Steenslag geteerd.
m eerd.	74 Kalibaroe- wetan	Van sluis bij Sleko en Javaboschstraat tot Kleine Boom	1340	7.50	10050	idem
slag eerd	75 Kaligarang	Van Kalisari langs Goe- noeng-Sawo tot Kali Garang.	540	4.50	2430	Steenslag ongeteerd.
aalt.	76 Kaligawe	Verlengde Kobong tot de brug over de Kali Gawe.	400	6	2400	idem

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaa
77	Kalisari	Van Randoesari langs Semarangrivier en Kaaiman- stuw tot de Nieuwe Tjan- diweg.	240 1240	7 7	1680 8680	Aspha Steenslag geteerd.
78	Kampong Me- lajoe	Van driesprong Reegang- Dokterdjawastraat tot draai- brug en het gedeelte tot de brug over de afvoerleiding bij Darat	580	6	3480	Steenslag ongeteerd
79	Kaoeman	Van viersprong Kranggan- West-Kranggan Oost-Plam- pitan tot de Mesigit.	310	5	1550	Steenslag geteerd
80	Karangasem	Van driesprong Pendrian- Boeloe (nabij station Boeloe) langs voormalig residentie- erf tot ingang treinkampe- ment.	515	7	3605	idem
81	Karangbalong	Vanaf brug over Wester- bandjirkanaal in Westelijke richting tot Kendalweg.	1340	5	6700	Steenslag ongeteerd
82	Karangbidara	Van kruispunt Heeren- straat Gedangan-Sajangan tot Gang Waaghals.	230	8	1840	Pitchma
83	Karangpanas	Verlengde Tjandi tot Oei- tiongbingweg.	1115	7	7805	Steenslag geteerd

	No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
pha slag rd.	84	Karangsari	Verlengde Karangtoeri, van Sidodadi tot viersprong Karangtempel - Bangkong- Hoogenraadlaan.	560	8	4480	Asphalt.
slag teen	85	Karangtempel	Verlengde Hoogenraad- laan tot viersprong Karren- weg - Pandeanlamper-Pete- rongan.	265	6	1590	Pitchmac.
slag teen	86	Karagtengah	Van driesprong Pendrian- Pontjol Oostwaarts naar Bodjong.	500	6	3000	idem
em	87	Karangtoeri	Verlengde Ambengan, van Djagalan tot Sidodadiweg.	1230	7.50	9225	Asphalt.
	88	Karrenweg	Verlengde Redjosari tot viersprong Karangtempel- Peterongan-Pandeanlamper.	1320	6	7920	Pitchmac.
slag teen	89	Kebonlaoet (Zeestrand)	Van driesprong Tambak- sari-Tjemaralaan tot vier- sprong Javabosch-Noorder- wal-en Pakhuisstraat.	1080	7	7560	Steenslag ongeteerd.
hma	90	Kebontjina	Van Redjosari tot Am- bengan.	400	4	1600	idem
slag eerd	91	Kedoengdjati	Van Bergotaweg naar Djokjaweg en het N. I. S. woningpark (Z. toegang).	230	5	1150	idem

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaa
92	Kedoeng- moendoe	Van Lamperkanaal tot Kedoengmoendoe en verder tot driesprong weg Djangli bij Sendang.	2300	3	6900	idem
93	Kendal	Van Karangbalong in Wes- telijke richting tot grens Gemeente.	3000	5.50	16500	idem
94	Kerkhofstraat	Van de Heerenstraat tot de Blindespekstraat.	80	7	560	Asphalt
95	Kerkstraat	Van de Heerenstraat tot Djoernatan.	250	7	1750	idem
96	Kesambi	Van Sirandaweg Noord- waarts.	180	3	540	Steenslag ongeteerd
97	Keslametan	Zijweg Pandeanlamper even voorbij kampong Pan- dean.	140	6	840	idem
98	Kintelan	Van Gergadji tot drie- sprong Nieuw Tjandiweg- Bergota.	520	5	2600.	Steenslag geteerd.
98a	Kintelanbaroe met zijweg.	Van driesprong Kintelan- Nieuwe Tjandiweg-Bergota- weg tot aan Kampoeng Kintelan.	260	2.50	650	Grind
99	Kobong	Verlengde Karangbidara tot Mlatihardjo.	600	7	4200	Steenslag ongeteerd

No.	Namen	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
100	Komedie- straat	Van de Heerenstraat tot Noorderwalstraat.	260	8	2080	Asphalt.
101	Konijnen- straat	Van de Vanderbugstraat tot de Komediestraat.	200.	4	800	Steenslag ongeteerd.
102	Kopenlaan	Van Merapiweg N. Oost- waarts tot Nieuwe Tjandi- weg Madoeranginplein.	340	5	1700	Steenslag geteerd.
102a	Koreman	Van Woengkal-West 70,5 M over den N. W. uitlooper van G. Woengkal.	70.5	3	211.50	Grind geteerd.
103	Kortadem- straat	Van de Pakhuisstraat tot de Oudestadhuisstraat.	80	4.50	360	Steenslag ongeteerd.
104	Kranggan- koelon	Van viersprong Peloran- Doewet Depok tot viersprong Kaoeman- Kranggan- Oost- Plampitan.	250	7	1750	Asphalt.
105	Kranggan- wetan	Van viersprong Plampitan Kaoeman-Kranggan West tot viersprong Beteng.	275	7	1925	Asphalt.
105a	Lampersari	Van Sompok in Westelijke richting naar Bangkong.	200	5	1000	Grind
105b	Lampersari (verlengde)	Van Sompok in Oostelijke richting naar Kanaal.	153	5	765	„
106	Makamdowo	Van Sirandaweg Noord- waasrt.	510	3	1530	Steenslag ongeteerd.

No	Namen	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl in M ² .	Deklaag
107	Mangkoene- garan	Zijweg Pendrian naar Woningpark Pendrian.	350 105	4 2.50	1400 262.50	Steensla ongete
108	Marinestraat	Van de Noorderwalstraat tot de Achterkerkstraat.	140	3.50	490	Steensla geteerd
109	Merapi	Van Nieuwe Tjandiweg Zuidwaarts lotosvijver.	680	5	3400	"
100	Merbaboe	Van H.M. 19 Nieuwe Tjan- diweg langs Dokterdevogel- plein naar Dokterdevogelweg	420	3	1260	Steensla ongeteerd
111	Mlaten	Van viersprong Pandean- Djoernatan - Sajangan tot driesprong Nieuw Holland- Mlatentiangwi.	310	6	1860	Asphalt
112	Mlatentiangwi	Van Mlaten Kampement Zuidwaarts tot dwangar- beiderskwartier (Noordelijke erfgrens)	600	6.50	3900	"
113	Mlatentreng- goeloen	Van Nieuw Holland naar Mlatihardjo	600	4	2400	Steensla onget.
114	Mlatihardjo	Van Mlatentrenggoeloen tot Kobong	350	3	1050	"
115	Moeria	Van Parallelweg Noord- Oostwaarts tot Sirandaweg	250	5	1250	Steensla geteerd
116	Mritjan	Van Djomblang Tanah- poetih tot het Lamperkanaal	1020	5	5100	"

No.	Namen	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
117	Nieuw Hol- landstraat	Van Mlaten Kampement, Mlatentiangwi naar Karang- bidara	420	5	2100	Steenslag get.
118	Nieuw Tjandi	Van driesprong Kintelan- Bergota tot grens land Tjandi	4280	650	27720	„
119	Noorderwal- straat	Van de Pakhuisstraat tot de Komediestraat met een zijtak langs het Tawang- park	570	7	3990	„
119a	Nogosari	Van Sirandaweg Zuid- waarts langs Madoerangin- plein tot Telomojoweg	120	350	420	Steenslag onget.
120	Oedjoengtan- djoeng	Langs de Semarangrivier, Oostzijde van de Kalibaroe koelon nabij draaibrug tot Prauwenveer	350	7	2450	„
121	Oeitiongbing	Verlengde Nieuw Tjandi tot Karangpanas Djatingaleh	1390	5	6950	Steenslag get.
122	Oeitiongham	Van viersprong Pietersijt- hofflaan- Seteran- Hoogen- raadlaan tot Genoek.	300 600	5 5	1500 3000	„ Steenslag ongeteerd
123	Oengaran	Vanaf Gombel in Zuide- lijke richting tot grens Ge- meente bij paal 9	1300 1350	5 6	6500 8100	„ „

No.	Namen	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
124	Oosterwal- straat	Van de Heerenstraat (hoek Komediestraat) tot de Zui- dergrachtstraat	160	7	1122	Steenlaag onget.
125	Oudeboom- straat	Van brug afvoerleiding bij Maleische Kamp en Darat naar trambaan S. C. S.	900	450	4050	„
126	Oudestad- huisstraat	Van de Heerenstraat langs toko Van Dorp tot de Noor- derwalstraat	105 105	7 3	735 315	Asphalt Steenlaag onget.
127	Pakhuisstraat	Van Sleko tot de Java- boschstraat (Noorderwal- straat)	215	8	1720	Steenlaag get.
128	Palmenlaan- Oost	Van Palmenlaan-Zuid tot Palmenlaan-West	170	5.50	935	„
129	Palmenlaan- West	Van Palmenlaan-Zuid tot Genielaan	440	5	2200	„
130	Palmenlaan Zuid	Van Karangtengah tot Palmenlaan-Oost.	245	6	1470	Steenlaag geteerd
131	Pandean	Van viersprong Djoerna- tan Mlaten Kampement tot Petoedoengan	500	8	4000	Asphalt.
132	Pandean- lamper	Verlengde Karangtempel over Oosterbandjirkanaal tot duiker No. 161 in den weg Semarang - Goeboek.	550 450	6 50 5	3475 2250	Pitchma Steenlaag geteerd

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppevl. in M. ²	Deklaag.
133	Paradeplein	Wegen om het Paradeplein met het stuk van Paradeplein lang toko Insulinde enz. tot de Achterkerkstraat.	170	5	850	Steenslag ongeteerd.
134	Parallel	Van H. M. 27 Nieuwe Tjandiweg Oostwaarts evenwijdig Nieuwe Tjandiweg tot Sirandaweg bij Raadsplein.	945	5	4725	Steenslag geteerd.
135	Pedamaran	Van viersprong Gang Beteng Kranggan-Oost tot weg Aloon-Aloon bij brug Djoernatan.	370	6	2220	Asphalt.
136	Pekodjan	Van Djoernatan tot brug No. 100 over Kali Semarang bij Gang Pinggir.	230	750	1725	idem
137	Peloran	Van viersprong Depok-Doewet-Kranggan tot brug Kali Semarang.	430	650	2795	idem
138	Pendrian	Van het voormalig residentieerf tot samenkomst met Karangtengah.	650	7	4550	idem
139	Pengapon	Van viersprong Gedangan-spoorlaan-Tawang tot Pondokpati.	650	6	3900	Steenslag ongeteerd.

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
140	Petekan	Van Blakangkebon tot Bedas duiker voor eerste kromming.	510	450	2295	Steenslag ongeteerd
141	Peterongen	Verlengde Karrenweg tot viersprong Sompok-Djomblang Bangkok.	640	6	3840	Asphalt.
142	Petoedoengan	Van Pekodjan naar Pandean Ambengan.	320	5	1600	Pitchmac
143	Petompon	Zijweg Nieuwe Tjandiweg even voorbij het ooglijders gesticht.	200	5	1000	Steenslag geteerd
144	Pietersijthofflaan	Van Randoesaripark tot tot viersprong Seteran-Hoogenraadlaan - Oeitionghamweg.	1120	7	7840	Pitchmac
145	Plampitan	Van viersprong Kaoeman-Kranggan-Oost-Kranggan-West tot Wotgandoel.	390	5	1950	Steenslag geteerd.
146	Pondokpati	Van Kobong naar Pengapon-Soemoeroemboel.	240	4	960	Steenslag ongeteerd
147	Pontjol	Van driesprong Pendrian-Karantengah tot driesprong Gendingan.	1230	6	7380	Asphalt
148	Poerwogondo	Van het verlengde van Darat naar loswal Reinigingsdienst en omloopend langs S. C. S. goedang tot Petekan.	325	3.50	1137.50	Steenslag ongeteerd
			175	2.50	437.50	

	No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
slag eerd	149	Randoesari	Van het voormalige residentieerf tot aan het Randoesaripark.	500	6	3000	Asphalt
alt.	150	Redjosari	Verlengde weg Mlatentiangwie tot kampoeng langs Inl. school 2e kl. Redjosari.	660	6	3960	„
mac slag eerd	151	Reegang	Van Bodjong (bij Societeitsbrug tot driesprong Maleische Kamp-Dokterdjawastraat.	440	7	3080	Steenslag geteerd
mac	152	Regentsweg	Van ingang erf Regentswoning tot het Post- en Telegraafkantoor.	260	6.50	1690	„
slag erd.	153	Saidan	Van Bodjong Noordwaarts tot de Kampoeng.	220	4	880	Steenslag ongeteerd
slag eerd	154	Sajangan	Van Mlaten Kampement tot Karangbidara.	285	8	2280	Asphalt
lt	155	Sebandaran	Van brug over Kali Semarang tot Grens Gedonggoelo.	140	6	840	Steenslag geteerd
lag eerd	156	Sebandaran-koelon	Zijweg Sebandaran nabij brug langs de Kali.	189	4.5	850.50	„
	157	Sembodja	Van H. M. 27 Nieuwe Tjandiweg Noordwaarts.	500	5	2500	„

No.	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
158	Sendang- goewo	Van driesprong Kedoeng- moendoe langs Kroetoeg tot Gajam bij groote weg Se- marang-Goeboek.	1000	3	3000	Steenslag ongeteerd
159	Seteran	Van brug Kali Semarang tot viersprong Hoogenraadlaan- Pietersijthofflaan-Oei-tiong- hamweg.	1100	7	7700	„
160	Sianjar	Verlengde Kaligawe van brug over Kaligawe tot brug over het Oosterbandjirka- naal.	250	5	1250	„
161	Sidodadi	Van Karrenweg langs Gouv. Pandhuis tot Karang- toeri Karangsari.	280	5	1400	Steenslag geteerd
162	Sieburgstraat	Van de Noorderwalstraat tot de Achterkerkstraat.	160	5	800	„
163	Sindoro	Van Moeriaweg Oost- waarts tot Sirandaweg.	450	4	1800	Steenslag onget.
163a	Singotoro	Verlengde van Gang Schmalz tot perceel Vreede.	260 25	3 25	780 625	„ „
164	Siranda	Van Raadsplein Noord- waarts naar Oeitiongham- weg.	1000 160	5 5	5000 800	„ Steenslag get.
165	Siwalan	Van Bangkong Westwaarts tot H. C. S. Goenoeng Si- walan.	410	3	1230	Grind onget.

	No	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
slag teer	166	Sleko	Verlengde Tiangbendera langs Gas en Ijsfabriek, Groote Boom tot Heeren- straat.	360	6	2160	Steenslag get.
	167	Solo	Van Djokjaweg door Goendiweg naar Kedoeng- djatiweg in het N I. S. woningpark.	185	5	925	Steenslag onget.
	168	Soembing	Van den Nieuwen Tjandi- weg 300 M. Noordwaarts, verder is het een voetpad en loopt tot Kintelan.	300	3.50	1050	Steenslag get.
slag erd	169	Soemoeroem- boel	Verlengde Pengapon, van Pondokpati tot Kaligawe na- bij burg over Kaligawe.	460	5	2300	Steenslag onget.
	170	Soenario	Van Merapiweg West- waarts tot Dokterdevogel- weg.	540	4	2160	Steenslag onget.
slag et.	171	Sompok	Van viersprong Djom- blang Bangkok-Peterongan tot Mritjan.	850 400	3.50 5	2975 2000	Steenslag get. Grind onget.
	172	Spoorlaan	Verlengde Tjemaralaan van de brug tot viersprong Tawang- Pengapon- Geda- ngan.	1050	7	7350	Steenslag onget.
lag	173	Stadhuistraat	Van de Pakhuisstraat, naast gebouw K. P. M. tot de Oudestadhuisstraat.	160	5.50	880	Asphalt

No	Naam	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl in M ² .	Deklaag
174	Tambaksari	Van Kalibaroe-Oost tot driesprong Tjemaralaan en Zeestrand.	420	8	3360	Steenslag ongeet.
175	Tanahpoetih	Verlengde Djomblang tot Gang Schmalz.	689 41	8 8	5512 328	„ Steenslag geteerd.
176	Tawang	Van Spoorlaan tot ingang station N. I. S.	425	6	2550	Steenslag ongeteerd.
177	Tegalombo	Van Sirandaweg N.west- waarts weer aangesloten met Sirandaweg.	300	4	1200	Steenslag onget.
178	Tegalwareng	Verlengde van Genoek- weg tot Djomblang.	460	6	2760	Steenslag geteerd.
179	Telomojo	Om Raadsplein Oostwaarts tot Nogosariweg.	210	3.50	735	Steenslag onget.
180	Tiangbandera	Verlengde Kalibaroe-Oost van de sluis tot toegang achtererf Lindeteves bij de Gasfabriek.	300	6	1800	Steenslag onget.
181	Tikoengbaroe	Van Kalibaroe koelon tot Oedjoeng Tandjoeng.	310	4.50	1395	„
182	Tjandi	Verlengde weg Tanah- poetih tot weg Djangli.	520	6	3120	Steenslag get.
183	Tjapkauking	Van driesprong Beteng tot brug over Kali Semarang bij Sebandaran.	315	5.50	1732.50	„

No.	Namen	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M.	Oppervl. in M ² .	Deklaag
184	Tjemaralaan	Verlengde Tambaksari tot brug Spoorlaan.	760	7	5320	Steenslag onget.
185	Vanderburg- straat	Van Paradeplein tot de Noorderwalstraat.	240	6	1440	Steenslag get.
186	Wegen om Randoesari park	De wegen om Randoesari- park.	150 110	6 4	900 440	Asphalt Steenslag get.
187	Westerwal- straat	Van de Heerenstraat tot driesprong Zuiderwalstraat en Altingstraat.	220	12	2640	Asphalt.
188	Woengkal- West	Van Sirandaweg tot de kruising met Woengkal- Oost.	540	3.50	1890	Steenslag onget.
189	Woengkal- Oost	Van Sirandaweg Noord- waarts met een bocht naar het Zuiden en terug naar Sirandaweg.	510	3	1530	„
190	Wotgandoel	Vanaf de brug over de Semarangrivier bij Plampi- tan tot driesprong Gang Beteng-Tjapkauking.	165	5	825	„
191	Zimmerman- laan	Van Boeloe langs het Westerbandjirkanaal naar Traverdoeli en brug over het Westerbandjirkanaal naar Gedongbatoe.	1020	5	5100	„

No.	Namen	Omschrijving	Lengte in M.	Breedte in M	Oppervl. in M ² .	Deklaag
192	Zuidergrach- straat	Van de Altingstraat tot de Kerkstraat.	220	5	1100	Steenslag get.
193	Zuiderwal- straat	Van de Westerwalstaat tot Sajangan.	525	6	3150	„
194	Zwaluwstraat	Van de Heerenstraat langs de Javasche Bank over de Hogendorpstroomstraat Zuidwaarts naar de Zuider- walstraat.	120	3	360	Steenslag onget

In aanleg waren de volgende wegen:

NAAM	Lengte in M.	Verhardings- breedte in M'.	Oppervlakte in M ² .
Bebiauwtjoan	1011.—	4.5	4549.50
Kesambi *	180.—	3.—	540.—
Telomojo *	210.—	3.5	735.—
Siwalan *	410.—	3.—	1230.—
Woengkal-West *	540.—	3.50	1890.—
Woengkal-Oost *	510.—	3.—	1530.—
Weg langs school met den Bijbel *	285.—	5.—	1425.—
Atmodirono *	} 500.—	} 5.—	} 2500.—
	} 123.—	} 3.50	} 430.50
Gadjahmoengkoer	} 889.—	} 5.—	} 4445.—
	} 660.—	} 5 —	} 3300.—
Goenoengsawo	} 493.—	} 3.50	} 1725.50
	} 169.—	} 2.5	} 422.50
Goenoenggebjok	245.—	3.—	735.—
Verlengde Lamper- sariweg. *	153 —	5.—	765.—
Zijweg Kintelanbaroe *	60.—	3.—	180.—
Nogosari *	120.—	3.50	420.—
Totaal	6558. M.	—	26823. — M ² .

De met een * gemerkte wegen kwamen in verslagjaar gereed.

Op de volgende wegen werden, nadat zij opnieuw gewalst waren, over de na te noemen lengte en breedte twee lagen tarco aangebracht.

NAAM	in 1920 ge- teerd of ongeteerd.	Lengte in M.	Verhardings- breedte in M'.	Oppervl. in M².
Genoek	geteerd	1580.—	5.—	7900.—
Genielaan	„	450.—	5.—	2250.—
Gang Baroe	ongeteerd	420.—	4.—	1680.—
Gang Besen	„	330.—	5.5	1815.—
Nieuw Holland	„	420.—	5.—	2100.—
Noorderwalstraat	geteerd	570.—	7.—	3990.—
Doewet	ongeteerd	285.—	5.5	1567.50
Gang Blakang	„	415.—	4.—	1660.—
Groote Gombel	ongeteerd	705.—	6.—	4230.—
Gendingan	geteerd	280.—	5.—	1400.—
Gang Mangkok	ongeteerd	80.—	3.—	240.—
Gang Tjilik	„	50.—	3.—	150.—
Gang Pasarbaroe	„	50.—	3.—	150.—
Vanderburgstraat	„	240.—	6.—	1440.—
Gang Gambiran	„	390.—	4.—	1560.—
Bloemstraat	geteerd	150.—	6.—	900.—
Djagalan	ongeteerd	500.—	5.—	2500.—
Gang Tengah	„	360.—	5.—	1800.—
Kaoeman	„	310.—	5.—	1550.—
Gedangan	geteerd	290.—	6.—	1740.—
Kalisari	„	700.—	7.—	4900.—
Sieburgstraat	ongeteerd	160.—	5.—	800.—
Oeitiongbing	geteerd	1300.—	6.—	7800.—
Petompon	ongeteerd	200.—	5.—	1000.—
Nieuw Tjandi	geteerd	4000.—	6.—	24000.—
Tanahpoetih	ongeteerd	41.50	8.—	332.—
Kintelan	„	350.—	5.—	1750.—
Sebandaran	„	140.—	6.—	840.—
Koreman	geteerd	70.5	3.—	211.50
	Totaal	14837.—M	—	82256.—M².

De volgende wegen werden over de na te noemen lengte en breedte van twee lagen tarco voorzien zonder eerst gewalst te zijn:

NAAM	Lengte in M'.	Verhardings- breedte in M'.	Oppervlakte in M ² .
Karang panas	196.—	7.—	1372.—
Dokterdevogel	630.—	7.—	4410.—
Driesprong Bergota Holleweg.	54.—	6.—	324 —
Driesprong Kintelan Bergota	28.—	6.—	168.—
Goeaning	354.—	3.5	1239 —
Siranda	120.—	5.—	600.—
Moeria	250.—	5.—	1250.—
Sembodja	145.—	6.5	942.50
Parallel	817.—	5.—	4085.—
Soenario	80.—	4.5	360.—
Merapi	275.—	5.—	1375.—
	465.—	4.—	1860.—
Kopenlaan	170.—	4.—	680.—
Kalisari	1087.—	7.—	7609.—
Tegalwareng	460.—	6.—	2760.—
Gang Schmalz	117.—	4.—	468.—
Holleweg	725 —	5.5	3987.50—
Totaal	5973.— M'.	—	33490.— M ²

De oppervlakte, welke tweemaal geteerd werd, bedroeg dus in totaal $82266,50 \text{ M}^2 + 34207 \text{ M}^2 = 116473,50 \text{ M}^2$, waarvoor 205500 L. tarco verwerkt werd, d i. 1.764 L. per M^2 .

Op de volgende wegen werd over de na te noemen lengte en breedte eene nieuwe deklaag aangebracht

NAAM	Lengte in M'.	Verhardings- breedte in M'.	Oppervlakte in M ² .
Genoek	1580.—	5.—	7900.—
Djatingaleh	780 —	6.5	5070.—
Genielaan	450 —	5 —	2250 —
Gang Baroe	420.—	4.—	1680.—
Gang Besen	330.—	5.5	1815.—
Nieuw Holland	420.—	5.—	2100.—
Noorderwalstraat	570.—	7.—	3990.—
Tawangplein	100.—	7.—	700.—
Doewet	285.—	5.5	1567.50
Gang Blakang	415.—	4.—	1660.—
Gombel (grootte)	1645.—	6.—	9870 —
Tanahpoetih	580.—	8.—	4640.—
Bergota	80.—	7.—	560.—
Gendingan	280.—	5 —	1400.—
Kintelan	520.—	5.—	2600.—
Djokja	50.—	4 50	225.—
Karangbalong	1340.—	5.—	6700.—
Darat Poerwogondo	366.—	4.—	1464.—
Woengkal-West	300.—	3.5	1050.—
Petekan	510.—	4.5	2295.—
Gang Mangkok	80.—	3.—	240.—
Gang Tjilik	50.—	3.—	150.—
Gang Pasarbaroe	50.—	3.—	150.—
Vandenburgstraat	240.—	6.—	1440.—
Kendal	3000.—	6.—	18000.—
Gang Gambiran	390.—	4.—	1560.—
Bloemstraat	150.—	6.—	900.—
Nieuw Tjandi	1900.—	6.50	12350.—
Sebandaran	140.—	6.—	840.—
Djagalan	500.—	5.—	2500.—
Gang Tengah	360.—	5.—	1800.—
<i>Transporteere</i>	17881.— M.	—	99466.50 M ²

NAAM	Lengte in M'.	Verhardings- breedte in M'.	Oppervlakte M ² .
<i>Per transport</i>	17881.— M.	—	99466 50 M ² .
Kaoeman	310.—	5.—	1550.—
Gedangan	290.—	6.—	1740 —
Kaliſari	300.—	7.—	2100.—
Sieburgstraat	160.—	5.—	800.—
Oengaran	1350.—	6.—	8100.—
Oeitiongbing	1390.—	6.—	8340.—
Tawang	425.—	6.—	2550.—
Petompon	200.—	5.—	1000.—
Soembing	300.—	3.5	1050.—
Merbaboe	420 —	3.—	1260.—
Bendo	160.—	3.5	560.—
Kobong	50.—	6.—	300.—
Tjemaralaan	760.—	7.—	5320.—
Koreman	74 —	3.—	222.—
Poerwogondo	325.—	3.5	1137.50
Totaal	24395. M.	—	135496.— M ² .

Toestand der Wegen.

Liet, zooals reeds medegedeeld, in het begin van verslagjaar de toestand der wegen nog al te wenschen over, al spoedig trad daarin verbetering in verband met den meer dan ruimen aanvoer van verhardingsmateriaal op den weg, waardoor gedurende de eerste 6 maanden van het jaar ettelijke duizenden M² wegverharding konden worden klaar gemaakt. Eene andere gunstige omstandigheid was dat ten behoeve van nieuwe wegen in het heuvelterrein en elders slechts in enkele gevallen walsen aan onderhoudswerken werden onttrokken, waardoor die walsen krachtig benut konden worden voor het in orde maken van de verschillende wegen.

In April kon reeds begonnen worden met de pas gewalste deklagen met tarco te behandelen. De in de maanden Januari tot en met Maart nieuw gewalste wegen konden daardoor nog behandeld worden daar zij nog niet in zulk een stadium verkeerden dat de behandeling met tarco nutteloos zou zijn. In vorige jaren is n. l. de ervaring opgedaan dat zoo spoedig mogelijk nadat de weg gewalst en droog geworden is, hij eene behandeling met tarco moet onder gaan wil zulks het grootst mogelijke effect sorteeren en liefst tweemaal achter elkander. Door den zeer drogen Oostmoesson konden alle wegen, die daarvoor in aanmerking kwamen, van twee lagen tarco voorzien worden.

Wat de verstrekking van tarco betreft, deze liet, dank zij den flinken voorraad, over het algemeen weinig te wenschen over. Gebrek aan tarco trad pas op toen die voorraad verbruikt was en de Gasfabriek geen teer meer kon leveren. Gelukkig bracht de aankomst van eene in Australië bestelde hoeveelheid teer hierin eene verandering ten goede. Een voordeel van deze teer was dat zij onmiddellijk op den weg gebruikt kon worden en niet eerst eene behandeling moest ondergaan zooals de door de Gasfabriek geleverde teer. Door de ontvangst van de Australische teer kon de geheele Oeitiongbingweg nog voor de intrede van den Westmoesson behandeld worden, wat een geluk was daar na den Westmoesson de deklaag zoo gehavend zou zijn geweest, dat tarcoteering dan niet zou kunnen worden toegepast, in welk geval na ongeveer een jaar dan weder eene nieuwe deklaag zou moeten worden aangebracht. Door behandeling met tarco blijft een weg veel langer goed dan zonder de behandeling, getuige de toestand der met tarco behandelde wegen in het heuvelterrein, waar na die behandeling het wegdek een langeren levensduur blijkt te bezitten dan tevoren het geval was. De wegen Dokterdevogel, Nieuw Tjandi (deels) Kalisari (deels), Holleweg en Tegalwareng b. v. zijn alleen van eene nieuwe tarcolaag voorzien. Slechts enkele plaatsen moesten worden bijgewerkt. Bochten van wegen, welke voorheen in een minimum van tijd door het verkeer vernield werden, houden het nu zeer langen tijd uit.

Enkele wegen in de benedenstad, welke in verslagjaar voorzien zouden worden van eene waterdichte deklaag, zijn eveneens getarcoteerd aangezien geen asphalt in voldoende hoeveelheid te

verkrijgen was en de prijs daarvan bovendien zoo hoog was dat asphalteering te kostbaar zou geworden zijn. Het voordeel is nu dat wanneer men het volgend jaar tot asphalteering wenscht over te gaan, aan die wegen vooral niets behoeft gedaan te worden en het asphalt onmiddellijk daarop kan worden aangebracht.

Van de groeven te Cheribon werd eene hoeveelheid ruw asphalt ontvangen. Na enkele proeven hiermede genomen te hebben, werd besloten tot gebruik van dit materiaal over te gaan. De resultaten bleken echter niet zoo gunstig als bij gebruik van het D. P. M. asphalt, waarmede een beduidend grooter wegoppervlakte geasphalteerd kan worden. Bovendien eischt het gebruik van de eerstbedoelde asphaltsoort meer brandstof. Later werd eene proef genomen met gezuiverde Cheribonaspfalt, welke betere resultaten opleverde wat betreft de uitgestrektheid wegoppervlak, dat er mede geasphalteerd kan worden. Over de kwaliteit kan echter in verband met den korten tijd nog geen oordeel uitgesproken worden.

In het laatst van verslagjaar werd voor het teren van wegen gebruik gemaakt van een teerketel met teersproeier, welke zeer bevredigende resultaten opleverde. Hiermede kon per dag $\pm 700M^2$ getarcoteerd worden.

WEGEN VOOR DERDEN AANGELEGD.

Gang Saidan.

Deze weg werd ten name van de Gemeente overgeschreven.

Verlengde Singotoroweg.

Deze weg werd bijgewerkt, waarna het onderhoud werd overgenomen. De overdracht van den grond aan de Gemeente heeft echter nog niet plaats gehad.

Wegen Mangkoenegaran en Keslametan.

Deze zijn nog niet ten name van de Gemeente overgeschreven.

Wegen Atmodirono en Siwalan.

Van deze wegen kwam de verharding geheel en de goten ten deele gereed. De scholen waren vanaf Augustus zoowel van

Bangkong als van de Hoogenraadlaan te bereiken.

Petomponweg.

Na de overname van het onderhoud werd deze weg van eene nieuwe deklaag voorzien en tweemaal geteerd. Het eigendomsrecht op den grond is echter nog niet aan de Gemeente overgedragen.

Toegangsweg Koreman.

Voor rekening van den Heer Th. Koreman werd een toegangsweg aangelegd naar de huizen gelegen ten Westen van den weg Woengkal-West, welke toegangsweg daarna tweemaal met tarco behandeld werd. Ook het onderhoud van dezen weg werd overgenomen.

Toegangsweg Hoogvelt.

Voor rekening van den Heer Hoogvelt werd een weg aangelegd van de autokamer van perceel No. 59b naar den Nieuwen Tjandiweg.

Wegen naar de pakhuizen van de Standard Oil Coij te Kalibaroewest.

Voor rekening van dit lichaam werden deze wegen van eene deklaag voorzien.

AANLEG NIEUWE WEGEN.

De Kesambiweg, welke verlengd moest worden, kwam gereed. Ook de Telomojoweg om het Madoeranginplein kwamen gereed, zoodat nu om dat plein gereden kan worden waardoor het, langs het plein loopende, gedeelte van den Sirandaweg ontlast wordt van de voertuigen, welke van loods Siranda komen en de richting Gombel uit moeten. De wegen Siwalan, Woengkal-West, Woengkal-Oost, Atmodirono, *Nogosari* en de weg langs de school met den Bijbel werden voor het verkeer opengesteld. De bouw van woningen door de Woningvereniging „Semarang” te Kintelan en Sompok heeft aanleiding gegeven tot den aanleg van de wegen: Zijweg Kintelanbaroe en Verlengde Lampersari. Begonnen werd met den aanleg van de wegen Gadjahmoengkoer en Goenoenggebjok terwijl voortgegaan werd met den aanleg van den weg Goenoengsawo. Met laatstgenoemd werk was men op het eind van verslagjaar zoover gevorderd, dat binnenkort begonnen zou kunnen worden

met het walsen van de deklaag Van de Gadjahmoengkoerwegen werd reeds een gedeelte ten gerieve van daar bouwende aannemers voor het verkeer opengesteld. De weg naar de school Broemboengan, genaamd Bebiauwtoanweg, kwam gereed tot aan de Djagalanleiding, waarover eene houten brug werd aangebracht, welke op het eind van verslagjaar zoo goed als gereed was. De aanleg van het verdere gedeelte kon nog niet ter hand worden genomen aangezien de in den weg staande huizen nog niet verplaatst zijn.

VERKEERSVERBETERINGEN

Op de hoeken der wegen Siranda en Nogosari, Nieuwe Tjandi en Telomojo werd een vluchtheuvel geplaatst.

De bocht bij het begin van den Oeitiongbingweg werd verbreed en de, het uitzicht belemmerende, grond afgegraven.

Evenzoo werd gehandeld op den hoek Kalisariweg-Nieuwe Tjandiweg richting Kintelan.

In de benedenstad werden op enkele plaatsen zooals Rozapark, Gang Beteng, Gang Topee, hoek Karangtempel-Karrenweg muren afgebroken, welke het uitzicht belemmerden.

Op den hoek van Djangli werd de wagenkamer, die daar het uitzicht belemmerde, verplaatst.

PLANTSOENEN.

Het plantsoen op het Madoeranginplein kwam in verslagjaar gereed. Met het onderhoud van de andere plantsoenen werd voortgegaan. Het snoeien en uitplanten van boomen ging geregeld door. Oude boomen en die, waarvan verwacht werd dat zij binnenkort zouden omvallen, werden omgehakt. De kweektuin te Mlatentiangwie werd grootendeels naar het nieuwe terrein overgebracht, waarvoor nog een stuk grond door Grondbedrijf werd afgestaan, daar het vroeger afgestane te klein bleek in verband met het groote aantal boomen, dat noodig zal zijn voor de kampoengs achter den Karrenweg en Sompok. Over de beplanting van de ravijnwanden in het Heuvelterrein werd eene bespreking gehouden met den adviseur Karsten, als gevolg waarvan thans eene proef wordt genomen met beplanting van die gronden met bamboe.

BRUGGEN EN DUIKERS.

Aan bruggen en duikers werd het gewone onderhoud verricht. In de Genielaan (Bodjongzijde), te Djagalan (Ambenganzijde) en Karangbidara werden de oude bruggen, welke bestonden uit zoresijzer met eene verharding er op, vervangen door betonplaat met nieuw wegdek. Voorts werden als arbeid ten behoeve van derden- 20 toegangsbruggen en 36 duikers gemaakt en 2 toegangsbruggen verbreed.

WERKEN VOOR DERDEN.

Als arbeid ten behoeve van derden kwamen in verslagjaar de volgende werken tot stand:

Wegaanleg	2
Wegherstel	1
Aanbrengen wegverharding.	5
Walsen en teren van een weg	1
Duikers	36
Toegangsbruggen	20
Leidingaansluitingen	5
Leidingoverdekkingen.	9
Goten	2
Rioolaansluitingen	9
Verbreeding toegangsbruggen	2

GEBOUWEN EN PASSERS.

Op de Europeesche begraafplaats kwamen de 72 nissen, waarvan de bouw in 1920 begonnen werd, gereed.

In de nabijheid van de Inlandsche begraafplaats te Kalilama, welke opgehoogd en uitgebreid werd, werd ten behoeve van den B. G. D. een lijkenhuisje gebouwd, dat reeds in gebruik is genomen.

Ten behoeve van den Reinigingsdienst werd te Pontjol eene autogarage gebouwd terwijl de bijgebouwen van de stalmeesterswoning aldaar werden uitgebreid ten einde voor het voeder en andere goederen eene betere bergplaats te verkrijgen. De loswal en brug op de belt te Darat kwamen gereed. De toegangsweg Perbalan Poerwogondo werd van eene onderlaag en deklaag voorzien.

Ter voorziening in de behoefte aan meerdere ruimte voor den Dienst der Centrale Boekhouding en den Magazijndienst werden het ijzermagazijn en het kantoor van den Magazijnmeester tot kantoor voor de Centrale Boekhouding verbouwd en de voormalige cementloods tot kantoor van den Magazijnmeester en kamer voor het telefoonschakelbord. Voorts werd ter berging van den magazijnvoorraad een nieuw magazijn met verdieping bijgebouwd.

In verband met de uitbreiding van den Autobusdienst werd de autobusgarage verlengd en tevens een kantoortje gebouwd voor den Autobuscontroleur. De kalkloods, welke door die uitbreiding niet op haar plaats kon blijven staan, werd afgebroken en naast het magazijn weder opgebouwd, waardoor eene betere centralisatie verkregen werd van de voor den Magazijndienst noodige bergruimte.

Op het erf van het kantoor der Waterleiding werd voor rekening van den Magazijndienst eene loods gebouwd in ruil voor de door eerstgenoemden Dienst tot dusver gebruikte ijzeren loods op het Gemeenteërf, welke thans bestemd is voor bergplaats van groote hoeveelheden cement, die vroeger in de autogarage ondergebracht werden.

De open ruimte tusschen de Werkplaats en de timmerwerkplaats werd overdekt.

Ter tempering van de voor de verpleegden in de ziekenzaal van het Protestantische Weeshuis zoo hinderlijke geluiden uit de Werkplaats werd op de grens tusschen beide inrichtingen een hooge muur gebouwd.

Bij de tennisbaan aan den Goëaningweg werd ten gerieve van de huurders der baan een theehuisje gebouwd.

In het laatst van verslagjaar werd een aanvang gemaakt met de verbouwing van de Conciërgewoning.

De school te Broemboengan kwam gereed en werd in gebruik genomen.

Op pasar Kranggan werd het gedeelte, dat in 1920 van eene bevloering met bergsteentegels werd voorzien, overkapt.

Pasar Djohar werd gedeeltelijk voorzien van een ringmuur met verschillende toegangen, af te sluiten met ijzeren hekken. Deze laatste en de ombouw van de verschillende vakken tot afsluitbare kamers waren op ult^o verslagjaar nog niet gereed.

Op pasar Dargo werd begonnen aan den bouw van 2 septictanks voor den afvoer van faecaliën.

Op pasar Pekodjan werd een tokogebouwtje geplaatst en verhuurd.

In de Genielaan werd bij de Gemeentewaroeng eene keuken gebouwd en op Ambengan, naast het karrenplein, eene Gemeentewaroeng.

Verder werden aan de verschillende gebouwen de noodige onderhoudswerken verricht.

BEDRIJVEN BEHOORENDE TOT DEN DIENST VAN GEMEENTEWERKEN.

Zand-, grind- en steenbedrijf.

Het bedrijf werd op denzelfden voet voortgezet als in 1920. Tengevolge van eene overstrooming gingen 7 prauwen verloren terwijl 3 paarden stierven en 2 zieke paarden moesten worden afgemaakt. Aanwezig waren op het eind van verslagjaar 42 prauwen, 21 grobaks en 20 paarden.

In het geheel werden vervoerd naar eigen werken 6612,91 M³ zand, 3595,41 grind en 8815,30 M³ steen. Aan particulieren werden geleverd 651,84 M³ zand, 100,25 M³ grind en 13,45 M³ steen. De productie van zand en grind was kleiner dan in 1920 tengevolge van de mindere vraag naar die materialen in verband met de omstandigheid dat in verslagjaar geen nieuwe asphaltwegen werden aangelegd.

De aanvoer van steen liet niets te wenschen over. Door middel van dynamiet werden groote steenblokken in de rivier opgeruimd waardoor de vaargeul beter bevaarbaar is geworden en ook gedurende den drogen tijd aanvoer kon plaats hebben.

Aangekocht werd tot de volgende bedragen:

Zand	f	8640,90
Grind	„	6165,90
Steen	„	23064,75

Hiervan werd geleverd aan de Gemeentelijke bedrijven:

Zand	f	15513,66
Grind	„	10037,82
Steen	„	36956,57 ⁵

Aan particulieren werd geleverd tot de navolgende bedragen

Zand	f	1870,08
Grind	"	361,30
Steen.	"	67,25

STEENBREKERIJEN.

I. Pontjol.

Deze breker heeft slechts 8 maanden gewerkt daar het contract met de S. C. S. tot levering van steen in verband met den verhoogden prijs van dat materiaal niet vernieuwd werd. Om in de behoefte aan steenslag te kunnen blijven voorzien werd de aankoop daarvan opgevoerd. In verslagjaar werd steenslag ingekocht tot eene hoeveelheid van 1294 M³, waarvoor betaald werd f 9232.— De breker werd geheel stopgezet en de locomobiel ter reparatie naar de Werkplaats gezonden.

In het geheel werden 2586 M³ kalisteen ontvangen terwijl 2596,50 M³ (d. i. 523 M³ minder dan in 1920) vermalen werden tot 2890,25 M³ steenslag. Aan eigen werken werden geleverd 397,50 M³ steen en 3138,25 M³ steenslag en aan particulieren 29 M³ steenslag.

De verstrekking van brandhout liet niets te wenschen over; in het begin van verslagjaar werd daarvan eene groote hoeveelheid ingekocht.

II. Simongan.

Deze breker heeft vrijwel het geheele jaar doorgewerkt. De toevoer van steen was ruim voldoende. Stagnatie in het bedrijf had niet plaats.

Ontvangen werden 7648,50 M³ steen terwijl 5262,50 M³ steen vermalen werden tot 5828 M³ steenslag. Aan de Gemeentelijke diensten werden geleverd 992,50 M³ steen en 5626,80 M³ steenslag en aan particulieren 6 M³ steen en 6 M³ steenslag.

III. Djatingaleh.

Deze breker heeft slechts nu en dan kunnen malen. De aanvoer van steen toch langs de vroeger aangelegde decauvillebaan hield geheel op, aangezien de voorraad uitgeput is. Door middel van

draagpaarden werd wel van elders steen aangevoerd, doch slechts in kleine hoeveelheden. Teneinde zooveel mogelijk in de behoefte te kunnen voorzien werd steenslag van derden ingekocht.

Te Djatingaleh werden ontvangen 1292,22 M³ steen terwijl 1424,82 M³ steen vermalen werden tot 1511,05 M³ steenlag. Aan eigen werken werden geleverd 1920,50 M³ steenslag.

AFWATERING EN RIOLEERING.

Na het invallen van den Oostmoesson werden de werkzaamheden ten behoeve van den aanleg van het afwateringskanaal ter ontlasting van de Kali Semarang hervat. Op de gedeelten tusschen de profielen 27 en 54, 62 en 67, 137 en 143 kwam het graafwerk op diepte en werden die gedeelten geheel afgewerkt. De gronden, benoodigd voor het 2e gedeelte van het afwateringskanaal, werden nog niet alle afgekocht zoodat niet over de geheele lengte ontgraven kon worden. De betonbrug in den grooten postweg nabij Kaligawe kwam ultimo verslagjaar op de borstweringen na gereed. Het verder graven van de fundeeringsputten ging nog met vele bezwaren gepaard, mede door de slechte werking van de motorpomp. Eerst na het in werking stellen van eene locomobiel met centrifugaalpomp kwamen de putten op diepte. Verscheidene oude fundeeringspalen en eene beschoeiing ter lengte van ± 10 M' werden uitgespoten door middel van een brandspuit, gekoppeld aan den motorsproeiwagen.

Na den Westmoesson werd de aanleg van de Sompokleiding weder ter hand genomen. Zeer veel last werd daarbij ondervonden van modder, waterafvoer van het Sompokcomplex en instorten van gronden, waardoor vele stutwerken geplaatst moesten worden. Desniettegenstaande werd in de maanden Juli t/m September nog ruim 1300 M³ metselwerk verricht en kwam de leiding eind verslagjaar geheel gereed.

De verbetering van den waterafvoer van Tawang en omgeving kwam in Juni gereed. In de Heerenstraat, voor de firma's Spiegel en Benjamins, werd van het project eenigszins afgeweken daar ter plaatse, waar de leiding gemaakt moest worden, een 10 duims waterleidingbuis lag. Daar verplaatsing van die buisleiding groote kosten en moeilijkheden met zich medegebracht zou hebben, werd besloten om nabij de Bloemstraat de leiding naar

de andere zijde van den weg over te brengen, hetgeen geschiedde door den aanleg van een ruime syphon onder de waterleidingbuis. Aangezien de weg hier zeer smal is, was de uitvoering van dit werk in verband met de eischen van het verkeer niet gemakkelijk.

De aanleg van de leiding Djomblang-Bangkong kwam gereed. Tijdens de uitvoering werd veel last van regenwater ondervonden. De leiding werd doorgetrokken tot den Westelijken kant van den Atmodironoweg met eene uitmonding in de sloot langs de Hoogenraadlaan.

De aanleg van eene gemetselde leiding langs Kintelan werd in de maanden September en October tot stand gebracht.

Langs den Soembingweg en in Gang Lombok werden betongoten gelegd en de bestaande goot in Gang Lombok onder verhang gebracht en afgesloten met planken.

De gemetselde goot langs den Andoengweg werd ruimer gemaakt, daar zij bij zwaren regenval de hoeveelheid af te voeren water niet verwerken kon, zoodat de weg en de omliggende erven steeds overstroomd werden. Tevens werd die goot verlengd met 23.60 M¹.

Daar de goot en de berm langs de helling bij Tanahpoetih door de regens ernstig beschadigd waren, zoodat gevaar ontstond voor het afschuiven van een gedeelte der wegverharding, werd een flinke keermuur gemaakt en de goot bemetseld. Op ulto verslagjaar was dit werk nog niet gereed.

In de maand December werd de bouw aangevangen van eene nieuwe brug ter vervanging van de houten brug over het Lamperkanaal, toegang gevende tot de Chineesche begraafplaats, welke brug door een bandjir was weggeslagen. Eind December kwam het inheien der palen voor de jukken gereed.

Van de houten brug over het Tjandikanaal, toegang gevende tot de belt van den Reinigingsdienst te Sompok, waren de palen zoodanig doorgerot, dat met spoed naast de brug nieuwe palen moesten worden ingeheld voor de jukken, waarop toen de bovenbouw werd overgebracht.

Vele herstellingen werden verricht aan de goten, riolen en leidingen. O. a. moest de goot langs den Dr. de Vogel weg

over haar geheele lengte bijgewerkt worden. Van de Gergadjileiding werd een gedeelte van het muurwerk ter lengte van $\pm 20 \text{ M}^1$ dat omgevallen was, weder opgemetseld.

REGENWAARNEMINGEN.

Deze werden geregeld voortgezet. De register wijzen uit dat de regenval in verslagjaar normaal was.

HOOFDSTUK VIII.

Reinigingsdienst.**§ 1. Overzicht.**

De aanschaffing van benodigdheden voor dezen Dienst leverde in tegenstelling met 1920 weinig moeilijkheden op. De prijsdaling was oorzaak, dat men beneden de raming kon blijven. Ook in de voorziening in de behoefte aan arbeidskrachten trad verbetering in, zoodat de dagelijksche werkzaamheden over het algemeen zonder vertraging verricht konden worden. In verband met de beschikbare middelen echter konden slechts enkele uitbreidingswerken worden verricht.

§ 2. Personeel.

Het personeel bestond op 1 Januari 1921 uit 1 Inspecteur, 2 Opzichters, 3 Stalmeesters, 6 Werkbazen, 5 Hoofdmandoers en het noodige personeel van lageren rang (mandoers, hoofdkoelies en koelies). Het aantal werkbazen werd in den loop van het jaar uitgebreid met 1.

§ 3. Inrichting en materieel.

Daar groote behoefte bestond aan bergruimte voor auto's en aanhangwagens werd te Pontjol eene garage gebouwd en ook te Kobong begonnen met de oprichting van zulk een gebouw. In December werd een aanvang gemaakt met het bouwen van koeliewoningen, te Pandeanlamper in denzelfden trant als de koelieverblijven te Kobong. Van de stalmeesterswoning te Pontjol werden de bijgebouwen uitgebreid. Aan de gebouwen werden overigens gewone herstellingen verricht.

Van verscheidene vuilniswagens werden de assen, wielen en bakken hersteld of vernieuwd en van enkele latrinewagens de wielen vernieuwd terwijl 25 nieuwe handkarren ten behoeve van den veegdienst werden aangemaakt. De oude Ford-tractor werd als faecalienwagen ingericht. Voor den sproeidienst werd een motorsproeiwagen aangeschaft.

In bijlage B zijn in verband met de kapitaalsuitgaven vermeld de bijgekomen gebouwen, installaties en transportmiddelen.

§ 4. Paarden en runderen.

In verband met het schoonmaken der passers na het sluitsinguur moest voor het vervoer van het passervuil een beperkte nachtdienst worden ingesteld. Dit gevoegd bij de uitbreiding der woonwijken op Sompok en achter den Karrenweg leidde tot vergrooting van den paardenstapel. Op 31 December 1920 bedroeg het aantal paarden 69. In verslagjaar stierven er 6 en werden wegens ongeschiktheid verkocht 5 terwijl aangekocht werden 15, zoodat op ultimo 1921 het aantal paarden 73 bedroeg.

Het aantal runderen bedroeg 20 op 31 December 1920. Daarvan werden 4 wegens overcompleet verkocht zoodat het aantal runderen op 31 December 1921, 16 bedroeg.

De verkoop der bovenbedoelde 5 paarden en 4 runderen bracht respectievelijk op f 700.— en f 675,—, terwijl de aankoop van de 15 paarden eene uitgave van f 2477.— vorderde (met inbegrip der kosten van keuring).

Het aantal ziekte-dagen der paarden bedroeg gemiddeld 25 per paard tegen gemiddeld 23 in 1920.

Na eene ziekte van enkele dagen stierven 5 der beste paarden. Een onderzoek van een deel van den maag- en darminhoud der gestorven dieren op het Veeartsenijkundig laboratorium te Buitenzorg leverde omtrent de oorzaak der ziekte niets positiefs op.

De levering van voeder voor de trekdieren geschiedde door denzelfden aannemer van 1920 doch tegen hoogere prijzen dan in genoemd jaar. Het volgende staatje geeft een overzicht van de leveringsprijzen in de laatste 3 jaren.

		1919	1920	1921
Djagoeng	per 10 K. G.	f 1.—	f 1.25	f 1.46
Gabah	" "	" 0.94	" 1.54	" 1.82
Dedek	" "	" 0.32	" 0.38	" 0.45
Stroopsuiker	" 10 L.	" 0.30	" 0.50	" 0.75
Groen voer	" 10 K. G.	" 0.12	" 0.14	" 0.18

De voedingskosten per dag bedroegen voor een paard *f* 0.723 en voor een rund *f* 0.906 tegen respectievelijk *f* 0.554 en *f* 0.677 in 1920.

De uitgaven aan voeding in de laatste 3 jaren bedroegen :

Jaar	Paarden	Runderen
1919	<i>f</i> 11.189.—	<i>f</i> 5.514.30
1920	„ 12.321.96	„ 5.010.94
1921	„ 17.952.50	„ 6.343.47

In tegenstelling met de bedragen over 1919 en 1920 zijn in die over 1921 begrepen het magazijnspercentage en de kosten van het Bengaalsch gras uit de eigen tuinen.

Het hoefbeslag werd evenals in 1920 verricht door den hoefsmid Jourdin. Aangebracht werden 2674 hoefijzers d.i. gemiddeld 36 per paard. De totale kosten bedroegen *f* 1462.50 of *f* 22.50 per paard.

Het onderhoud en vernieuwen van tuigen geschiedde ook in 1921 in eigen beheer.

§ 5. Ophaaldienst van huis-, stal en passervuil.

Het transport werd belangrijk verbeterd door de vervanging, op een paar na van de laatste oudmodel grobaks uit het Zuidelijk deel der stad door de nieuwe bakkenwagens, hetgeen eene belangrijke tijdsbesparing tengevolge had en mede ten goede kwam aan de paarden. In den natten tijd bleken die wagens op de slechte wegen naar de belten echter te zwaar op de paarden te drukken, waardoor deze verwondingen opliepen. Dit euvel werd verholpen door de takels te veranderen waardoor het gewicht van den bak eenigszins achterwaarts werd verplaatst. Door deze verbetering zijn de kabels ook minder aan slijtage onderhevig.

Zooals reeds medegedeeld, werd voor het vervoer van het passervuil een nachtdienst ingesteld. Aanleiding daartoe was het volgende. Doordat het meeste passervuil eerst na het sluitingsuur

(5 uur n.m.) in de daarvoor bestemde bakken verzameld werd en daarin den geheelen nacht bleef, terwijl het dikwijls voorkwam, dat het den volgenden morgen niet in zijn geheel vroegtijdig kon worden weggehaald, gaf zulks aanleiding tot zulk eene stankverspreiding, dat door het publiek daarvan overlast ondervonden werd. De invoering van den bovenbedoelden nachtdienst bracht in dezen toestand groote verbetering.

Handwagens.

In verslagjaar werden 25 handwagens aangemaakt, zoodat op ultimo 1921 het totaal aantal handwagens 93 bedroeg. Het onderhoud van dit materieel vorderde zeer veel arbeid tengevolge van den belangrijken achterstand, ten deze in vorige jaren ontstaan. Voor het vervoer van het vuil uit het Europeesche kerkhof werd een handwagen met 3 bijbehorende bakken afgestaan terwijl bij den Dienst der Rioleering 10 handwagens met bakken in gebruik zijn.

Bakken.

In verslagjaar werden aangemaakt 43 groote en 89 kleine bakken, waarmede het voor den dienst geraamd aantal bereikt is. Door ze onmiddellijk in gebruik te stellen konden in het Zuidelijk deel der stad de oude grobaks grootendeels door de nieuwmodel bakkenwagens vervangen worden.

Veelvuldige reparaties kwamen zoowel bij de groote als bij de kleine bakken voor. Voornamelijk het ijzerwerk bleek niet bestand te zijn tegen de inwerking van de ammoniaverbindingen uit het vuil. Het hout van 5 groote bakken was geheel of gedeeltelijk verbrand, vermoedelijk door het inwerpen van brandende stoffen.

Het leggen van vloeren voor de standplaatsen der groote bakken werd voortgezet. Op ulto verslagjaar bedroeg het aantal van deze vloeren 226 (113 standplaatsen).

Machinale tractie.

Voor het transport van vuil waren in gebruik 2 Whitevracht-auto's met 4 aanhangwagens.

Door het overlangs breken van een kogellager in het achter-

wiel van White-auto No. 2 moest deze wagen eenigen tijd buiten dienst worden gesteld. De reparatie viel onder de garantievoorwaarden en werd daarom kosteloos door de Firma Fuchs en Rens verricht. Het periodieke onderzoek en de schoonmaak der machines had plaats in de Gemeentelijke Werkplaats.

De auto's met aanhangwagens werden tegen schade verzekerd tegen betaling van eene premie ad f 1519.90 per jaar.

Ter controleering van de afgelegde afstanden werd op elke White-auto een speedometer aangebracht. Vanaf 29 September t/m 31 December 1921 bedroeg deze afstand voor White-auto No. 1, 2850.062 K. M. en vanaf 20 Augustus t/m 31 December 1921 voor White-auto No. 2, 3331.290 K. M.

Met deze wagens werden behalve vuil ook vervoerd: slib- uit de leidingen van het N. I. S. park, puin, afbraak boomstammen en materiaal van den eigen Dienst.

Drie aanhangwagens werden tijdelijk aan den Dienst der Waterleiding afgestaan voor het vervoer van de nieuwe waterleidingbuisen naar Oengaran. Ook bij de verplaatsing van het kantoor der Waterleiding naar Randoesari werd met auto's en aanhangwagens hulp verleend voor het overbrengen van gereedschappen en materieel

c. Wegen en bruggen

Het onderhoud van de toegangswegen naar de belten en stallen eischte ook in verslagjaar eene belangrijke uitgave. De toegangsbrug te Pandeanlamper moest, op de liggers en de dekplanken na, geheel worden vernieuwd, hetgeen eene uitgave van f 1216.35⁵ vorderde. Dit bedrag werd op onderdeel „Onderhoud van wegen op en naar de overlaadstation” geboekt. Ook de toegangsbrug naar de stallen te Pontjol werd gerepareerd terwijl de wegen te Kobong en Darat met puin en afbraak zooveel mogelijk berijdbaar werden gehouden.

§ 6. Straatreiniging.

In de organisatie van den dagelijkschen veegdienst werd geen verandering gebracht. De opkomst van werkkrachten was iets beter dan in 1920. Het gehalte was echter van dien aard dat nog dikwijls onvoldoende werk geleverd werd. Vooral op de drukke verkeerswegen zal machinaal vegen moeten worden toegepast, wenscht men eene goede reiniging dier wegen te verkrijgen.

c. Sproeien.

Reeds in April moest met het algemeen besproeien der wegen worden begonnen daar door het wegblijven der regens de stofplaag zulks noodig maakte. Werd aanvankelijk op de gebruikelijke wijze n. l. voornamelijk met emmers gesproeid, later werd ook gebruik gemaakt van een motorsproeiwagen merk Garford, overgenomen van de Sultanaatswerken te Djokjakarta en na reparatie in de Werkplaats tegen het eind van Juli in dienst gesteld. De tewerkstelling van dezen wagen bracht eene groote verbetering in den toestand teweeg. Het waterreservoir (inhoud 3500 L) van den wagen kon met behulp van de aanwezige aparte motorpomp gemiddeld 20 keer per dag met kaliewater worden volgevuuld. Vulling en sproeiing inclusief schafttijd namen $\pm$ 9 uren per dag in beslag. Met dezen motorwagen werden besproeid de wegen Kaliebaroe-Oost, Tambaksarie, Zeestrand, Javaboschstraat, Tawang en Pakhuisstraat en een enkel maal op Zondagen ook de Aloon-Aloon, Djoernatan, Pekodjan en eenige straten in het Chineesche kamp. In het geheel werd gedurende 240 dagen gesproeid d. i. 60 dagen meer dan geraamd was.

Vermeld dient nog te worden, dat bij verschillende plaats gehad hebbende branden de wagen als brandspuit goed heeft voldaan. In verband met het vorenstaande wordt de aanschaffing van een tweede motorsproeiwagen overwogen.

De kosten van aanschaffing inclusief reparatie van den Garford sproeiwagen bedroegen f 15911,37.

§ 7. Belten.

De toestand der wegen naar de belt te Darat was oorzaak dat het vuiltransport wederom eenige malen stagneerde. De bouw van den verhoogden oprit op deze belt, in September 1920 aangevangen, vorderde van wege de regens in het begin van verslagjaar slechts langzaam, zoodat eerst in Mei een gedeelte van deze losplaats in gebruik kon worden genomen. Later traden bij de landhoofden der brugen den ringmuur van den oprit verzakkingen op, tengevolge waarvan eerst in September de geheele oprit in gebruik kon worden genomen, waardoor eene belangrijke verbetering der werkwijze bij het storten van het vuil werd verkregen.

Tengevolge van de indienststelling der nieuwe ijzeren lorriewagens met dito decauvillebaan kon het tempo van den afvoer uit het Westelijk deel der stad worden versneld, daar het oponthoud der vuilniskarren op de belt thans tot een minimum werd beperkt. De aanschaffingskosten van deze decauvillebaan met toebehooren bedroegen in totaal f 9094,50.

De plaatselijke verzakkingen in de vroeger met vuil opgehoogde terreinen werden weer met vuil aangevuld.

Aangevoerd werden in verslagjaar:

Namen der belten	AANTAL		Hoeveelheid vuil in M ³ .
	Karren	Auto's	
Kobong	33020	752	48690
Darat	32193	241	45756
Pandeanlamper	16715	—	29472
Totaal	81928	993	123918

en in vergelijking met 1919 en 1920:

Namen der belten	Hoeveelheid in M ³		
	1919	1920	1921
Kobong	57705	50802	48690
Darat	65700	49145	45756
Pandeanlamper	—	28927	29472
Totaal	123405	128874	123918

§ 8. Aanplant van Bengaalsch gras.

Ook in verslagjaar werd het vuil uit den omtrek van Pandeanlamper aangewend voor bemesting van het grasland. De totale

opbrengst aan gras bedroeg 175.100 K. G. De met vuil opgehoogde terreinen zullen in dit jaar voor beplanting met gras in gebruik worden genomen.

§ 9. Het ledigen van beerputten.

Geledigd werden 318 beerputten, overeenkomende met den inhoud van 647 ketels van 800 L.

De uitgaven bedroegen:

Loonen	f 2.886,63
Onderhoud karren	„ 1.893,84
„ gereedschappen.	„ 127,53
„ runderen	„ 2 289.—
Inningskosten latrinegelden	„ 129,30
Totaal	f 7.326,30

De ontvangsten beliepen. „ 6.890 —

zoodat het nadeelig saldo bedroeg f 436,30

In verband met den slechten toestand, waarin de handluchtpompen verkeerden, werd een motorluchtpomp aangekocht van de Firma Lindeteves Stokvis. Deze pomp werd met 2 latrineketels op den semitrailer van den Ford-tractor gemonteerd ten einde ook de snelheid van vervoer te vergrooten. Het resultaat hiervan was, dat sneller dan tevoren aan aanvragen tot het ledigen van een beerput kon worden voldaan en dat ook op een grooteren afstand kon worden gepompt.

De kosten van aanschaffing van deze pomp met inbegrip van het monteeren daarvan en van de ketels op den semitrailer bedroegen in totaal f 4904,68.

De resultaten met deze installatie verkregen waren gunstig, zoodat aanschaffing van een motorfaecaliënwagen gemotiveerd zou zijn.

Het innen der latrinegelden werd vanaf de maand Februari van verslagjaar door den eigen Dienst verricht. De kosten hiervan bedroegen 2% van de geïnde bedragen, d. i. 2% $\times$ f 6465.— = f 129,30. Tevoren geschiedde het invorderen dier latrinegelden door den Gemeenteontvanger.

§ 10. Proeven met het verbranden van vuil.

Ook de in verslagjaar genomen proeven gaven geen bevredigende resultaten. De daarvoor gebezigde donkeyketel bleek

voor het doel absoluut ongeschikt te zijn. De schoorsteen heeft een te nauwen doorgang voor de verbrandingsgassen, zoodat de luchttek belemmerd werd en volkomen verbranding dienengevolge achterwege bleef. De topvulling, opzij van den oven aangebracht, heeft het nadeel dat door het openen van den oven voor het bijvullen telkens veel warmte te loor gaat en koude lucht boven de roosters binnendringt waardoor de verbranding bemoeilijkt wordt. De verkregen hoeveelheid asch en slakken bedroeg 35—58 %, hetgeen een aanhoudend reinigen van het vuur noodzakelijk maakte.

Het vuil bevat een zeer hoog watergehalte en is daarom zonder voorafgaande droging voor verbranding ongeschikt.

§ II. Financiëel overzicht.

EXPLOITATIEUITGAVEN.

Voor 1921 werden de exploitatieuitgaven be-	
groot op	f 354.180.—
De uitgaven bedroegen.	„ 352.571.49 ⁵
Van het geraamde bedrag werd derhalve minder	
uitgegeven.	<u>f 1.608.50⁵</u>
De raming der ontvangsten, voortvloeiende uit	
de exploitatie der beerputledigers, bedroeg.	f 7.000.—
De werkelijke ontvangsten bedroegen evenwel	„ 6.890.—
Zoodat minder ontvangen werd dan geraamd.	<u>f 110.—</u>

De storting door de Gemeente van het verschil tusschen de uitgaven en de ontvangsten van den Reinigingsdienst is derhalve $f\ 352.571.49^5 - f\ 6.890.— = f\ 345.681.49^5$ of $f\ 1.498.50^5$ minder dan geraamd.

KAPITAALSUITGAVEN.

De totale kosten van inrichting zijn begroot op.	f 371.385.—
Verwerkt is in de jaren 1917 t/m 1921 met in-	
begrip van de overschrijdingen totaal.	„ 294.793.86
Als onverbruikt moet dus op het dienstjaar	
1922 worden overgeschreven.	<u>f 76.591.14</u>

EXPLOITATIEUITGAVEN 1921.

Letter.	OMSCHRIJVING	Bedrag	Totaal	Geraamd bedrag	Minder uitgegeven dan geraamd	Meer uitgegeven dan geraamd
	<i>A. Algemeene Kosten</i>					
G. 400	Bezoldiging en duurtetoeslag personeel.	f 38642,24	—	f 43600,—	f 4957,76	—
G. 401	Overwerkelden van bovenbedoeld personeel.	„ 377,04	/	—	—	f 377,04
G. 402	Onderhoud woningen ten behoeve van het personeel.	f 1177,28	f 39019,28 „ 1177,28	„ 500,—	—	„ 677,28
	<i>Onderhoud en vernieuwing van gereedschappen.</i>					
G. 482	Latrinebedrijf.	f 127,53		„ 150,—	„ 22,47	—
418	Besproeien van wegen.	„ 175,75		„ 150,—	—	„ 25,73
419	idem idem met residu	„ 894,38		—	—	„ 894,38
417	Schoonvegen van wegen.	„ 649,82		„ 750,—	„ 100,18	—
423	Ophalen van huisstal en passervuil.	„ 144,95		„ 150,—	„ 5,05	—
424	idem van kampong en plantsoenvuil.	„ 332,76		„ 300,—	—	„ 32,76
468	Belten.	„ 323,66		„ 500,—	„ 176,34	—
467	Verbrandingsoven.	„ 200,—		„ 200,—	—	—
438	Mechanisch vervoer.	„ 4,70		„ 100,—	„ 95,30	—
469	Decauvillespoor.	„ 171,78		„ 200,—	„ 28,22	—
	<i>Proefnemingen.</i>		f 3025,31			
G. 406	Grasaanplant.	f 1701,61		„ 1600,—	—	„ 101,61
405	Transport van het vuil.	„ 1923,40		„ 2500,—	„ 576,60	—
407	Verwerken van het vuil.	„ 1391,68		„ 1600,—	„ 208,32	—
	<i>Andere uitgaven.</i>		f 5016,69			
G. 409	Herstellingen bruggen	—		„ 500,—	„ 500,—	—
453	Vergoeding der schadeangericht doortransportkarren.	f 5,90		„ 100,—	„ 94,10	—
408	Huur van Wijkkantoren.	„ 470,—		„ 300,—	—	„ 170,—
	<i>B. Vegen en besproeien van wegen.</i>		f 775,90			
G. 410	Arbeidsloonen voor het vegen van wegen	f 27434,58		f 35000,—	„ 7565,42	—
	<i>Transporteere</i>	f 27434,58	f 48714,46	f 88200,—	f 14329,76	f 2278,80

Letter	OMSCHRIJVING	Bedrag	Totaal	Geraamd bedrag	Minder uitgegeven dan geraamd	Meer uitgegeven dan geraamd
	<i>Per Transport</i>	<i>f 27434,58</i>	<i>f 48714,46</i>	<i>f 88200,—</i>	<i>f 14329,76</i>	<i>f 2278,80</i>
G. 411	Bediening motorsproeiwagens.	„ 756,25	„ 28190,83	„ 7500,—	„ 6743,75	—
G. 412	Benzine- smeer- en poetsmiddelen motorsproeiwagens.	<i>f 22,09</i>		„ 450,—	„ 427,91	—
G. 412a	Onderhoud motorsproeiwagens en andere uitgaven.	„ 4098,36	„ 4120,45		—	„ 4098,36
G. 413	Arbeidsloonen besproeiing door middel van emmers op wegen, waarlangs spoelleidingen aanwezig zijn.	<i>f 10888,31</i>		„ 9000,—	—	„ 1888,31
G. 414	Vernieuwing emmers en touw voor besproeiing wegen.	„ 109,04	„ 13231,14	„ 400,—	„ 290,96	—
G. 415	Arbeidsloonen besproeiing met sappiesproeiwagens.	„ 1572,42		„ 2600,—	„ 1027,58	—
G. 416	Onderhoud sappiesproeiwagens.	„ 661,37		„ 1000,—	„ 338,63	—
G. 420	<i>C. Ophalen van vuil.</i> Arbeidsloonen ophalen van huis-, stal-, en pas-servuil.	<i>f 30989,83</i>		„ 27500,—	—	„ 3489,83
G. 421	Idem ophalen kam-poeng- en plantsoenen-vuil.	„ 37911,74	„ 72880,35 ⁵	„ 42000,—	„ 4088,26	—
G. 422	Idem overlaadstations	„ 3978,78 ⁵		„ 4000,—	„ 21,21 ⁶	—
G. 430	<i>D. Kosten van mechanisch vervoer.</i> Arbeidsloonen personeel vrachtautos	<i>f 4060,—</i>	„ 18726,77 ⁵	„ 3780,—	—	„ 280,—
G. 431	Benzine, smeer en poetsmiddelen enz.	„ 8365,95		„ 5100,—	—	„ 3265,95
G. 432	Banden voor tractors	„ 934,49	„ 18726,77 ⁵	„ 3000,—	„ 2065,51	—
G. 433	Onderhoud auto's en andere uitgaven.	„ 3846,43 ⁵		„ 4000,—	„ 153,56 ⁵	—
G. 433a	Premies verzekering vrachtauto's en aanhangwagens.	„ 1519,90	„ 18726,77 ⁵	—	—	„ 1519,90
G. 434	Banden voor de aanhangwagens.	—		„ 2250,—	„ 2250,—	—
	<i>Transporteere</i>		<i>f 185864,01</i>	<i>f 200780,—</i>	„ 31737,14	„ 16821,15

Letter	OMSCHRIJVING	Bedrag	Totaal	Geraamd bedrag	Minder uitgegeven dan geraamd	Meer uitgegeven dan geraamd
	<i>Per transport</i>	<i>f</i>	<i>f</i> 185864,01	<i>f</i> 200780,—	<i>f</i> 31737,14	<i>f</i> 16821,15
G. 435	Onderhoud aanhang wagens en andere uitgaven.	" 1807,58		" 2000,—	" 192,42	—
G. 436	Onderhoud wegen op en naar de overlaadstation.	" 3342,25		" 2000,—	—	" 1342,25
G. 437	Onderhoud hijschrichtingen enz. op de overlaadstation	" 630,99		" 1000,—	" 369,01	—
G. 439	Inhuur vrachtauto's.	—		—	—	—
	<i>e. Kosten van vervoer met vuilniswagens, handkarren en bakken.</i>		" 5780,82			
G. 440	Arbeidsloozen personeel der stallen.	<i>f</i> 8639,23		" 10700,—	" 2060,77	—
G. 441	Onderhoud der stallen	" 811,93		" 900,—	" 88,07	—
G. 442	Verlichting der "	" 534,16		" 500,—	—	" 34,16
G. 443	Voeding paarden en sappies.	" 22593,39		" 24000,—	" 1406,61	—
G. 444	Hoefbeslag.	" 1462,50		" 1600,—	" 137,50	—
G. 445	WATERVERBRUIK.	" 452,05		" 600,—	" 147,95	—
G. 446	Medicijnen voor het vee.	" 241,25		" 500,—	" 258,75	—
G. 454	Geneeskundige behandeling paarden en sappies.	" 411,—		" 600,—	" 189,—	—
G. 447	Onderhoud en vernieuwing tuigen en stalbenoodigdheden.	" 3720,14		" 4000,—	" 279,86	—
G. 448	Vervanging paarden en sappies.	" 1102,—		" 2700,—	" 1598,—	—
G. 449	Onderhoud vuilniswagens.	<i>f</i> 3601,01	" 39967,65	" 2500,—	—	" 1101,01
G. 450	Idem groote bakken.	" 2264,97		" 2450,—	" 185,03	—
G. 451	Idem kleine "	" 1343,75		" 900,—	—	" 443,75
G. 452	Idem handkarren.	" 1074,11		" 1200,—	" 125,89	—
			" 8283,84			
	<i>Transporteeren.</i>		<i>f</i> 239896,32	<i>f</i> 258930,—	<i>f</i> 38776,—	<i>f</i> 19742,32

Letter	OMSCHRIJVING	Bedrag	Totaal	Geraamd bedrag	Minder uitgegeven dan geraamd.	Meer uitgegeven dan geraamd.
	<i>Per transport</i>		<i>f 239896,32</i>	<i>f 258930.—</i>	<i>f 38776.—</i>	<i>f 19742,32</i>
	<i>F. Verwerken van het vuil</i>					
G. 460	Arbeidsloonen transporteeren en gelijktrekken van het vuil op de belten.	<i>f 14599,23</i>	—	„ 12800.—	—	„ 1799,23
G. 461	Afdekken met aarde	„ 2256,85		„ 1650.—	—	„ 606,85
G. 462	Onderhoud wegen en verhoogde opritten op de belten.	„ 1021,87		„ 1000.—	—	„ 21,87
G. 463	Kosten desinfecteeren.	„ 326,84		„ 1500.—	„ 1173,16	—
G. 464	Geneeskundige behandeling en aankoop verbandmiddelen en medicijnen voor het personeel.	„ 163,32		„ 500.—	„ 336,68	—
G. 465	Onderhoud decauvillespoor.	„ 618,44		„ 700.—	„ 81,56	—
G. 466	Onderhoud lorries.	„ 749,06		„ 800.—	„ 50,94	—
	<i>G. Exploitatie beerpulpedigers.</i>		„ 19735,61			
G. 480	Arbeidsloonen	<i>f 2886,63</i>		„ 3200.—	„ 313,37	—
G. 481	Onderhoud machines en ketels.	„ 3537,94		„ 2000.—	—	„ 1537,94
G. 483	Inningskosten latrinegelden.	„ 129,30		—	—	„ 129,30
	<i>H. Verrekening met de Gemeente.</i>		„ 6553,87			
G. 490	Aandeel in de kosten van de Ie afdeeling der Gemeentebegroting.		„ 11312,30	„ 11000.—	—	„ 312,30
G. 491	Idem idem van de Vle afdeeling der Gemeentebegroting.		„ 9250.—	„ 7100.—	—	„ 2150.—
G. 492	Uitkeering aan de Gemeente van de door afschrijving vrijgekomen gelden.		„ 38190,58 ⁵	„ 27000.—	—	„ 11190,58 ⁵
G. 493	Rente verschuldigd aan de Gemeente.		„ 28332,81	„ 26000.—	—	„ 2332,81
	Totaal		<i>f 353271,49⁵</i>	<i>f 354180.—</i>	<i>f 40731,71</i>	<i>f 39823,20⁵</i>

KAPITAALSUITGAVEN 1921.

Letter	Omschrijving der bezittingen	Aantal bijge- komen in 1921	Bedrag	Toelichting
	<i>Gebouwen en Installaties</i>			
G. 1352	Autogarage Pon- tjol	1	f 3652,41	In 1920 met den bouw begonnen en hiervoor reeds uit- gegeven f 1.144,78.
G. 1353	Verhoogde oprit Darat	1	„ 4120,67	
G. 1354	Koeliewoningen Pandeanlamper	1	„ 506,95	Eind 1921 met den bouw begonnen; nog niet gereed.
G. 1355	Autogarage Ko- bong	1	„ 903,14	
	<i>Transportmid- delen</i>			
G. 1751	Aanhangwagens	1	„ 2056,25	Bestemd voor La- trinebedrijf.
G. 1731	Motorsproeiwa- gen	1	„ 12544,88	
G. 1760	Handkarren	25	„ 3440,—	Compleet met lasch- en klemplaten, dwars- liggers en bouten.
G. 1761	Groote bakken	43	„ 5510,—	
G. 1762	Kleine bakken	89	„ 1958,—	
G. 1770	Lorries (ijzeren)	10	„ 3231,25	
G. 1771	Decauvillespoor	1 K.M.	„ 5863,25	
G. 1780	Motorluchtpomp	1	„ 3260,50	
G. 1351	Betonplaten voor bakken	131	„ 6940,84	
		Totaal	f 53988,14	

HOOFDSTUK IX.

Werkplaats.**1. Autobussen.**

Daar in den loop van het verslagjaar bleek, dat de bussen te snel reden, werden de reguleurs zoo versteld, dat de maximum snelheid op hoogstens 30 K. M. per uur werd gebracht.

Een der White autobussen, die in Juni in dienst was gesteld, kreeg in de maand December een gebarsten cylinderdeksel, hetwelk gerepareerd werd. Overigens hebben alle autobussen, op kleine reparaties aan krukmetalen en kogellagers na, geen bepaald groote reparaties ondergaan.

Wat het Technisch personeel van dezen dienst betreft, dit heeft op enkele uitzonderingen na geen aanleiding tot ontevredenheid gegeven.

2. Vrachtautodienst.

Voor vrachtauto No. I werd een nieuwe versnellingsbak besteld en bereids aangebracht. Deze wagen heeft over het afgelopen jaar niet veel gereden, doordat de bestelde versnellingsbak op zich liet wachten en in het laatst van verslagjaar deze vrachtauto niet voldoende werk kon vinden. Van het niet in dienst zijn van dezen wagen werd gebruik gemaakt om hem geheel in revisie te nemen.

Vrachtauto No. II werd in December 1921 in de Werkplaats opgenomen voor algeheel onderzoek.

In Februari 1921 werd door de firma Becker & Co. een nieuwen Brockway afgeleverd. Omtrent de andere vrachtwagens geen bijzonderheden.

3. Stoom- en Motorwalsen.

Voor stoomwals No. 10, waarvan de wielen uitgesleten en defect waren, werden nieuwe wielen besteld en na ontvangst hiervan aangebracht. De oudste stoomwals No. 11 kwam medio Augustus voor periodiek onderzoek in de Werkplaats. De oude Fieldpijpen werden gesloopt en vervangen door nieuwe, welke in de Werkplaats

werden aangemaakt. Daar de cylinder ovaal was, werd deze uitgekotterd en van een nieuwen zuiger met zuigerveeren voorzien.

Alle ketels der stoomwalsen werden in 1921 door het stoomwezen goedgekeurd.

Motorwals No. 1 werd geheel nagezien.

4. Steenbrekerijen.

Simongan heeft het geheele jaar onafgebroken doorgemalen.

De brekerij te Djatingaleh daarentegen moest wegens gebrek aan steenen vanaf Augustus 1921 worden stopgezet.

De steenbreker te Pontjol werd in Juli buiten werking gesteld ter electrificatie van het bedrijf. Een bok voor de transmissie werd aangemaakt en opgesteld.

5. Reinigingsdienst.

De voor dezen dienst bestemde Garford-sproeiwagen, welke in Juni in de Werkplaats kwam, werd geheel gedemonteerd en nagezien. Na beproefd te zijn, werd deze wagen den 29en Juli aan den Reinigingsdienst afgeleverd. De beide White vrachtwagens No. 1 en 2 werden respectievelijk in September en October in de Werkplaats opgenomen ter revisie. De wagens werden nog in dezelfde maanden weder in dienst gesteld. Voorts werd in October ontvangen de motorlatrinepomp gemonteerd op Tractorford No. 1.

Verschillende defecte wielnaven van vuilniswagens werden hersteld.

6. Rioleeringen.

Voor dezen dienst werden verschillende defecte grobakken hersteld. Aangezien in de Werkplaats nog een goede centrifugaal-pomp aanwezig was, werd deze met een aangekochten motor van een Waltham-car tot één pompeenheid tezamen gebouwd.

In December brak de as van den Kermathpomp. Daar hiervoor geen reserve krukas aanwezig was en het bedrijf voortgezet moest worden, werd de Walthampomp in plaats van den Kermathpomp in bedrijf gesteld.

7. Onderhoud wegen.

Van een bestelden teersproeier werd de vuurvaste bekleding hersteld. Verschillende defecte teerketels en grobaks werden gerepareerd,

8. Werkplaats.

Houtbewerkingsmachines werden in de timmerloods opgesteld en in bedrijf genomen. Om te voorzien in de behoefte aan drijfkracht werd een electromotor van 20 P. K. aangekocht en opgesteld. Omtrent de werktuigen in de Werkplaats valt op te merken, dat deze over het geheel goed voldoen. Alle banken- met uitzondering der wieldraaibank, die zeer weinig wordt gebruikt, als zijnde van te speciale, en voor het onderhavige bedrijf te lastige constructie, waren in verslagjaar in vol bedrijf en enkele vooral, de draaibanken, waren herhaaldelijk overbelast. Groote behoefte werd gevoeld aan een pons- en knipmachine voor plaat — en stafwerk, waardoor zuiniger en beter kan gewerkt en sneller kan worden afgeleverd.

9. Werk voor derden en voor gemeente personeel.

Reparaties aan vrachtauto's der posterijen werden in de Werkplaats uitgevoerd. 15 prive auto's en 10 motorfietsen van ambtenaren, die transportkosten genoten, werden in de Werkplaats gerepareerd. Ook voor de politie werden eenige werkzaamheden verricht.

10. Personeel.

Op het eind van dit jaar bestond het vaste personeel uit:

- 1 Techn. Ambt. 1e kl.
- 1 Opz. Werktuigkundige 1e kl.
- 2 Onderopzichters
- 3 Monteurs
- 2 Ploegbazen
- 3 Instrumentmakers
- 1 Machinist 1e kl.
- 8 Toekangs 1e kl.
- 1 „ 2e kl.
- 1 Hfd. Mandoer
- 1 Mandoer
- 1 Koelie
- 2 Klerken 2e kl.

De Ingenieur,
VAN DONGEN.

HOOFDSTUK X.

Vrachtautodienst en Motorwalsen.

A. Vrachtauto's.**1. ALGEMEEN OVERZICHT V. D. VRACHTAUTODIENST.**

In verslagjaar werd het meest gebruik van de vrachtauto's gemaakt door den Dienst van Gemeentewerken.

De tot autobus omgebouwde Brockway vrachtauto werd in September weer aan dezen dienst teruggegeven.

Nieuwe vrachtauto's werden dit jaar niet aangeschaft, zoodat thans in gebruik zijn:

- 4 Mulagauto's No. I, II, V, en VI
- 1 Kisselauto No. III
- 2 Brockwayauto's No. IV en VII
- 3 Aanhangwagens.

Door de auto's werden in totaal afgelegd 74819, 2 K. M.

Voor de stijging der uitgaven gelden dezelfde redenen als die, welke onder het verslag v. d. Autobusdienst werden opgenomen.

2. PERSONEEL:

Op het eind van het jaar bestond het personeel in vasten dienst uit:

- 1 Controleur
- 6 Mandoers
- 3 Chauffeurs
- 1 Koelie.

3. ONTVANGSTEN EN UITGAVEN:

In totaal werd ontvangen f 83559,03 en uitgegeven f 87496,32 of f 1,115 en f 1,15 per K. M.

4. BENZINEVERBRUIK:

Het benzineverbruik bedroeg 4,97 L. per K. M. of per auto 0,54 L. per K. M.

5. OLIEVERBRUIK:

Het olieverbriik bedroeg 0,838 L. per K. M. of per auto 0,086 L.

6. BANDEN:

Aan banden werd uitgegeven f 8048,815 of per K. M. f 0.107.

7. ONDERHOUD:

De onderhoudskosten bedroegen in totaal f 15574,08 of $\pm$ f 0,21 per K. M.

De Ingenieur,
VAN DONGEN.

B. Stoom-en Motorwalsen.

1. ALGEMEEN OVERZICHT.

In verslagjaar hebben de stoom- en motorwalsen gewerkt gedurende 1058 en 1154 $\frac{1}{2}$ dagen of gemiddeld per stoom- en motorwals 211 $\frac{1}{2}$ en 230,9 dag.

Hierbij zij opgemerkt, dat in de laatste maanden de walsen niet veel werk te verrichten hadden.

Thans zijn in gebruik

5 stoomwalsen

5 motorwalsen

2. PERSONEEL:

Op het eind van dit jaar bestond het vaste personeel uit:

7 Machinisten

3 Toekangs.

3. ONVANGSTEN:

Waar niet een vast tarief per dag of per uur bepaald is, worden de kosten per dag of per uur omgeslagen en alsdan in rekening gebracht. Voor het bedrag der ontvangsten geldt dus het bedrag der uitgaven.

4. UITGAVEN.

De uitgaven bedroegen *f* 37147, 76^s en *f* 25706,88^s of per dag *f* 35.11 en *f* 22,27.

5. BENZINEVERBRUIK:

Het bezineverbruik voor de motorwalsen bedroeg 1.69 Liter per dag.

SMEEROLIEVERBRUIK:

De stoom- en motorwalsen gebruikten resp. 1,21 1,33 Liter per dag

BRANDHOUT:

Aan brandhout gebruikten de stoomwalsen 4,18 picol per dag.

PETROLEUM:

Door de motorwalsen werd 20.77 Liter petroleum per dag verbruikt.

ONDERHOUD:

De onderhoudskosten bedroegen voor de stoom- en motorwalsen *f* 6051.72^s en *f* 3191,12^s of *f* 5,72 en *f* 2,76 per dag.

De Ingenieur.

VAN DONGEN.

HOOFDSTUK XI.

Drinkwatervoorziening.

Verslag van den dienst der Gemeente-Waterleiding over het jaar 1921.

§ 1. Personeel.

Op 31 December 1921 bestond het personeel uit: Directeur (met Eur. verlof) 1. Inspecteur (waarnemend Directeur) 1. Technisch Ambtenaar 1e kl. 6. Opzichters, 1. Boekhouder, Kassier, Schrijvers, Meteropnemers-rekeningloopers, Meterreparateurs, 1. Mantritoekang, Fitters en Oppassers.

In den loop van het jaar hadden de volgende mutaties plaats:

Op 1 Januari werd de Onderopzichter v. Hek op eigen verzoek ontslagen.

Met ingang van 1 Februari werd de Commies 1e kl. Mej. v. Leeuwen overgeplaatst naar de Centr. Boekhouding en vervangen door den Boekhouder Lambermont; de Kassier Akoewan van zijn functie ontheven en benoemd tot klerk 2e klasse.

Op 15 Februari trad de nieuwe Kassier Goei Than Ik in dienst en werd eervol ontslag verleend aan den Commies 2e Kl. Bigler, welke werd vervangen door den Commies 2e kl. Sander, die reeds van af 1 Januari in dienst was.

Per 1 Maart werd de Klerke 1e klasse Mevr. de Gruiter ontslag verleend en op dien zelfden datum de Opzichters Krohé en Schram benoemd.

Met 1 Mei kreeg de Opzichter Klerks ontslag en per 15 Mei werd de van ziekte verlof teruggekeerde Boekhouder van Rijn geplaatst bij den Alg. dienst.

Met ingang van 1 Juni werd Eur. verlof verleend aan den Directeur, welke betrekking werd waargenomen door den Inspecteur.

25 Juni werd de Opzichter Nye benoemd en op 1 Juli werd de Opzichter Lemaire van den Woningdienst overgeplaatst bij de Waterleiding.

1 Augustus werd de Commies Sanders overgeplaatst naar de Veterinaire dienst, terwijl op 1 November H. Visser werd aangesteld als Techn. Ambt. 1e kl.

Op 1 October kreeg Pasimin Schrijver 2e Kl. ontslag op verzoek terwijl Sosrosoekarto Schrijver 1e Kl. ontslag werd verleend wegens ongeschiktheid met 1 November.

Aan het personeel werden in totaal	1685
verlofdagen verleend terwijl wegens ziekte	725
dagen werd verzuimd of totaal	2410 dagen

zoodat dus (het aantal werkdagen per jaar gesteld op 300) steeds 8 personen afwezig waren van de 64 of $12\frac{1}{2}$ %.

§ 2. Brongebouw.

Aan het brongebouw had het gewone onderhoud plaats, bestaande in het witten der muren en schoonhouden van het terrein rond om de bron en het gebouw binnen de afrastering.

Met het oog op het inklinken van den grond op enkele plaatsen werd na bespreking met Dr. de Nooy van den B. G. D. besloten om de ruimte tusschen de broncapteering van Moedal en het brongebouw waartusschen zich de Noordelijke bron bevindt, opnieuw van een waterdichte laag te voorzien met asphalt, opdat eventueel regenwater niet in den bodem zou kunnen indringen en zich vermengen met het water van Moedal of Noordelijke bron.

§ 3. Aanvoerleiding.

Storingen van eenige beteekenis hadden in dit jaar niet plaats en hoewel door de betonleiding veel lekwater verloren ging bleef de grond voor zoover waarneembaar vrijwel in rust; plaatselijke verzakkingen van de houten buisleiding, werden hersteld door opwiggen en opnieuw onderstoppen.

De betonleiding met de houten leiding bleef tot half December in dienst, toen deze vervangen werden door het 1e gedeelte van de nieuwe 500 m/m Mannesmannleiding waarmee op 14 Juli een aanvang was gemaakt.

Door de indienststelling van deze nieuwe buis werd de watertoevoer in Kepoeh, die in November was gedaald tot 108 Sec. Ltr. verhoogd tot 123 L. per Sec. alzoo een vermeerdering van 15 Sec. L. welke in het jaarverslag '20 was geschat op ± 12 Sec. L.

§ 4. Reservoirs.

Aan de reservoirs had het gewone onderhoud plaats; einde verslagjaar werd aangevangen met het verven van ramen, deuren en ventilatiekokers van de buizenkamer en reservoirs.

De venturimeters evenals de waterstandaanwijzers met de elektrische installatie daarvan, alsook de telefoons naar de reservoirs bleven goed werken, alleen werden zoo nu en dan elektrische elementen verwisseld of schoongemaakt en een enkele maal een kabel storing hersteld.

§ 5. Buizennet.

Het buizennet werd uitgebreid door bijlegging van de onderstaande buizen.

PLAATS	Lengte	Grootte
Tambaksarie	180,77 M.	1 ¹ / ₄ "
idem	153,78 "	1 "
Kalilangsee	97,— "	³ / ₄ "
Nieuw Sompok	91,50 "	1 ¹ / ₄ "
Sompok	76,05 "	2 "
idem	75,— "	75 m.M.
Kintelan	251,66 "	1 "
Lempongsarie	383,67 "	1 "
Goeaningweg	181,38 "	1 "
Pendrikan	66,56 "	2 "
Gemeente kampoeng Karrenweg	7,52 "	3 "
idem	151,34 "	1 ¹ / ₂ "
idem	161,57 "	1 "
idem	180,80 "	100 "
idem	470,35 "	75 "
Siwalanweg	58,28 "	³ / ₄ "
Bangkong.	37,75 "	1 ¹ / ₄ "
idem	11,07 "	1 "
idem	68,24 "	³ / ₄ "
Woengkalweg	62,48 "	1 "
idem	13,65 "	³ / ₄ "
Kesambiweg	22,79 "	1 "
Kp. Proefstation Madoerangin	57,29 "	³ / ₄ "
Mritjan	77,56 "	2 "
Kalisariweg	94,80 "	³ / ₄ "
Kalibaroe Oost.	58,— "	150 "
Totaal	3090,86 M.	

De leiding van de Badjakbronnen werd vergroot door bijleggen van uitgegraven buizen der vroegere provisoire waterleiding waardoor zooveel water werd aangevoerd, dat Nieuw Sompok geheel hiermede kan worden voorzien met alleen op de drukste uren suppletie uit de Oeng. Waterleding, wat automatisch door een vlotterkraan geschiedt.

De ruimte beneden het reservoir Sompok werd eveneens als reservoir omgebouwd, doch is nog niet in gebruik daar het ernstige lekkages vertoonde bij de ingebruikneming.

§ 6. Hydranten.

In verslagjaar werden 4 nieuwe hydranten geplaatst, op N. Sompok 3 en 1 op Karangbalong.

Aan alle hydranten werden de nieuwe kranen aangebracht en tevens watermeters geplaatst wat een enorme besparing aan reparatiekosten zoowel als aan water gaf.

Bedroeg het gebruik in 1920 van de stad		} per hydrant per maand
per maand	$\pm 175 \text{ M}^3$	
dit werd gereduceerd in 1921 tot	$\pm 111 \text{ M}^3$	

Einde v/d maand		Totaal aantal aansluitingen	Toename
December	1920	6517	—
Januari	1921	6532	15
Februari	1921	6544	12
Maart	1921	6558	14
April	1921	6565	7
Mei	1921	6571	6
Juni	1921	6577	6
Juli	1921	6587	10
Augustus	1921	6593	6
September	1921	6619	26
October	1921	6626	7
November	1921	6635	9
December	1921	6645	10

De op 31 December aanwezige aansluitingen waren over de verschillende bevolkings groepen als volgt verdeeld:

Europeanen	f 1.783
Inlanders	„ 2.129
Chineezen	„ 1.069
Andere Vreemde Oosterlingen	„ 334
Gouvernements inrichtingen	„ 99
Particuliere inrichtingen	„ 549
Gemeentelijke inrichtingen	„ 53
Bad- en wasch inrichtingen	„ 32
Buiten gebruik	„ 597
Totaal	f 6.645

Volgens de huurwaarde der aangesloten perceelen waren deze aansluitingen verdeeld als volgt:

Tarief per maand	Semarang	Oud- en Nieuw Tjandi	Buiten de Gemeente
<i>f</i> 10.—	44	31	
„ 8.50	79	75	
„ 7.—	127	68	
„ 6.—	143	94	
„ 5.—	298	71	
„ 4.—	289	45	
„ 3 —	176	8	
„ 2.25	264	20	
„ 1.50	293	6	
„ 1.—	520	28	
„ 0.75	1070	26	
„ 0.50	1372	168	
„ 0.20/M ³			7

De kosten van alle aansluitingen hebben bedragen:

Arbeidsloon *f* 31.481.65

Materialen „ 147.929.66

Totale kosten. *f* 179.411.31

Waarvan gekochte aansluitingen „ 54.153.06⁵

Huur aansluitingen *f* 125.258.24⁵

Hiervan zou de totale huur *f* 1876,01 per maand bedragen.

Aan huur werd in de maand December ontvangen *f* 1685,27.

Het verschil tusschen deze beide cijfers wordt veroorzaakt doordat vele huizen zijn afgesloten, en gedurende dien tijd ook de huur niet wordt berekend.

§ 8. Waterverbruik.

De afvoer van de bron was gemiddeld 137,2, Sec. L. volgens de aanwijzingen der beide Woltmannmeters, waarvan in Kepoeh gemiddeld 11,37 Sec. L. door de venturimeter werd geregistreerd, terwijl vóór Kepoeh $\pm$ 6 Sec. L. wordt afgetapt, zoodat dus $\pm$ 17 Sec. L. op de betonleiding verloren moeten zijn gegaan.

Van de bronnen werd in totaal afgevoerd 4330702 M³. waarvan in Kepoeh ingevoerd werd 3580290 M³.

Onderstaand staatje geeft het maandelijksch verbruik aan verdeeld over verschillende tarieven.

MAAND	Tarief A.	Tarief B.	Ta- rief C.	Ver- min- derd tarief	Ge- west tarief	Ge- meen- te	Spe- ciaal tarief	Gratis	Bad- en wasch- inrich- tingen	Fon- tein
Januari	108809	49709		12024	240	3539	3608	1432	12849	69
Februari	105080	44914		12243	196	3153	1094	1425	12553	36
Maart	114792	54180		10891	266	3612	2731	1454	13194	75
April	116650	50397	8	9468	383	3458	3079	1439	13200	114
Mei	120690	50906		10776	499	3742	2851	1441	14471	84
Juni	113356	46487		10014	482	3689	2865	1469	14684	32
Juli	114585	49657		10197	348	4138	3287	1452	12794	67
Augustus	121520	50331		10281	369	4245	3317	1436	13162	50
September	127648	49387		10838	433	4080	3533	1450	11895	37
October	122254	46056		9146	401	4103	2850	1417	11494	68
November	118188	44860		9311	463	3475	2331	1417	12311	57
December	120197	47289		8953	405	3698	2364	1413	13011	25
Totaal	1403769	584473	8	124142	4485	44932	33910	17245	155618	714

§ 9. Bad- en Waschinrichtingen.

Het aantal dezer inrichtingen werd in dit jaar uitgebreid met 2 op Kintelan, 1 op Sompok en 1 op Kalilangsee.

Het totale waterverbruik van de 33 in gebruik zijnde badhuizen met 95 badcellen bedroeg 155618 M³. of gemiddeld nog geen 5 M³ per dag per badhokje.

Plaats der Badinrichting		Aantal Bad- hokjes in gebruik	Verbruikt water
1.	B. en W. inrichting Kamp. Djaksa	8	12058 M ³ .
1	" " " Randoesari	4	8545 "
2	Badinrichtingen " "	8	11763 "
3	" " Ngaglik	8	14077 "
7	" " Kintelan	14	29304 "
1	" " Karangassem	4	3318 "
1	" " Petekan	4	4260 "
7	" " Sompok	16	29743 "
6	" " Kalilangsee	18	26245 "
4	" " Lemponsari	11	16305 "
		95	155618 M ³ .

§. 10. Watermeters.

In verslagjaar werden nog 400 stuks S. H. (het restant van een vroegere bestelling) watermeters ontvangen zoodat thans voldoende watermeters aanwezig zijn.

Onderstaand staatje geeft een overzicht van de in gebruik en in voorraad zijnde watermeters.

Soort van Meter	Grootte	In gebruik	In magazijn	Als voren defect	Totaal
Andreae	1 „	5	3	—	8
	$\frac{3}{4}$ „	25	4	1	30
	$\frac{5}{8}$ „	9	—	—	9
	$\frac{1}{2}$ „	19	2	—	21
Siemens en Halske	2 „	—	2	—	2
	$1\frac{1}{2}$ „	2	—	1	3
	$\frac{5}{4}$ „	5	1	—	6
	1 „	2	9	—	11
	$\frac{3}{4}$ „	426	8	5	439
	$\frac{1}{2}$ „	547	6	5	558
	$\frac{3}{8}$ „	1267	19	1	1287
Meinecke (Natloopers)	$\frac{5}{4}$ „	12	2	—	14
	1 „	61	33	—	94
	$\frac{3}{4}$ „	347	3	—	350
	$\frac{1}{2}$ „	93	11	1	105
	$\frac{3}{8}$ „	21	—	—	21

Soort van Meter	Grootte	In gebruik	In Magazijn	Als voren defect	Totaal
<i>Transport</i>		2841	103	14	2958
	1 $\frac{1}{2}$ "	3	—	1	4
	5/4 "	3	6	3	12
Meinecke	1 "	83	16	—	99
(Droogloopers)	3/4 "	983	15	2	1000
	1/2 "	893	3	4	900
Bopp en	2 "	6	7	—	13
Reuther	3/4 "	9	3	—	12
Jap.	1/2 "	—	—	100	100
Ster.	1/2 "	498	285	17	800
	1 $\frac{1}{2}$ "	2	4	—	6
T. I. B.	3/4 "	295	150	4	449
	1/2 "	458	233	14	705
Neptune					
Schijfmeters	3/4 "	2	1	—	3
Hersey	3/4 "	3	—	—	3
Totaal		6079	826	159	7064

§. 11. Inspectie.

In Juli werd begonnen met de inspectie der aan de Waterleiding aangesloten perceelen; aan deze inspectie is tevens een huurtaxatie verbonden.

Uit de inspectie bleek dat 4 personen water verkregen zonder dat ze hiervoor hadden gecontracteerd en betaald.

107 gebruikers die aansluiting hadden aangevraagd voor één huis, hadden de leiding verlengd naar een of meer andere huizen.

Aan boeten en bijbetalingen werd een bedrag ontvangen van $f\ 230.- + f\ 815.22 = f\ 1045.22$.

Eind December waren ± 4000 woningen geïnspecteerd en van 1330 woningen werd het vast recht verhoogd, waardoor een vermeerdering van $f\ 1048.-$ per maand werd verkregen, zooals blijkt uit ondervolgend staatje

Eind v/d maand	Aantal geïnspecteerde woningen	Aantal verzonden kennisgevingen	Bedrag der verhoging	Datum waarop de verhoging ingaat
September	2391	576	$f\ 647.50$	1 October
October	2905	221	„ 226,25	1 Nov.
November	3500	242	„ 174,25	1 Dec.
December	4006	291		
			$f\ 1048.-$	

Tegen deze huurtaxatie kwamen 27 bezwaarschriften in, die door de daartoe benoemde Commissie werden onderzocht.

Door bedoelde Commissie werd in 5 gevallen de door den Waterleidingdienst getaxeerde huurwaarde verminderd, in 2 van deze gevallen was de vermindering van de huurwaarde niet van invloed op het verhoogd vast recht.

Van 3 woningen werd de getaxeerde huurwaarde verhoogd en voor 1 woning werd het tarief A. gewijzigd in tarief B.

Een persoon kon zich niet vereenigen met de door de Commissie getaxeerde huurwaarde en ging in beroep bij de Gemeenteraad.

De grootste verschillen in opgegeven huurwaarden en getaxeerde huurwaarden werden aangetroffen in de Chin. Kamp. b. v. van $f\ 40.-$ op $f\ 225.-$

HOOFDSTUK XII.

Brandweer.

Personeel.

Met 1 Maart werd tot brandofficier benoemd J. Schram, opzichter bij de Waterleiding.

Met 1 Mei werd de brandofficier Klerks ontslagen.

Met 21 Mei vertrok de Chef der Brandweer, de Heer Minkman, met Europeesch verlof. De Adjunct-Chef Vallentgoed werd met ingang van dien datum belast met de leiding van de Brandweer.

Op 28 Mei kwam de brandofficier J. Hoek van Europeesch verlof terug.

Op 29 Juni ging de Adjunct-Chef A. Barendregt met Europeesch verlof. Gedurende diens verlof werd tijdelijk benoemd tot Adjunct-Chef de Brandofficier J. Hoek.

Met ingang van 1 Juli werden benoemd tot brandofficier de heeren Alink en Kuyper T. A. resp. bij den Woningdienst en Gemeente-Werken.

Materieel.

In het bestaande materieel kwam geen verandering.

De nieuwe motorsproeiwagen, welke voorzien is van een pers-pomp, kwam medio verslagjaar in dienst. Door de wagen van eenige persslangen en koppelingen te voorzien werd een zeer bruikbare aanvulling van het brandbluschematerieel verkregen, waarmede reeds enkele malen goede resultaten werden bereikt. De motorspuit verrichte o. a. uitstekende diensten bij de branden van 23 Augustus, 20 en 24 September.

Branden.

Gedurende verslagjaar hadden de volgende branden plaats:

1. Zware branden.

6 Maart. Een huis op Pekodjan.

8 Mei. Een huis op Pekodjan.

26 Mei. Twaalf huizen in de kamp. Randoesari.

- 20 September. Groote houtstapelplaats aan de Spoorlaan.
- 20 September. Houtstapelplaats aan de Tjemaralaan.
- 23 September. Vier huizen in de Kp. Karangasem.
- 24 September. Een fabriek en drie huizen in de Kampoeng Kentangan.

II Lichte branden.

- 12 Februari. Een bultzak in de kamp. Pandean Nglamper.
- 1 April. Eenig huisraad in een huis aan Petoedoengan.
- 10 April. Een kalkloods op Sompok.
- 1 Mei. Eenige kisten lucifers in een goedang op het haven-terrein.
- 2 Mei. Buizenasphalteerinrichting op het N. I. S. terrein aan Pengapon.
- 11 Mei. Een wagon van de S. C. S. aan den weg Karangbalong.
- 13 Juni. Een huis aan de Kp. Banganom.
- 2 Juli. Eenig huisraad in een huis aan Djagalan.
- 4 Juli. Een huis in de Kp. Pandansari.
- 12 Juli. Een warong bij de zoutpakhuizen.
- 25 Juli. Drie huizen in de Kp. Djatisari.
- 23 Augustus. Een zaagloods aan den weg Seteran.
- 25 Augustus. Een teerput op het terrein v/d Gasfabriek.
- 30 September. 5 Dolken op het terrein der V. I. B. E. M. Kali Baroe Oost.
- 3 October. 1 Huis in de kampoeng Prembaen.
- 11 November. 3 Dolken op het terrein der V. I. B. E. M. Kali Baroe Oost.

III. Alang-Alang branden.

- 22 Mei. In het Heuvelterrein.
- 27 Mei. In het Heuvelterrein.
- 11 Juni. Aan de Kali Baroe.
- 15 Juli. Achter de Kampoeng Petelan.
- 3 Augustus. Achter het race terrein te Pontjol.
- 1 September. In het Heuvelterrein.
- 20 September. Aan de Kali Baroe West.
- 20 September. Aan de Kali Baroe West.
- 5 October. Aan den weg Gergadji.

8 October. Aan de Kali Baroe Oost.

12 November. Aan de Kali Baroe.

Geen dezer branden geeft aanleiding tot het maken van bijzondere opmerkingen.

Door de weinige medewerking die van de zijde van den telefoondienst wordt ondervonden krijgt een deel van het brandweerpersoneel of niet, of te laat, bericht van een uitbroken brand.

HOOFDSTUK XII.

Veeartsenijkundige Dienst.

Slachterijen.

De keuring van slachtvee en van vleesch had op soortgelijke wijze plaats als in het vorige verslagjaar. In den — trouwens overbekenden — zeer slechten toestand, waarin de slachthuizen verkeerden, kwam ook nu weer geen verbetering (een direct gevolg van de omstandigheid, dat met de uitvoering van de abattoirplannen nog geen begin gemaakt kon worden).

De Burgerlijke Geneeskundige Dienst handhaafde het standpunt om geen nieuwe vergunningen voor het oprichten van slachterijen en voor het verkoopen van vleesch toe te staan. Het handhaven van dit standpunt is een gevolg van de onhygiënische inrichting van de bestaande slachterijen, terwijl geen waarborg bestaat, dat nieuwe slachterijen beter ingericht zullen worden. Uit het voorgaande moge blijken, dat de oprichting van een abattoir urgent is, zooals in vorige jaarverslagen reeds werd aangetoond.

De in voornoemd verslagjaar gebleken vermindering van het aantal slachtingen van varkens, schapen en geiten heeft zich in het verslagjaar 1921 voortgezet, terwijl de vermindering van 't aantal slachtingen van buffels en runderen in 1920 zich in dit jaar omgezet heeft in eene kleine vermeerdering.

Deze toestand, in cijfers weergegeven, geeft het volgende beeld:

	Runderen	Buffels	Varkens	Schapen	Geiten
1921	4540	8703	5746	2212	4550
1920	4002	8069	6050	2469	6682
Verschil	+ 538	+ 634	— 304	— 257	— 2132

Evenwel wordt de werkelijke toestand door deze cijfers niet geheel juist weergegeven. Waar b. v. in 't jaar 1920 de vermindering in 't aantal slachtrunderen te wijten was aan 't invoeren van Balineesche runderen voor den slacht (welke dieren belangrijk grooter en zwaarder zijn dan het gemiddelde Javaansche rund), is de vermeerdering in 1921 toe te schrijven aan het stopzetten in de laatste helft van dit jaar van den invoer van deze Bali-

neesche runderen, zoodat weder Javaansche runderen moesten geslacht worden, die kleiner en lichter zijn. Een andere oorzaak voor deze mutaties is, dat door veelvuldige wisseling van het personeel van den Gouvernements veeartsenijkundigen dienst, de contrôle op het slachten verslapt, voornamelijk op het slachten van voor voortteling geschikte vrouwelijke buffels. Direct gevolg hiervan is geweest, dat toentertijd vrouwelijke buffels geslacht zijn geworden, welke bij scherper toezicht aan den slacht onttrokken zouden zijn geworden; zoodat dus daardoor het aantal geslachte buffels eene lichte vermeerdering heeft ondergaan, vergeleken bij dat van 1920.

De sterk verminderde slacht van geiten en schapen vond ook ditmaal zijn oorzaak in het euvel van het clandestien slachten van deze beesten. Dit euvel heeft bedenkelijke afmetingen aangenomen. Het bestrijden hiervan berust in hoofdzaak bij de politie, hetgeen volledige medewerking van deze gewenscht maakt. Het is typeerend, dat het aantal opgegeven slachten van schapen en geiten, na een optreden van de politie, vaak van twintig tot vijftig per dag omhoog liep. Dit verschijnsel doet zich herhaaldelijk voor, waaruit blijkt, dat een definitieve oplossing slechts door voortdurende, strenge contrôle verkregen kan worden. Het voorstel is gedaan om in de huid der slachtbeesten een merkteeken (telkens halfjaarlijks opnieuw vast te stellen) te branden, hetgeen geschieden zal door den Gemeente-Keurmeester op de slachtplaats zelve. Het merkteeken zal verder op een voor de huid minst schadelijke plaats zijn aan te brengen b. v. op dat hals-huidgedeelte, waar de kop van den hals afgesneden wordt en bovendien op de hoorns en klauwen.

Als bijlagen behooren hierbij 2 staten, op de eene waarvan aangegeven staat het aantal levend gekeurd en geslacht vee en op de andere het aantal gehouden inspecties op de vleeschpasars.

INSPECTIE DER VLEESCHPASARS.

MAAND	Aantal inspectie					Aantal malen goed-gekeurd					AANTAL K. G. AFGEKEURD WEGENS															
	Pedamaran	Boegangan	Peterongan	Boeloe	Krg. Bidara	Pedamaran	Boegangan	Peterongan	Boeloe	Krg. Bidara	Pedamaran	Boegangan	Peterongan	Boeloe	Krg. Bidara	Pedamaran	Boegangan	Peterongan	Boeloe	Krg. Bidara	Pedamaran	Boegangan	Peterongan	Boeloe	Krg. Bidara	
Januari	22	23	4	5	23	15	23	4	5	23	2 ¹ / ₂	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Februari	22	23	5	4	23	14	23	5	4	23	4	—	—	—	—	1 ³ / ₄	—	—	—	—	—	1 ¹ / ₂	—	—	—	—
Maart	26	26	6	6	26	8	26	6	6	26	10 ³ / ₄	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 ¹ / ₄	—	—	—	—
April	20	24	4	4	24	14	24	4	4	24	5 ¹ / ₄	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mei	23	24	5	6	24	20	22	5	6	24	1 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂	—	—	—	1 ¹ / ₄	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Juni	23	24	5	5	24	18	23	5	5	24	3 ³ / ₄	1 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—	—	—	1 ¹ / ₄	—	—	—	—	
Juli	27	25	6	7	24	16	22	6	7	24	6 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂	—	—	—	1 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—	—	—	
Augustus	23	24	5	5	25	16	24	5	5	25	3 ³ / ₄	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 ¹ / ₂	—	—	—	—	
September	25	26	4	6	26	19	25	4	6	25	3 ³ / ₄	1	—	—	1 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
October	28	29	5	6	28	25	28	5	6	28	3	—	—	—	—	1 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	1 ¹ / ₄	—	—	—	
November	29	29	16	6	28	25	28	16	6	28	1 ¹ / ₄	—	—	—	—	3 ¹ / ₄	1 ¹ / ₄	—	—	—	—	—	—	—	—	
December	3	3	3	—	3	3	3	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Totaal 1921	271	280	68	60	278	193	271	68	60	277	46	2 ¹ / ₂	—	—	1 ¹ / ₂	5 ³ / ₄	3 ¹ / ₄	—	—	—	2 ¹ / ₂	1 ¹ / ₄	—	—	—	

LEVEND GEKEURD EN GESLACHT WORDEN:

Maand	Runderen		Buffels		Varkens		Geiten		Schapen		Bedrag per maand	
	Sl ¹⁾	P ²⁾	Sl	P	Sl	P	Sl	P	Sl	P		
Januari	216	—	682	2	426	—	300	36	227	12	f	1469 75
Februari	248	—	617	1	518	—	252	30	234	25	"	1519 25
Maart	317	—	705	—	476	—	298	40	247	12	"	1647 25
April	332	—	694	—	391	—	267	92	213	55	"	1573 75
Mei	393	1	721	1	407	—	240	44	141	10	"	1631 75
Juni	398	—	673	1	409	—	255	64	125	12	"	1595 —
Juli	443	—	739	1	431	—	322	34	135	12	"	1739 75
Augustus	459	2	784	5	427	—	301	185	105	52	"	1837 75
September	470	—	834	—	403	—	301	60	101	12	"	1825 50
October	478	1	800	3	448	—	292	48	115	10	"	1846 25
November	408	—	744	4	611	—	243	128	65	57	"	1890 25
December	374	—	684	8	799	—	415	303	149	86	"	2103 25
Totaal 1921.	4536	4	8677	26	5746	—	3486	1064	1857	355	f	20679 50

¹⁾ Slager.

²⁾ Particulier.

HOOFDSTUK XIII.

Rijtuigverhuurderijen.**1. Keuring van Rijtuigen.**

Evenals in het voorgaande jaar is ook dit verslagjaar 4 maal een zgn. drie-maandelijksche rijtuigkeuring gehouden en wel in het begin van de maanden Januari — April — Juli en October. Waar in het jaar 1921 in tegenstelling met het daaraan voorafgaande verslagjaar een vermindering te constateeren viel in den prijs van verschillende benoodigde materialen, is dit jaar, waar noodig ten minste, bij verschillende verhuurderijen aangedrongen op het verwisselen van assen, het bekleeden en verven der rijtuigen en dogcars enz.

Op 1 Januari 1922 waren in totaal 890 rijtuigen geregistreerd, waarvan 225 vierwielige, 142 deelemans en 523 dogcars.

2. Overzicht Rijtuigkeuring 1921.

	Aantal aanwezige rijtuigen	Ter keu- ring voor- gebracht	Goedge- keurd	Afge- keurd	Niet ter keuring verschenen
1 kw. .	844	742	647	93	102
2	858	745	706	39	113
3	869	755	712	43	114
4	883	787	753	34	96

3. Keuring van Tuigen.

De keuring van tuigen heeft zich, evenals het vorige jaar, tot het allernoodzakelijkste bepaald. Slechts het tuig, dat geheel onbruikbaar bleek, werd afgekeurd.

Verder werden nog een vijftigtal processen-verbaal opgemaakt wegens het rijden met vuile tuigen. Nu de aanschaffing van nieuwe tuigen tegen redelijke prijzen kan geschieden zal strenger de hand gehouden kunnen worden aan de keuring.

4. Processen-Verbaal.

In totaal zijn in verslagjaar 231 processen-verbaal opgemaakt, terwijl een totaal bedrag van f 663.— (naar aanleiding van die opgemaakte processen-verbaal) aan boeten werd opgelegd. De opgelegde boeten zijn echter zoo gering, dat betrokken overtreder zich weinig bekommert om een tegen hem opgemaakt proces-verbaal.

5. Rijtuigverhuurderijen.

Op 1 Januari 1921 waren een 40-tal verhuurderijen in de Gemeente aanwezig. Doordat in den loop van verslagjaar een verhuurderij haar bedrijf heeft beëindigd, was het aantal verhuurderijen op 1 Januari 1922 tot 39 teruggelopen. Twee nieuwe vergunningsaanvragen zijn geweigerd geworden.

Hoewel plannen bestonden om o. a. de verhuurderijen van Goei Khiem Bing, Tan Ka Soei, Lie Swie Ting en Liem Boen Tie te verplaatsen naar een nieuw terrein, dient thans vermeld te worden, dat deze plannen niet tot uitvoering zijn gekomen, zoodat in het komende verslagjaar de meest noodzakelijke en ook doelmatigste verbeteringen aan de verschillende stallingen zullen aangebracht moeten worden. Bovendien is aan een 23-tal verhuurderijen (buiten de Gemeente gelegen) definitieve vergunning verleend tot het gebruiken van hun paarden- en rijtuigmateriaal binnen de grenzen der Gemeente Semarang.

Op 1 Januari 1922 waren nog in behandeling de volgende nieuwe vergunningsaanvragen en wel 3 binnen de kom der Gemeente, 58 buiten de kom, maar binnen de grenzen der Gemeente gelegen en voorts 30 nieuwe aanvragen van personen, buiten de gemeente woonachtig.

Het aantal nieuwe vergunningsaanvragen, dat nog behandeld moet worden, houdt verband met de omstandigheid, dat in December

1921 verschillende verhuurderijen gesplitst werden. Vroeger was het nml. gewoonte, dat personen b.v. in het bezit van een enkel paard en dogcar deze onderbrachten bij iemand, die officieel vergunning voor een verhuurderij had, in welk geval de laatste fungeerde als naamleener.

Door de hierboven genoemde splitsing werd een aantal Inlanders gedwongen, willen zij hun paarden- en rijtuigmateriaal binnen de Gemeente gebruiken, hiervoor vergunning aan te vragen, van welke aanvragen momenteel nog een groot deel in behandeling is. Hét voordeel, door deze splitsing verkregen, is wel, dat thans een beter overzicht wordt verkregen over het paarden- en dogcar-materiaal, hetwelk iedere rijtuigverhuurder in eigendom heeft.

Aan de aldus ontstane nieuwe verhuurderijen, voor zoover zij buiten de Gemeente gelegen zijn, werden definitieve vergunningen verleend tot het gebruiken van hun materiaal binnen de Gemeente. Aan een gedeelte der verhuurderijen binnen de Gemeente gelegen, kon eene voorloopige vergunning uitgereikt worden, in afwachting van het verleenen van de definitieve vergunning, omdat eerst nog — in overleg met den B. G. D. — vastgesteld moet worden, aan welke eischen de stallingen moeten voldoen. Wat het aantal verhuurderijen aangaat, hiervoor raadplege men de als bijlage No. 1 hierbijgevoegde tabel.

6. Keuring van paarden.

Deze keuring had op gelijke wijze plaats als in het vorige verslagjaar. Waar de prijzen der paarden nog vrij hoog waren (alhoewel ze in vergelijking met die van het vorige jaar een weinig teruggelopen zijn) zijn ook dit jaar menigmaal paarden bij eerste keuring aangenomen, welke in gewone tijdsomstandigheden zeer zeker niet voor het verhuurderijbedrijf in aanmerking zouden komen. Op het verzoek van verschillende verhuurders (in 1920 ingediend) om de schofthoogte der paarden van 1.20 M terug te brengen tot 1.17 M is dit jaar afwijzend beschikt geworden.

In verband nml. met de soms te zware belasting van een gewone dogcar, te saam genomen met de gemiddelde lichamelijke gesteldheid van het dogcarpaard, mag de hoogte zeer zeker niet lager gesteld worden dan 1.20 M.

In de bijbehorende tabellen worden de redenen vermeld, welke leidden tot het afkeuren der paarden.

OVERZICHT DER RIJTUIGVERHUURDERIJEN BINNEN DE GEMEENTE.

Letter van de verhuurderij	Verhuurderij staande ten name	Gevestigd	Aanwezig aantal paarden op 1 januari 1920	Aanwezig aantal paarden op 1 januari 1921	Bijgekocht	Verkocht of gestorven	Nieuw gekend	Aantal malen gekeurd	Bij eerste keuring goed gekend	Tijdelijk afgekeurd	Definitief afgekeurd	Tijdelijk afgekeurd ter zake					
												Kreupel voor	Kreupel achter	Verwonding	Gang	Conditie	Andere oorzaken
o/n de Gemeente																	
A	Goei Khiem Bing	Pringgading	118	113	36	59	32	276	251	25	—	16	2	6	1	—	—
B	Kamit	Tjabean	—	4	13	5	13	29	23	6	—	5	1	—	—	—	—
C	Kaswadi	Boeloe Magersari	26	31	35	33	35	98	91	7	—	6	—	1	—	—	—
D	Kasdjan	Sompok	38	42	18	35	17	89	77	6	—	3	—	3	—	—	—
E	Liem Boen Tie	Gradjen	51	47	4	5	4	120	102	18	1	11	2	2	2	—	—
F	Wongsohardjo	Pendrian-lor	19	16	2	18	2	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—
H	Ong Ing Liang	Kaligawe	59	58	3	59	3	95	55	10	—	8	2	—	—	—	—
J	Lie Swie Tjing	Karangtoeri	17	17	4	3	4	52	34	8	—	7	—	1	—	—	—
K	Arsat	Pendrian-lor	15	13	25	21	23	57	52	5	—	3	—	—	—	2	—
L	A. Michaël	Kobong	33	53	27	11	23	149	126	23	—	12	3	7	1	—	—
M	Oh Hoe Jang	Karangbidara	41	26	24	33	22	55	51	4	—	1	—	3	—	—	—
N	W. E. H. Nije	Kobong	35	37	4	31	4	42	38	4	—	—	—	3	1	—	—
O	Tan Ka Soei	Gradjen	44	38	6	20	5	77	64	13	—	6	7	—	—	—	—
P	le Boen Piauw	Kaligawe	36	38	7	22	7	110	82	28	—	18	9	—	—	1	—
R	Th. v. Hek	Karangtoeri	25	41	19	7	17	120	99	21	—	17	—	4	—	—	—
S	Kaswadi	Krobokan	28	27	12	9	12	85	75	10	—	2	—	—	6	2	—
T	N. P. Mehlbaum	Gajamsari	45	59	50	35	49	214	194	20	—	12	—	8	—	—	—
W	Hotel du Pavillon	Blakangkebon	88	82	2	11	2	142	132	10	—	4	5	—	—	1	—
Z	Hotel Jansen	Heerenstraat	162	140	31	27	25	401	381	20	—	10	5	3	—	2	—
AB	H.D. Jacobs	Karangbalong	30	30	2	7	2	75	57	18	—	15	2	1	—	—	—
AC	Tjia Tjong Jam	Wotgandoel	66	74	27	32	25	236	178	58	—	45	9	1	3	—	—
AD	Souw Pik Hauw	Karangtoeri	32	28	8	17	8	63	56	7	—	4	—	1	2	—	—
AE	Kartowidjojo	Kalibanteng	43	52	26	28	25	123	110	13	—	9	3	1	—	—	—
AF	L. Telders	Karangbalong	41	41	13	8	13	121	105	16	—	10	2	2	2	—	—
AH	Mevr. Keijer	id.	9	7	—	8	—	28	23	5	—	5	—	—	—	—	—
AJ	Sapidjan	Pendrian-lor	5	7	3	3	3	19	15	4	—	3	—	1	—	—	—
AK	Ngadiman	Boom-lama	18	19	11	8	10	63	53	10	—	8	1	—	—	1	—
AL	P. Kasan	Pendrian-lor	6	7	7	5	8	24	20	4	—	4	—	—	—	—	—
AM	Ramin	Terbojo	7	12	12	10	11	49	40	9	—	7	—	1	—	—	—
AN	Hotel Tjandi	Tjandi	32	31	—	1	—	60	56	4	—	—	—	4	—	—	—
AO	J.J. Schoumacher	Tergoewo	58	80	48	34	47	203	184	19	—	16	—	3	—	—	—
AR	Wongsokasim	Pendrian-lor	11	4	13	10	13	33	25	8	—	8	—	—	—	—	—
AS	Bagong	Mlt. Trenggoeloen	16	16	9	9	8	41	39	2	—	2	—	—	—	—	—
AT	Tj. J. Steinfort	Gemah	2	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
AU	Soekardi	Karangtoeri	14	8	4	1	4	22	21	1	—	—	1	—	—	—	—
AV	A. v. Haastert	Gang v. Haastert	13	10	10	10	10	26	25	1	—	1	—	—	—	—	—
BA	G. J. Michael	Pandean-lamper	33	46	9	12	8	106	92	14	—	3	3	2	—	6	—
BB	Mevr. Blettermann	Karangbalong	12	12	3	6	3	36	33	3	—	1	—	2	—	—	—
BC	W. v. Zuijlen	Krobokan	7	11	18	6	16	47	42	5	—	—	1	2	2	—	—
TOTAAL			1358	1408	571	679	538	3640	3192	448	1	288	59	64	20	15	1

(22 Nov. 1921 ingetrokken).

HOOFDSTUK XIV.

Melkerijen.**1. Melkgereedschappen.**

Evenals in het vorige verslagjaar kwam ook dit jaar geen verandering in de gebruikelijke gereedschappen. Weer is getracht geworden het aantal flesschen met geleidelijk in elkander overgaande hals en buik grooter te doen worden. Aangezien dit soort flesschen evenals in het vorige jaar moeilijk te verkrijgen was, bleef de toestand stationair.

2. Zindelijkheid. Bacterieele infectie der melk.

De zindelijkheid der melk is in het verloop van verslagjaar vooruitgegaan. Deze zindelijkheid wordt bepaald door 500 cM.³ melk te filtreeren door een flesch, in de hals waarvan een wattenschijf is aangebracht. Door onderling vergelijken van de diverse op deze wijze verkregen monsters kan men bepalen of de melk zgn. goed, vuil, enz. is.

In het afgelopen verslagjaar is nu gebleken (zie hiervoor de bijgevoegde tabellen), dat het aantal monsters, hetwelk wij als goed beschouwen, vergeleken bij het voorgaande jaar, vrij sterk is vooruitgegaan, welke vooruitgang in hoofdzaak te danken is aan de zindelijke behandeling der melk door de Europeesche leveranciers en in ietwat mindere mate door de Chineesche melkverkoopers. Wat de rubriek „vuil” aangaat, deze is ook „wat percentage betreft” vooruitgegaan, maar veel minder dan de zgn. goede melk. Evenals voorheen werd ook nu weder bij de diverse verkoopers aangedrongen op het filtreeren van hun melk door twee schoone doeken, waartusschen een wattenschijf (telkens bij iedere maal filtreeren door nieuwe, reine watten te vervangen). In verband met den hoogen prijs van watten, wordt door de meeste melkerijen volstaan met het gebruiken van een schoone doek, welke evenwel na eenmaal gebruik, vervangen moet worden door een nieuwe. Javaansche leveranciers doen dit echter gewoonlijk

niet, hetgeen teruggang in den zindelijkheidstoestand van die melk bij deze melkhandelaars ten gevolge heeft.

De bacterieele infectie der melk, welke bepaald wordt door 20 cM.³ melk te mengen met 1 cM.³ methyleenblauwoplossing en dit mengsel daarna geruimen tijd de plaatsen in een waterbad van 40-50° C. en na verloop van diverse tijdsonderdeelen eventueele verkleuring na te gaan, welke, wil de melk zgn. goed zijn, zeker niet binnen de 6 uur mag optreden, is, in cijfers uitgedrukt, in vergelijking met het vorige verslagjaar, vooruitgegaan, hetgeen grootendeels mag worden toegeschreven aan verschillende afdoende maatregelen, getroffen t. o. v. de stalinrichting.

Het melkonderzoek heeft betrekkelijk onregelmatig plaats gehad, o. a. in Januari — Maart en April door den Hoofdcontroleur bij den Veeartsenijkundigen Dienst en in November en December 1921 door den Gemeente Veearts. De resultaten van dit onderzoek zijn neergelegd in de hierbij gevoegde staten.

3. Melkstallen.

In 1921 is het aantal melkerijen door het uitvallen van enkele oude vergunningen en het bijkomen van een aantal nieuwe, terwijl bovendien nog een aantal nieuwe vergunningsaanvragen in behandeling zijn, vrijwel stationair gebleven. Over de verschillende bevolkingsgroepen verdeeld, hebben wij thans aan melkleveranciers:

Europeesche,	binnen de Gemeente	20
„	buiten de Gemeente	5
Chineezzen,	binnen de Gemeente	19
Javanen,	binnen de Gemeente	8

In verslagjaar werd verder door enkele vergunninghouders overgegaan tot het bijbouwen van nieuwe stallingen, welke ten volle voldoen aan de tegenwoordig gestelde eischen.

Waar in het verslag van 1920 vermeld werd, dat de afvoer van faecaliën van een drietal in 1919 nieuw gebouwde stallen naar een septictank niet voldeed, kan wat het jaar 1921 aangaat, worden medegedeeld, dat van de melkerijen, welke in het bezit zijn van een septictank voor afvoer van faecaliën, urine en schrobwater, geen enkele volkomen voldoet aan de eischen, welke aan een dergelijke inrichting gesteld mogen worden en op grond hiervan wordt overwogen om bij toekomstigen nieuwbouw van

melkerijen af te zien van een afvoer van faecaliën enz., naar een septictank, maar deze zoodanig te regelen, dat hij plaats kan hebben op een der afvoerkanalen van het Gemeentelijk rioolnet of op voortdurend stroomend water (overeenkomstig de bestaande verordening) of wel door middel van een zinkput, zooals trouwens reeds in den breede in het verslag over het jaar 1920 is betoogd geworden.

4. Onderzoek Melkrunderen.

In verslagjaar is weder een begin gemaakt met het onderzoek der melkrunderen op tuberculose, middels tuberculine. Hiervoor werden genomen 4 melkerijen, waarvan de eigenaars nog in het bezit waren van eene voorloopige vergunning, welke eerst dan omgezet wordt in eene definitieve, wanneer de veestapel op tuberculose is onderzocht geworden. Van de 51 runderen, welke op deze wijze onderzocht zijn geworden, zijn van tuberculose vrij bevonden 48, 2 verdacht (waarvan één later bij klinisch en bacteriologisch onderzoek ook vrij verklaard werd van tuberculose) en 1 *positief* lijdende aan deze ziekte, hetgeen trouwens later bij de sectie ook is gebleken. Vermelding verdient, dat het positief reageerende rund eene groote zware Australische koe was, een bewijs alweer te meer, hoe de grootste omzichtigheid in acht dient te worden genomen als het aankomt op het aankopen van vee uit Australië, waar tuberculose een bij runderen vrij veelvuldig voorkomende ziekte is. Gememoreerd dient verder, dat waar vroeger het Gou-vernement alle runderen (na schatting) overnam, wanneer deze duidelijk positief reageerden op tuberculine, dit thans niet meer het geval is. Voortaan zullen slechts die runderen door het Gou-vernement overgenomen worden, welke, behalve een duidelijke positieve tuberculine reactie, bovendien bij klinisch onderzoek lijdende aan tuberculose zullen blijken te zijn.

5. Samenstelling der melk.

De samenstelling der melk over 't jaar 1921 is een weinig achteruitgegaan. Een 8-tal vervalschingen met water werden geconstateerd en gezien het aanla genomen monsters, is dit aantal

vervalschingen weer beduidend hooger dan in het vorige verslagjaar. Een directe oorzaak hiervoor is niet gemakkelijk aan te geven, waar het onderzoek van de melk reeds sedert de laatste helft van het jaar 1920 weer regelmatig verricht werd. Wat de juiste samenstelling der melk aangaat, b. v. vetgehalte, soortelijk gewicht, gehalte en vetvrije, droge stof enz., daarvoor raadplegen men de diverse hierbijgevoegde melkstaten.

Resultaat van het onderzoek.

Aantal onderzochte monsters melk		Te gering gehalte aan vet- vrije droge stof (minder dan 8)				Te gering proc. vetgehalte der droogrest	
		aan- tal	in proc.	Daarvan met zekerheid vervalscht		aantal	procent
				aantal	in proc.		
Europeanen	56	10	17.86	3	5.36	2	3.57
Chineezzen	40	6	15.—	3	7.5	—	—
Inlanders	13	2	15.35	2	15.38	—	—
Totaal	109	18	16.51	8	7.34	2	1.83

Gemiddeld soortelijk gewicht der melk.

	Europeanen		Chineezen		Inlanders		Totaal	
	mon- sters	S. G. der melk	mon- sters	S. G. der melk	mon- sters	S. G. der melk	mon- sters	S. G. der melk
Buiten contrôle 1921	56	1.0302	40	1.0306	13	1.0291	109	1.0303
1920	96	1.0309	79	1.0312	29	1.0276	204	1.0305
1919	180	1.0313	158	1.0314	78	1.0295	416	1.0310
1918	173	1.0307	163	1.0313	80	1.0295	416	1.0307
1917	140	1.0308	154	1.0315	91	1.0295	390	1.0308
1916	198	1.031	169	1.03156	113	1.0307	480	1.0311
1915	113	1.0311	74	1.0314	70	1.0297	257	1.0308
1914	115	1.0309	79	1.030	71	1.0257	265	1.0292
1913	22	1.0285	11	1.0263	9	1.013	42	1.0228

Gemiddeld vetgehalte.

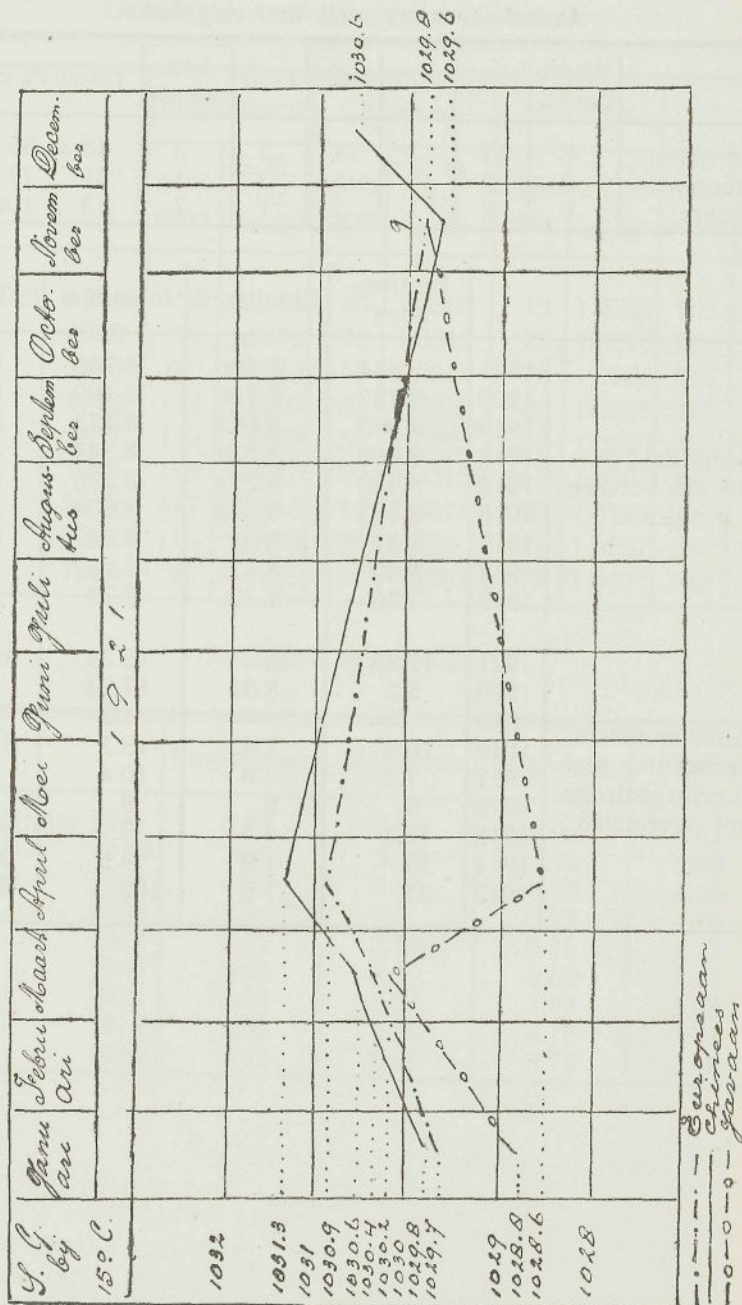
	Europeanen	Chineezen	Inlanders	Totaal
Buiten contrôle 1921	3.73	3.58	5.05	3.83
1920	3.89	3.64	4.79	3.96
1919	4.02	3.81	5.73	4.24
1918	3.84	3.8	5.23	4.16
1917	3.82	3.88	5.15	4.17
1916	3.84	4.1	5.02	4.21
1915	3.67	3.71	4.82	3.98
1914	3.56	3.60	4.16	3.73
1913	3.43	3.16	3.74	3.45

Aantal monsters melk met vetgehalte.

	Minder dan 3%	3-3½	3½-4	4-4½	4½-5	5 en meer %	Totaal 3% en meer
Europeanen	8	11	17	14	3	3	48 of 85.71 %
Chineezen	9	9	10	8	3	1	31 „ 77.50 „
Inlanders	0	2	1	2	1	7	13 „ 100 „

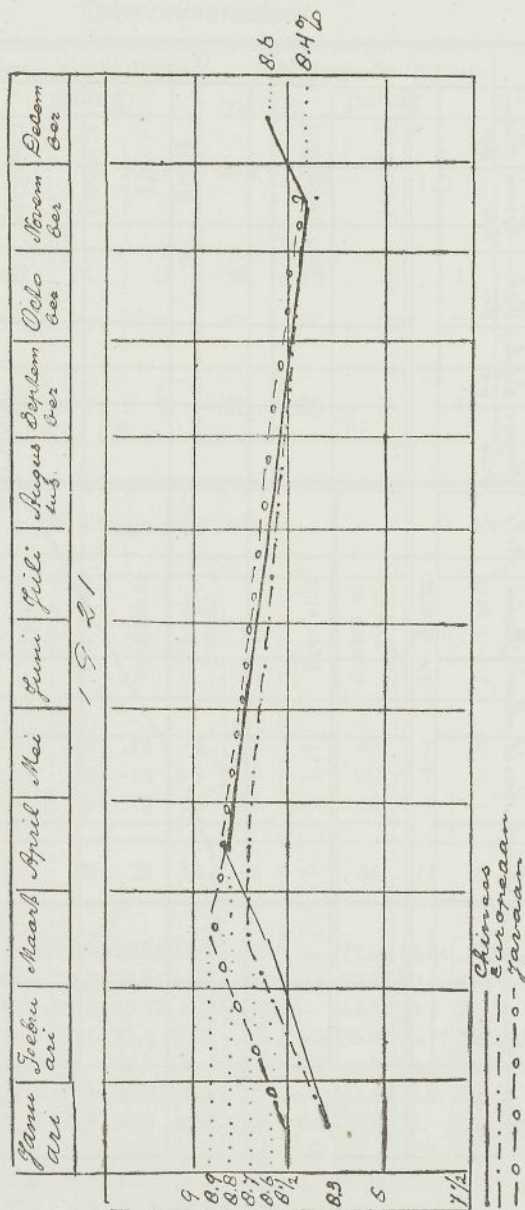
		Europe- anen	Chineezen	Inlanders	Totaal
Gemiddeld ge- halte aan vetvrije droge stof	1921	8.484	8.606	8.745	8.560
	1920	8.782	8.796	8.109	8.658
	1919	8.903	8.893	8.773	8.862
	1918	8.409	8.524	8.344	8.441
	1917	8.430	8.591	8.338	8.471
	1916	8.485	8.643	8.604	8.569
	1915	8.47	8.55	8.34	8.46
	1914	8.40	8.22	7.22	8.037
	1913	7.76	7.32	3.73	6.27
Aantal monsters in procenten met een vetvrije droge stof lager dan 8	1921	17.86	15.—	15.38	16.51
	1920	5.2	8.86	17.24	8.3
	1919	—	—	1.3	0.4
	1918	10.9	7.4	13.7	10.1
	1917	7.1	5.8	10.4	7.4
	1916	6.	6.	9.	7.
	1915	12.4	5.4	10.	9.7
	1914	15.	1.9	4.5	24.1
	1913	31.	7.5	100.	65.

Gemiddeld overlijfs gewicht des merels

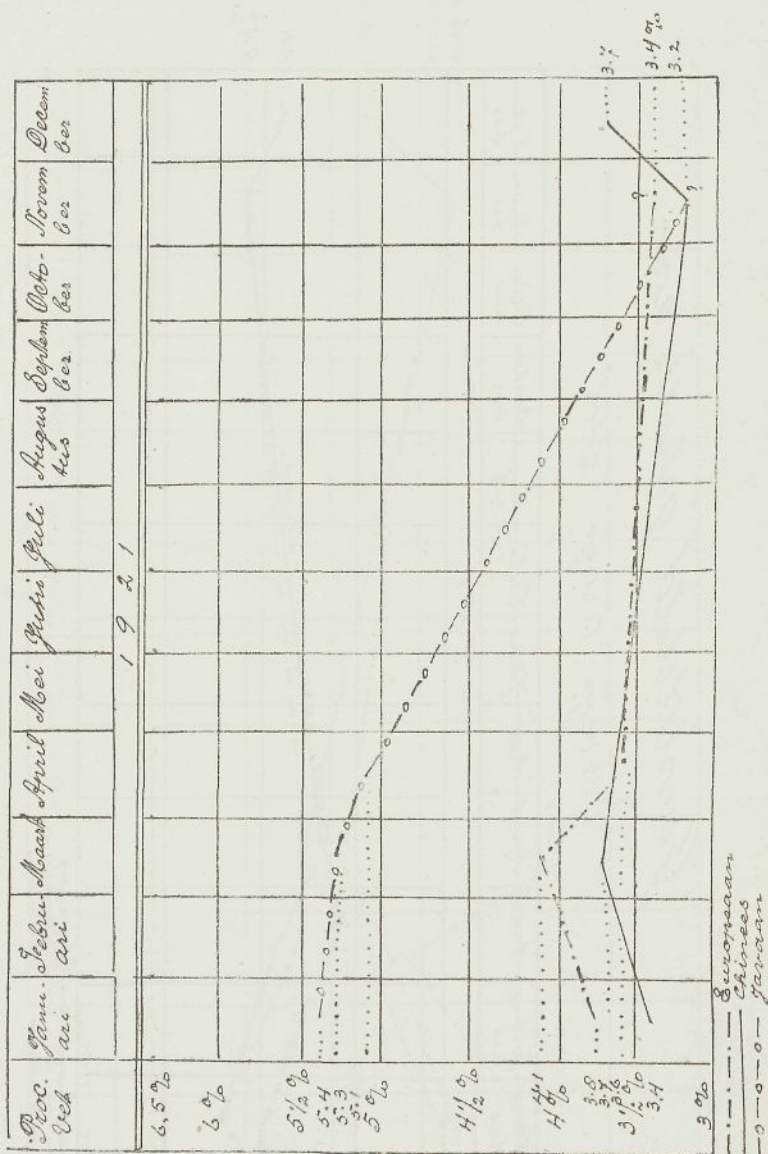

Gemiddeld gehalte aan

Oefverige droge stof.

Gemiddeld verhouding der melk.

Tuberculinatiestaat.

	1e dag	Na eerste indrup- peling			2e dag	Na tweede indrup- peling			Sectie	
		Negatief	Positief	Du- bicus		Negatief	Positief	Du- bicus	Negatief	Positief
van 51	51	48	1	2	38	35	2	1	—	1
„ —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	51	48	1	2	38	35	2	1	—	1

Aantal onderzochte monsters melk van :		Na filtratie door watten						M. Reductase				
		Goed	Vrij goed	Voldoende	Onvol- doende	Vuil	Zeer vuil	6 uren en meer	3 — 6 uren	1 — 3 uren	15 m. 1 uur	Minder dan 15 min.
Europeanen		18	18	14	4	2	—	43	7	6	—	—
Chineezcn		6	18	13	3	—	—	29	7	3	1	—
Inlanders		—	2	2	5	4	—	12	—	—	1	—
TOTAAL		24	38	29	12	6	—	84	14	9	2	—
Of in procenten	1921	22.02	34.86	26.61	11.01	5.5	—	77.06	12.84	8.26	1.83	—
	1920	14.2	35.2	31.8	14.2	3.9	0.4	62.74	20.6	14.7	1.9	—
	1919	42.5	30.3	16.77	8.39	1.93		42.5	30.3	22.57	4.51	—
	1918	27.6	36.1	23.4	10.7	1.5	0.3	35.07	26.77	25.59	8.26	0.39
	1917	30.77	38.	21.1	8.	2.	0.2	40.8	29.2	26.5	3.2	0.2
	1916	24.3	37.4	29.9	7.3	1.	—	43.4	24.6	24.	7.3	0.8
	1915	20.9	36.5	30.5	10.2	1.6	0.2	37.3	36.	22.1	4.	0.2
	1914	12.1	27.2	35.4	19.8	3.1	—	37.	30.7	23.5	7.1	1.6
	1913	12.8	18.3	39.	21.3	7.6	1.1	16.4	28.6	30.1	1.7	6.
		9.8	4.9	46.3	34.1	4.9	—	—	—	—	—	—

VERGELIJKENDE CIJFERS OVER 1921.

N A A M VAN DEN VERKOOPER	Aantal monsters		Soortelijk gewicht bij 15°. C.		Vetgehalte		Vetvrije droge stof		Zindelijk- heid op 100 bere- kend		Aanmerkingen
	1920	1921	1920	1921	1920	1921	1920	1921	1920	1921	
1 H. Abdul Radjak	4	4	10283	10290	3.50	3.95	8034	8156			v/h staande t/n A.W. Bergman. Opgeheven 1921 " 1921
2 Be Tjen Kian	5	2	10330 ⁶	10317	4.04	4.65	9336	9119			
3 van Reijn	4	3	10289 ⁵	10317	4.80	3.40	8458	8881			
4 G. Dietzel	5	1	10319	10329	4.04	4.30	9181	9349			
5 M. J. W. Don Griot	5	—	10301	—	3.00	—	8387	—			
6 Mevr. A. Goedhart	4	3	10323 ⁵	10327	3.76	3.3	9104	9120			Niet bemonsterd
7 Go Siang King	5	3	10305 ⁶	10297	3.96	4.40	8669	8575			
8 J. D. de Gruiter	3	2	10325 ⁶	10324	4.86	3.85	9371	9134			
9 Mevr. E. van Hek	4	3	10318	10299	4.25	3.90	9057	8530			
10 Mevr. J. Hoogvelt	6	3	10312	10290	4.00	4.2	8857	8371			
11 Ho Tjen Bok	5	—	10319	—	4.27	—	9103	—			
12 Ing Sioe Sie	5	3	10302	10315	4.50	3.2	8712	8808			
13 Kadam	5	2	10316 ⁶	10319	5.58	6.40	9294	9505			
14 Koekoh	3	1	10279	10118	5.65	3.20	8364	6716			
15 Mevr. Kreekelenberg	5	2	10303	10285	2.93	2.85	8418	7833			
16 Kwa Wan Sik	4	3	10313	10304	3.57	3.62	8805	8569			Niet bemonsterd
17 Th. Langholz	3	2	10307 ⁶	10289	4.72	5.70	8898	8626			
18 Leger des Heils	5	3	10313	10307	3.53	3.5	8789	8636			
19 Liem Som Nio	5	3	10308 ⁶	10283	3.22	2.7	8622	6972			
20 Liem Tjen Lee	3	3	10317	10291	3.23	2.80	8843	8179			
21 Mevr. Martherus	5	2	10308 ⁶	10280	3.64	2.70	8705	7849			
22 Gebr. Niti	1	—	10231	—	4.40	—	6897	—			
23 Oei Djie Sien	4	3	10293 ⁵	10304	3.72	3.13	8342	8489			
24 Tan Lie Nio	4	2	10329	10330	3.77	3.85	9262	9284			
25 Ong King Tjiang	3	2	10305 ⁶	10326	4.16	3.25	8717	9064			
26 A. Ort.	4	4	10300	10299	4.12	4.07 ⁵	8587	8552			Opgeheven 1921
27 Ratman	4	2	10271 ⁵	10315	4.10	4.95	7864	9115			
28 Simin	4	2	10279	10306	5.83	5.75	8398	9050			
29 Soemadi	1	1	10331	10311	6.00	7.50	9739	9438			
30 Sarpin	5	1	10270 ⁶	10313	4.17 ⁵	5.50	7860	9188			
31 Mevr. Schumann	5	3	10311 ⁶	10300	3.14	3.40	8781	8450			
32 T. L. Siem	3	1	10317	10322	3.70	3.90	8954	9094			
33 T. K. The	3	1	10308 ⁶	10303	3.14	3.40	8555	8717			
34 Melkerij Tan Bie Tjoe	6	2	10308	10319	3.55	3.60	8666	8946			
35 Tan Kheek Kwat	6	2	10310 ⁶	10324	3.31	4.00	8678	9152			Opgeheven 1921
36 G. H. Tan	3	2	10325	10306	3.40	2.85	9068	8482			
37 Tan Siauw Ting	6	4	10311	10306	2.72	3.65	8583	8630			
38 F. L. The	3	2	10317	10297	3.50	4.40	8897	8567			
39 J. B. Thomson	3	2	10300 ⁶	10297	3.63	3.50	8503	8245			
40 Melkerij Tjandi	1	1	10310	10311	3.40	3.70	8693	8778			
41 Mevr. v/d Wulp	5	3	10320 ⁶	10314	3.88	4.10	9049	8950			
42 Mevr. Sneeuwjagt	2	1	10300	10311	3.60	4.20	8482	8878			
43 M. Mehlbaum	4	3	10334	10328	3.70	3.6	9353	9190			
44 Mevr. Herzberg	4	3	10290	10275	4.07	3.40	8326	7714			Niet bemonsterd
45 Melkerij de Sierkan	3	3	10316	10270	4.13	3.8	8998	7449			
46 Mevr. Lammerding	2	1	10310	10315	3.60	4.00	8732	8938			
47 Oen Kwie Sing	4	—	10299	—	3.90	—	8510	—			
48 Mevr. Leidelmeyer	1	2	10308	10309	4.10	3.45	8783	8691			
49 Melkerij Stella	2	3	10316	10302	3.95	4.	8953	8642			
50 Mevr. Belle van Hek	6	1	10306	10338	4.09	2.10	8738	9133			
51 K. Bergman	3	—	10323	—	3.90	—	8510	—			
52 Mevr. Bergman Toeginem	—	—	—	—	—	—	—	—			
53 Boerderij Oengaran	—	—	—	—	—	—	—	—			Opgeheven 1920 " 1921 Ingetrokken 1920 Bij één van de 3 monsters zijn (doordat de melk in zure toestand ver- kleurde) geen cijfers verkregen. Bij gekomen in 1921
54 v/d Linde Tesche	1	—	10314	—	4.30	—	8973	—			
55 van Ligte	1	—	10278	—	3.80	—	7968	—			
56 Sarman	2	—	10221	—	3.85	—	6532	—			
57 Roessel	—	3	—	10273	—	3.65	—	7671			
58 Sien Kian Nio	—	—	—	—	—	—	—	—			
Totaal gemiddeld	204	110	10305	10302	3.96	3.92	8656	8606			

HOOFDSTUK XV.

Marktwezen.

Waar het vorige jaar een begin gemaakt is geworden met het verhuren van de daarvoor in aanmerking komende plaatsen als vaste standplaatsen, is dit jaar getracht het aantal van deze plaatsen zoo hoog mogelijk op te voeren, zoodat er aan het eind van 't verslagjaar 1921 ongeveer een 450 tal van deze vaste verkoopplaatsen waren, behalve de 240 vaste plaatsen van Pasar Djohar.

In Januari 1921 trad een nieuwbenoemde Controleur bij het Pasarbedrijf in dienst. Reeds zeer spoedig na zijne aanstelling bleek genoemde ambtenaar lichamelijk niet in staat te zijn, zijn dienst op behoorlijke wijze waar te nemen, zoodat hij in de laatste helft van verslagjaar op zijn beurt vervangen moest worden door den heer Briët, die met ingang van 1 Januari 1922 overgeplaatst is geworden van den Woningdienst naar het Pasarbedrijf.

Wat pasar Djohar aangaat, zijn bij Raadsbesluit van 28 October 1921 goedgekeurd de plannen tot eene totale ommuring van genoemde pasar en tot algeheele afsluiting van de verschillende vakken door middel van metaal-deployé en eterniet. Kort na het nemen van voornoemd Raadsbesluit is dan ook een begin gemaakt geworden met de uitvoering van deze plannen, echter niet zonder eene kleine wijziging nml. waar men zich oorspronkelijk voorgesteld had de voorzijde der hokjes af te sluiten door middel van eterniet en metaal-deployé met openlaten van een 80 cm breede ruimte voor het aanbrengen van een deur, zoodat dus de verkoopruimte totaal van de loopgangen gescheiden zou zijn (een zaak van vrij groote beteekenis, waar anders ook al gauw deze gangen met kisten enz. volgestapeld zouden worden, hetgeen dit jaar en alle andere daaraan voorafgaande verslagjaren een van de groote kwalen was, waaraan pasar Djohar leed), zijn de plannen nog zoodanig gewijzigd, dat nu de geheele voorzijde der hokjes — na wegname van een serie in elkaar sluitende planken — over de geheele breedte van de verkoopruimte vrij

toegang geeft tot dezelve. Het voornoemde, hieraan verbonden bezwaar, blijft dus nu in vollen omvang bestaan, hetwelk echter tegengegaan zal worden door strenger toezicht uit te oefenen. Het bestaande euvel — het door koelies misbruik maken van het in hen gestelde vertrouwen en het eischen van buitensporig hooge loonen voor het transporteeren van goederen — is dus in verslagjaar nog niet verholpen kunnen worden, wijl men aan het eind van dit jaar met den nieuwbouw nog niet zoover gevorderd was, dat de verschillende hokjes door de diverse eigenaars in gebruik konden worden genomen.

Bovendien werd op verzoek eene andere kleine wijziging aangebracht op pasar Pedamaran Lor, nml. waar vroeger de verkoopsters tot vlak langs den gevangensmuur hun plaatsen aangewezen kregen, mogen zij nu eerst op 1 M van dezen muur hunne waren uitstallen, zoodat tusschen gevangenis en verkoopsters een loopgang van 1 M breedte is vrijgekomen.

Ingevolge het besluit van den Gemeenteraad van 17 December 1920 No. 8/R waarbij de plannen tot overkappen van een deel van pasar Kranggan werden goedgekeurd, kon in dit verslagjaar tot den bouw worden overgegaan. Het werk werd opgeleverd in begin November. Een van de daardoor verkregen voordeelen is wel, dat op het oogenblik meerdere verkoopsters overgaan tot het nemen van een vaste standplaats, terwijl bovendien voor de hier 's nachts overblijvenden eenige meerdere beschutting is verkregen. Als bekend mag immers verondersteld worden, dat het meerendeel der verkoopsters op pasar Krangan — van buiten Semarang afkomstig — op de pasar zelve hun nachtverblijf opslaan en dat niet voor een enkelen nacht, maar soms voor een tijdsduur van 1 tot 2 weken, tot alle groenten enz. — welke tusschentijds weer aangevuld worden — verkocht zijn. Dat hierdoor een ongezonde toestand op de pasar geschapen wordt, is zonder meer duidelijk. Om tot de oplossing van deze kwestie te komen, is dit jaar overwogen om hetzij over te gaan tot de oprichting van een borohuis ten behoeve van deze pasargangsters (een gelegenheid dus, waar de menschen 's nachts een onderkomen kunnen vinden, waar ze bovendien hun koopwaar zouden kunnen opbergen) of tot het inhuren (indien mogelijk ten minste) van een van de tegenover de pasar liggende goedangs. Oorspronkelijk scheen

het mogelijk een geschikte goedang te huren ten behoeve van het hierboven aangegeven doel, maar later sprongen de onderhandelingen af, zoodat voorloopig nog geen verandering in den bestaanden toestand zal zijn aan te brengen.

Bovendien is in den loop van verslagjaar overwogen om de Wurtembergsche kazerne in gebruik te nemen als pasar, om zodoende tegemoet te komen aan het tekort aan ruimte op de centrale pasars, pasar Kranggan en pasar Djoernatan. Waar evenwel deze kazerne door zijn inwendigen bouw ongeschikt is om voor pasar te dienen en niet dan met veel moeite en groote onkosten voor pasar is geschikt te maken, werd dit denkbeeld nog niet nader uitgewerkt.

Waar in 1920 op aandringen van den Burgerlijk Geneeskundigen Dienst een begin werd gemaakt met den beteren afvoer van faecaliën op de verschillende pasars, zijn, als voortzetting daarvan, in verslagjaar plannen opgemaakt en goedgekeurd tot verbetering van den faecaalafvoer op pasar Boegangan. Deze plannen bestonden in het aanbrengen van een stel septictanks met bijbehorende zinkputten voor elk pasargedeelte, met den bouw waarvan men op 't eind van verslagjaar reeds bezig was.

Wat pasar Peterongan aangaat, hier is de afvoer verbeterd door het aanbrengen van eene nieuwe spoelinrichting.

Bovendien werden dit jaar door den Raad goedgekeurd de plannen, waarin voorgesteld werd over te gaan tot den bouw van een kleine eenvoudige pasar in kampong Kagok, met de uitvoering van welke plannen evenwel nog geen begin werd gemaakt.

Met de uitvoering van de plannen tot den bouw van een kleine pasar te Djatingaleh — (waardoor daar ter plaatse in een dringende behoefte zou worden voorzien) — en waarvoor in 1920 reeds de noodzakelijke voorbereidingen getroffen waren, is eveneens nog geen begin gemaakt kunnen worden wegens bezwarende voorwaarden, welke door het Dpt. van Oorlog werden voorgesteld voor den afstand van het benoodigde terrein.

Veranderingen van nogal ingrijpenden aard kwamen dit verslagjaar op enkele pasars voor.

O. a. werden de 4 rijen vischbakken op pasar Boegangan totaal vernieuwd en in tegenstelling met vroeger, zijn nu aan die vischbakken overal ronde hoeken aangebracht, zoodat het schoonhouden veel beter en gemakkelijker dan vroeger kan geschieden. Vermelding verdient

hier bovendien nog, dat voor een aantal vischbakken gebruik werd gemaakt van zgn. Hardnecement. Ondanks de zeer gunstige aanbevelingen voldeed hier dit Hardnecement niet. Voor de andere vischbakken werd derhalve weder gebruik gemaakt van gewoon cement.

Het tokogebouwtje naast pasar Pekodjan gelegen, voor de oprichting waarvan in het jaar 1920 reeds door den Raad goedkeuring was verleend, werd in dit verslagjaar opgeleverd en is onafgebroken verhuurd geworden.

Aan het eind van het verslagjaar kwam ook een nieuwe warong op Ambengan gereed en deze is sindsdien, evenals alle andere gemeentewarongs gedurende verslagjaar onafgebroken verhuurd geworden.

De pasarontvangsten gedurende 1921 zijn te vinden in de hier bijgevoegde tabel.

Dat deze ontvangsten zooveel meer bedragen dan in het vorige jaar, is toe te schrijven aan de tariefsverhooging, welke 1 April 1921 van kracht werd.

De pasar-ontvangsten bedroegen over 1921.

	1920	1921
A Djoernatan	f 6073,99	f 6737,27 ⁵
B Karangbidara	" 1935,65	" 2202,01
C Boegangan	" 7165,83	" 7343,44 ⁵
D Pedamaran-Lor	" 12192,17	" 19997,30
E Peterongan	" 10118,25	" 11634,48 ⁵
F Pedamaran-Kidoel	" 12079,80	" 15141,07
G Kranggan	" 4137,88	" 6013,34
H Pedamaran-Tengah	" 7879,92	" 11038,30
J Sronдол (van af 1 Juli)	" 139,47	" 483,86
K Pekodjan	" 3488,76	" 4081,57
Djohar	" 3658,20	" 5065,20
Warongs	—	" 3175,41
Totaal	f 68869,92	f 92913,26 ⁵

HOOFDSTUK XVI.

A. Gemeentelijk Onderwijs.

§ 1. Algemeene Leiding.

Evenals in 1920 berustte de algemeene leiding van het Gemeentelijk onderwijs in verslagjaar bij den Burgemeester, bijgestaan door de onderwijscommissie uit den Gemeenteraad.

Het secretariaat van de Europeesche Schoolcommissie bleef opgedragen aan den referendaris ter secretarie, belast met de leiding der afdeeling Onderwijs.

§ 2. Subsidies.

In den loop van het verslagjaar werd een aanvang gemaakt met het opmaken der rekening voor de subsidie, welke van regeeringswege aan de Gemeente wordt toegekend ter bestrijding van een deel der voor het onderwijs gemaakte kosten. De indiening der rekening kon echter gedurende het verslagjaar nog niet plaats hebben.

§ 3. Scholen en Schoolgebouwen.

In den loop van het verslagjaar kwam het schoolgebouw, dat bestemd is voor de Hollandsch-Chineesche school, geheel gereed. Moeilijkheden werden echter ondervonden bij het aanleggen van den weg, welke van Seteran naar het nieuwe schoolgebouw leidt. Deze weg voert dwars door de sawah's, welker drassige bodem het aanleggen van den onderbouw bezwaarlijk maakte.

Het aanvankelijk gebrek aan een behoorlijken toegangsweg tot de school veroorzaakte, vooral gedurende den regentijd, veel ongerief aan personeel en leerlingen. Het gebouw in Gang Traverdoeli bleef ook gedurende dit verslagjaar bestemd voor de Hollandsch-Inlandsche school No. 1. De voorgenomen oprichting van een nieuw schoolgebouw op Karangasam, werd in dit verslagjaar niet verwezenlijkt. De uitbreiding, welke de school telken jare ondergaat,

totdat zij geheel volgroeid zal zijn, is echter van dien aard, dat binnen afzienbaren tijd tot de oprichting van een eigen gebouw zal moeten worden overgegaan.

Het voorstel over te gaan tot den bouw van een Europeesche lagere School, een plan, dat zoowel in het vorige als in dit verslagjaar meermalen besproken is, werd op den 5den November van het verslagjaar definitief ingetrokken.

§ 4. Van

TABELLARISCH OVERZICHT VAN DE OPENBARE GEMEENTELIJKE

Aantal leerkrachten op ultimo Dec. 1921							Aantal leerlingen op ultimo Decem-ber van het vorige verslagjaar	AANTAL LEERLINGEN OP									
Mannelijke hoofden		Vrouwelijke hoofden		Onderwijzers		Onderwijzeressen		Kweekelingen		L A N D A A R D	Totaal		Gratis		Voorklasse		
Mannelijk	Vrouwelijk	Mannelijk	Vrouwelijk	Mannelijk	Vrouwelijk	Mannelijk		Vrouwelijk	j.		m.	j.	m.	j.	m.	j.	m.
1	—	1	2	—	—	106		Europeanen	—	—	—	—	—	—	—	—	
								Inlanders	—	—	—	—	—	—	—	—	
								Vreemde Oosterlingen	75	65				20	20		
								Totaal	75	65				20	20		

Staat van leeftijd der kinderen, die onder Ultimo December 1921 de school bezochten

Leeftijd	Voorkl.		1ste kl.		2e kl.		3e kl.		4e kl.		5e kl.		6e kl.		7e kl.		Totaal
	Europ.	Inl.	Europ.	Inl.	Europ.	Inl.	Europ.	Inl.	Europ.	Inl.	Europ.	Inl.	Europ.	Inl.	Europ.	Inl.	
6 j.	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 "	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 "	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 "	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

(1) Berekend over alle leerlingen, die gedurende het verslagjaar de school bezochten (het aantal, aanwezig op 31 Dec., vermeerderd met dat, hetwelk in den loop van het jaar de school verliet)

de Leerlingen

HOLL. CHIN. SCHOOL TE SEMARANG OVER HET JAAR 1921.

ULTIMO DECEMBER 1921														Verzuim- de school- dagen		Getal leerl. die in den loop van het jaar de school ver- lieten		AANMERKINGEN
1e klasse	2e klasse	3e klasse	4e klasse	5e klasse	6e klasse	7e klasse	Totaal in het jaar ¹⁾	Gemiddeld per kind ²⁾	Na alle kl. te hebben doorlopen	Om andere redenen								
j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.					
														Inl. knapen bestemd om later tot Inl. arts en om tot Inl. ambtenaarte worden opgeleid, wer- den in den loop van het verslagjaar gratis tot de school toegela- ten (2).				
														Van jongelieden werd de kosteloze toelating in den loop van het ver- slagjaar ingetrokken wegens onvoldoenden ijver en of aanleg (2).				
														Vakken van onder- wijs (3).				
														Spreken, Lezen, Ned. Taal. Zaakonderwijs, Rekenen. Schrijven. Aardrijkskunde, Tee- kenen, Zingen.				
20	20	22	15	13	10		1539	1157	10 ⁴⁹ 149	7114 149	—	—	6 3					
20	20	22	15	13	10		1539	1157	10 ⁴⁹ 149	7114 149	—	—	6 3					

²⁾ Voor openbare scholen.

³⁾ Voor bijzondere scholen.

STAAT VAN LEEFTIJD DER KINDEREN DIE ONDER ULTIMO DECEMBER 1921 DE SCHOOL BEZOCHTEN

(1) Berekend over alle leerlingen, die gedurende het verslagjaar de school bezochten (het aantal aanwezig op 31 Dec. vermeerderd met dat, hetwelk in den loop van het jaar de school verliet).

3) Voor openbare scholen
2) Voor bijzondere scholen,

TABELLARISCH OVERZICHT VAN DE GEMEENTELIJKE

Aantal leerkrachten op ultimo Dec. 1921						Aantal leerlingen op ultimo Decem-ber van het vorige verslagjaar	AANTAL LEERLINGEN OP						
Mannelijke hoofden	Vrouwelijke hoofden	Onderwijzers	Onderwijzeressen	Kweekelingen			L A N D A A R D	Totaal		Gratis		Voor-klasse	
				Mannelijk	Vrouwelijk			j.	m.	j.	m.	j.	m.
1	0	3	0	0	0	118	Europeanen	—	—	—	—	—	—
							Inlanders	104	13	—	—	—	—
							Vreemde Oosterlingen	—	1	—	—	—	—
							Totaal	104	14	—	—	—	—

STAAT VAN LEEFTIJD DER KINDEREN DIE ONDER ULTIMO DECEMBER 1921 DE SCHOOL BEZOCHTEN

Leeftijd	Voorkl.			1ste kl.			2e kl. 2a en 2b te zamen			3e kl.			4e kl.			5e kl.			6e kl.			7e kl.			Totaal		
	Europ.	Inl.	Vr.Oost.	Europ.	Inl.	Vr.Oost.	Europ.	Inl.	Vr.Oost.	Europ.	Inl.	Vr.Oost.	Europ.	Inl.	Vr.Oost.	Europ.	Inl.	Vr.Oost.	Europ.	Inl.	Vr.Oost.	Europ.	Inl.	Vr.Oost.	Europ.	Inl.	Vr.Oost.
6 j.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
8 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
9 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
10 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
11 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
12 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
13 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
14 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
15 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
16 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	117

(1) Berekend over alle leerlingen, die gedurende het verslagjaar de school bezochten (het aantal, aanwezig op 31 December, vermeerderd met dat, hetwelk in den loop van het jaar de school verliet).

HOLL. INL. SCHOOL No. 2 TE SEMARANG OVER HET JAAR 1921.

ULTIMO DECEMBER 1921							Verzuim- de school- dagen		Getal leerl. die in den loop van het jaar de school ver- lieten		AANMERKINGEN
1e klasse	2e klasse 2a en 2b te zamen	3e klasse	4e klasse	5e klasse	6e klasse	7e klasse	Totaal in het jaar 1)	G middeld per kind 1)	Na alle kl. te hebben doorlopen	Om an ere redenen	
j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Inl. knapen bestemd om later tot Inl. arts en om tot Inl. ambte- naar te worden opge- leid, werden in den loop van het verslag- jaar gratis tot de school toegelaten (2). Van jongelieden werd de kosteloze toelating in den loop van het verslagjaar ingetrok- ken wegens onvoldoen- den ijver en of aan- leg (2). Vakken van onder- wijs (3) die genoemd in art.
31	6 43	5 30	2	—	—	—	1167	210	9 12	—	
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	

(2) Voor openbare scholen.

(3) Voor bijzondere scholen.

§ 5 Het onderwijzend personeel.

1. *Hollandsch-Chineesche School.*

Mejuffrouw J. Bisschop, die tegen het einde van het vorig verslagjaar was opgetreden als hoofd der school, werd op den 1sten Mei van het verslagjaar vervangen door den heer F. A. Hermes. Mej. Bisschop, die tijdelijk bij het gemeentelijk onderwijs gedetacheerd werd, ging weer over naar het Gouvernements-onderwijs.

Voorts waren aan de school verbonden :

- 1 Mejuffrouw E. L. Pilouw, onderwijzeres.
- 2 Mejuffrouw G. A. Krijnen, id.
- 3 A. Smits, onderwijzer.

2. *Hollandsch-Inlandsche School No. 1 (Traverdoeli).*

Mevrouw H. Harten-van der Kamp fungeerde ook in de eerste helft van het verslagjaar als hoofd der school. Op den 1sten Juli 1921 werd zij vervangen door den heer P. H. van Doesburg.

Voorts waren op den laatsten dag van het verslagjaar aan de school verbonden.

- 1 Mevrouw H. Harten-van der Kamp, onderwijzeres.
- 2 Mevrouw Doesburg.-Eijkeboom. id.
- 3 Soewargadi. 1e Inl. onderwijzer.
- 4 Abdulkarnen Inl. onderwijzer.
- 5 Leo Jaridan id. id.

Aan Mevrouw H. Harten-van der Kamp werd met ingang van den 1sten November van het verslagjaar een buitenlandsch verlof wegens ziekte toegekend, voor den tijd van één jaar.

3. *Hollandsch-Inlandsche School No. 2 (Sompok).*

De heer S. Zwarenstein, die den heer W. Th. Ronz op den 1sten October 1920 als hoofd der school was opgevolgd, bleef tot het einde van het verslagjaar in die hoedanigheid aan de school verbonden.

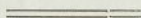
Voorts waren op den laatsten dag van het verslagjaar aan de school verbonden:

- 1 J. Breunesse, Onderwijzer.
- 2 R. Achmad, 1e Inl. onderwijzer.
- 3 Ismael Mangoenpawiro Inl. onderwijzer.

In het verslagjaar kwamen betrekkelijk weinig onderlinge mutaties voor. Het streven is erop gericht, zoo min mogelijk mutaties aan de scholen te doen plaats hebben. Dit komt in de eerste plaats het onderwijs zelve ten goede, voorts is het aangenamer en beter voor het onderwijzend personeel, terwijl daardoor eveneens de subsidie-aanvragen gemakkelijker kunnen worden opge maakt.

Handelsschool.

In den loop van het verslagjaar kon nog niet worden overgegaan tot de oprichting eener Gemeentelijke Handelsschool.

B. Gouvernements-Onderwijs.

§ 1. Hoogere Burgerschool met vijfjarigen cursus.

De Commissie van Toezicht voor de Hoogere Burgerschool met vijfjarigen cursus te Semarang bestond bij den aanvang van den cursus 1921/1922 uit vier personen en werd in den loop van het cursusjaar uitgebreid tot zes personen.

Onderwijzend personeel.

Op den 31sten December van het verslagjaar bestond het onderwijzend personeel uit een Directeur, 3 leeraressen en 21 leeraren.

Leerlingen.

De resultaten van het onderwijs waren bevredigend.

Van de leerlingen werden bevorderd:

van de eerste klasse naar de tweede klasse	91 leerlingen	of	77 ^{0/} / ₁₀
„ „ tweede „ „ „ derde „	67	„	68 ^{0/} / ₁₀
„ „ derde „ „ „ vierde „	84	„	91 ^{0/} / ₁₀
„ „ vierde „ „ „ vijfde „	32	„	80 ^{0/} / ₁₀

Aan het eindexamen namen deel 42 kandidaten, van wie er 35 slaagden. Deze leerlingen waren allen uit de vijfde klasse afkomstig; aan het examen namen geen leerlingen uit de vierde klasse of extranei deel.

Op den 31sten December van het verslagjaar waren de leerlingen als volgt verdeeld:

Europ.		Inl.		Chin.	
J.	M.	J.	M.	J.	M.
181	102	39	9	58	5

§ 2. Mulo-afdeeling der Algemeene Middelbare School.

Onderwijs.

Naast de op het leerplan voor de Mulo-afdeelingen der Algemeene Middelbare School voorkomende verplichte vakken, werden Fransch, Maleisch en Javaansch facultatief onderwezen.

Les in het Duitsch werd voor het laatst alleen gegeven in de hoogste klasse.

Onderwijzend Personeel.

Op 31 December 1921 was het onderwijzend personeel samengesteld als volgt:

- 12 Europeesche leerkrachten t. w.
- 4 Onderwijzeressen
- 8 Onderwijzers
- 2 Inl. leerkrachten t. w. 1 voor Javaansch en
1 voor Maleisch.

Leerlingen.

Bij het einde van den cursus 1920-1921 werd het eind-diploma uitgereikt aan 23 leerlingen, t. w. 15 jongens en 8 meisjes. Afge- wezen werden een Chineesche jongen en een Europeesch meisje.

Wat betreft den cursus 1921-1922, het aantal leerlingen bedroeg:

	Bij den aanvang	Op
	van den cursus:	31 December 1921:
Europeesche jongens	80	81
„ meisjes	52	45
Inlandsche jongens	93	92
„ meisjes	10	13
Chineesche jongens	42	39
„ meisjes	3	1
Te zamen	<u>280</u>	<u>Totaal 271</u>

§ 3. Europeesch Lager Onderwijs.

Gedurende het verslagjaar kwam het meermalen voor, dat ten gevolge van ziekte onder het onderwijzend personeel en van herhaaldelijk voorkomende vacatures, klassen naar huis gezonden moesten worden (Art. 7 van het E. S. R.). Echter liet het zich tegen het einde van verslagjaar aanzien, dat in dezen toestand allengs verbetering zou komen.

Het aantal scholen bleef stationair. Wel werd de mogelijkheid overwogen van de opheffing der meisjesschool te Boeloe, terwijl eveneens de 4de school (Djomblang-school) in aanmerking voor opheffing kwam, doch tot eene beslissing ter zake kwam men niet.

De gemeente gaf haar plannen op zelf een Europeesche lagere school op te richten, gelijk reeds eerder in dit verslag werd vermeld.

De volgende staat geeft een overzicht omtrent den stand der Europeesche Lagere Scholen op 31 December van het verslagjaar.

Aanduiding der school	Straat, weg, plein, enz.	Aantal leerlingen op 31 December 1921								Gemid- deld aan- tal ver- zuimde school- dagen per kind		Aantal klassen	Aantal leerkrachten
		Euro- pea- nen		Inlan- ders		Vreem- de Oos- terlin- gen		Totaal					
		J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.		
Eerste School A	Bodjong	121	60	8	—	20	5	149	65	22	30	7	6
" " B	Karang Bidara	102	61	20	8	17	12	139	81	17	15	7	6
" " C	Atmodironoweg	140	76	12	6	1	—	153	82	13	18	7	6
" " D	Tjandi	59	42	—	—	—	—	59	42	11	11	7	4
Tweede School	Karang Bidara	92	63	43	5	1	—	136	68	20	21	7	4
Vierde School	Djomblang	20	12	6	—	—	—	26	12	8	4	7	2
Meisjesschool	Boeloe	—	51	—	2	—	—	—	53	—	11	5	3

Op geen dezer scholen behoeften in 1921 aanvragen om toelating, wegens plaatsgebrek te worden afgewezen.

§ 4. Het volgend staatje geeft een overzicht omtrent den stand der Holl.—Inl. scholen op 31 December van het verslagjaar.

Aanduiding der school	Straat	Aantal leerlingen op 31 Dec. 1921		Gemid- deld aan- tal ver- zuimde school- dagen per kind		Aantal klassen	Aantal leer- krachten		Aantal aan- vragen om toelating, dat in 1921 we- gens plaats- gebrek moest worden afge- wezen	
		Inlanders					Europeesche	Inlandsche		
		J.	M.	J.	M.				J.	M.
School No. 1	Petellan	203	54	10	13	8	3	6	86	39
School No. 2	Heerenstr.	186	42	11	11	7	2	6	75	41

§ 5. Het volgend staatje geeft een overzicht omtrent den stand der H. C. Scholen op 31 December 1921.

Aanduiding der School	Straat, weg, plein, enz.	Aantal leerlingen op 31 December 1921.								Gemid- deld aantal ver- zuimde school- dagen per kind		Aantal klassen	Aantal leerkrachten	Aantal aan- vragen om toelating, dat in 1921, we- gens plaats- gebrek moest worden afgewe- zen	
		Inlan- ders	Vreemde Ooster- lingen				To- taal								
			Voor- klasse	Klasse I t/m 7											
				J.	M.	J.			M.						
School No. 1	Mlaten	—	—	27	24	197	90	224	114	13	11	8	8	—	—*)
School No. 2	Atmodirono- weg	1	—	—	—	194	82	195	82	15	12	7	7	10	2

*) Niet bekend.

§ 6. Inlandsch Onderwijs.

Het volgende staatje geeft een overzicht omtrent den stand van de Inlandsche School der 2e klasse op 31 December van het verslagjaar.

Aanduiding der school	Straat, weg, plein, enz.	Aantal leerlingen op 31 December			Aantal klassen	Aantal leer- krachten	Aantal aanvragen om toelating, dat in 1921 wegens plaatsgebrek moest worden afgewezen	
		Jon- gens	Meis- jes	Totaal			Jongens	Meisjes
School No. 1	Kartohardjo	185	12	197	5	5	—	—
" "	2 Redjosari	155	11	166	4	4	51	1
" "	3 Karangasem	111	14	125	5	5	10	—
" "	4 Djomblang	160	14	174	5	5	46	4
" "	5 Seteran	119	4	123	4	3*	—	—
" "	6 Pendrikan	121	13	134	4	4	9	1
" "	7 Heerenstraat	101	1	102	4	5	—	—
" "	8 Djangli	84	—	84	3	4	—	—
" "	9 Kintelan	84	1	85	4	3	—	—
" "	10 Karangtem- pel	112	4	116	4	4	—	—
	Pedoeroen- gan	77	13	90	4	4	—	—
	Srondol	87	3	90	4	3	—	—
		1396	90	1486	50	49	116	6

*) Van af 13 Januari 1922 is het aantal leerkrachten 4.

§ 7. Semarangse Technische Avondschool.

1. Algemeen overzicht.

De school bestemd voor jongelieden die genoodzaakt zijn om overdag voor den broode te werken, waar gedurende de avonduren 5 malen 's weeks technische kennis kan worden opgedaan, kon gedurende het verslagjaar nog worden voortgezet. Op Zondagen gedurende 4 uren worden de practische lessen in timmeren en landmeten en waterpassen gehouden.

Betreffende de heffing van het schoolgeld werd dit gehandhaafd op f 7.50 per leerling en per maand tot en met ulto. September 1921. Met begin van 1 November 1921 en vervolgens is dit gebracht op f 4. — 's maands en per leerling.

2. De school. a. Leerlingen.

De Cursus 1920-1921 werd geopend op den 12 Juli 1920 met leerlingen verdeeld als volgt:

	Begin van den Cursus	Einde van den Cursus
I klasse	33	22
II „	7	5
III „	10	9
IV „	8	7
Totaal . . .	58	43

Gedurende den cursus hebben in het geheel 15 mutatiën plaats gehad. Het eindexamen werd afgenomen van den 23en Mei tot en met den 3en Juni 1921. Er meldden zich voor bedoeld examen 7 jongelieden. Alle 7 slaagden. De geslaagden waren:

M. Soetarso. M. Kandar, Soeprapto, M. Soepangat, R. Soedjio, R. Goemawang en R. Soekono. Aan hen werden de diploma's uitgereikt. De geslaagden zijn volgens ingewonnen berichten thans alle werkzaam in technische betrekkingen bij het Gouvernement, locale Raden en Particuliere Spoor- en Trammaatschappijen.

b. Leerkrachten.

De Directeur der school Ir. W. Lemei Jr. legde aan het einde van het jaar 1921 zijn betrekking als zoodanig neer, en werd vervangen door den Ir. J. Th. Rietveld. Voorts waren aan de school verbonden de volgende personen: 2 Civielingenieurs, 1 Architect, 6 Opzichters der B. O. W. en Gemeente en 1 Onderwijzer in het bezit van een hoofdacte of totaal 10 leerkrachten waarvan 3 Inlandsche. Het honorarium van de Europeesche leerkrachten bleef gesteld op f 15.— per weekelijk lesuur en dat der Inlandsche op f 10.—

3. Geldmiddelen.

In de maand September 1921 werd een request ingediend bij de Regeering en een bij de Gemeente Semarang ter bekoming van geldelijken steun. Op geen van beide rekestten was op ultimo van het verslagjaar nog een beschikking ontvangen.

Leerlingen.

Het aantal leerlingen bedroeg:

	Werktuig- kunde				Bouwkunde				Totaal per landdaard			Totaal aantal leer- lingen
	Europeanen	Inlanders	Chineezen	Totaal	Europeanen	Inlanders	Chineezen	Totaal	Europeanen	Inlanders	Chineezen	
bij den aanvang van het schooljaar 1916—1917	56	5	5	66	43	23	5	71	99	28	10	137
bij den aanvang van het schooljaar 1917—1918	55	5	8	68	36	24	6	66	91	29	14	134
bij den aanvang van het schooljaar 1918—1919	49	6	8	63	34	19	3	56	83	25	11	119
bij den aanvang van het schooljaar 1919—1920	52	6	10	68	28	20	5	53	80	26	15	121
bij den aanvang van het schooljaar 1920—1921	55	8	6	69	34	26	3	63	89	34	9	132
bij den aanvang van het schooljaar 1921—1922	51	7	5	63	35	20	7	62	86	27	12	125
op het eind van het verslagjaar.	49	7	5	61	34	18	4	56	83	25	9	117

Voorts zij nog opgemerkt dat, van de bij het einde van het schooljaar 1920—1921 aanwezige leerlingen slaagden:

a. in de afdeeling Werktuigkunde:

van het 1ste naar het 2de studiejaar 17 leerlingen of 65%

„ „ 2de „ „ 3de „ 15 „ „ 60%

In deze afdeeling namen uit het 3de studiejaar 10 leerlingen deel aan het eindexamen, die allen slaagden.

b. in de afdeeling Bouwkunde:

van het 1ste naar het 2de studiejaar 14 leerlingen of 67%

„ „ 2de „ „ 3de „ 11 „ „ 73%

In deze afdeeling namen uit het 3de studiejaar 13 leerlingen deel aan het eindexamen, die allen slaagden.

Allen die in het eindexamen geslaagden konden dadelijk worden geplaatst.

Geldmiddelen.

De ontvangsten bedroegen in 1921 aan:

Gouvernementssubsidie over 1920.	. . .	f 21110.18
„ „ 1921.	. . .	„ 24000.—
Subsidie van het Gewest Semarang	. . .	„ 1000.—
„ „ de Gemeente Semarang.	. . .	„ 2000.—
Bijdragen van particulieren	. . .	„ 22426.—
Schoolgelden.	. . .	„ 10625.—

Het boekjaar 1921 sloot met een voordeelig saldo van *f* 11566 49⁵. Men dient daarbij echter in aanmerking te nemen, dat de vooruitbetaling op de Gouvernementssubsidie in 1921 van *f* 12000.— op *f* 24000.— werd gebracht, zoodat feitelijk een klein verliessaldo valt te constateeren.

Opleidingsscholen voor Europeesche Onderwijzers

Aanduiding der school	Straat, weg, plein, enz.	Vakken, waarin onderwijs wordt gegeven	Aantal leerlingen op 31 December 1921								Aantal klassen	Aantal leer- krachten
			Euro- peanen		Inlan- ders		Vreemde Ooster- lingen		Totaal			
			M.	V.	M.	V.	M.	V.	M.	V.		
Normaal- school ter voorberei- ding tot het examen voor de hoofd- akte	Bodjong	Neder- landsch Geschie- denis Aardrijks- kunde Rekenen Natuurkunde Natuurlijke Historie Paedago- giek Teekenen	7	10	1	—	—	—	8	10	3	8
Opleidings- school voor Europeesche Onderwij- zeressen der Zusters Francisca- nessen.	Bangkong	Lezen Schrijven Rekenen Nederland- sche taal Geschie- denis Aardrijks- kunde Kennis der natuur Zingen Handtee- kenen Opvoeding- en Onderwijs	—	30	—	1	—	—	—	31	2	4

M. U. L. Onderwijs.

Aanduiding der school	Straat, weg, plein, enz.	Vakken, waarin onderwijs wordt gegeven..	Aantal leerlingen op 31 December 1921								Gemid- deld aan- tal ver- zuimde school- dagen per kind	Aantal klassen	Aantal leer- krachten	
			Euro- peanen		Inlan- ders		Vreem- de Ooster- lingen		Totaal					
			J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.		
School der Zusters Francisca- nessen.	Bangkong	Lezen Neder- landsche taal Schrijven Rekenen Wiskunde Geschiedenis Aardrijkskunde Natuurkennis Fransch Duitsch Engelsch Zang Teekenen	—	66	—	3	—	—	—	69	—	20 69	3	3

Op deze school behoeften in 1921 wel aanvragen voor de 1ste klasse om toelating wegens plaatsgebrek te worden afgewezen.

Het Hoofd der Muloschool

M. J. L. WENSENS.

Europeesch Lager Onderwijs.

Aanduiding der School	Straat, weg, plein, enz.	Vakken, waarin onderwijs wordt ge- geven	Aan leerlingen op 31 December 1919								Gemid- deld aan- tal ver- zuimde school- dagen per kind.		Aantal klassen	Aantal leer- krachten
			Euro- peanen		Inlan- ders		Vreem- de Ooster- lingen		Totaal					
			J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.		
Semarang- sche school- vereniging (Neutrale school)	Wilhelmina park Bo- djong	Vakken <i>a</i> tot en met <i>l</i>	135	86	—	—	2	1	137	87	10	11	7	7
School met den Bijbel	Karrenweg	Vakken <i>a</i> tot en met <i>l</i> Bijbelsche geschiedenis	53	34	13	2	6	8	72	44	<u>12</u>		7	4
Schoolver- eeniging St. Haverins (St. Josef- school)	Bangkong	Vakken <i>a</i> tot en met <i>j</i> en <i>l</i> Katholie- ke Gods- dienstleer	121	—	1	—	25	—	147	—	14	—	7	4
School der Zusters Fran- ciscanessen	Bangkong	Vakken <i>a</i> tot en met <i>i</i> , <i>k</i> en <i>l</i>	10	222	—	—	—	—	10	222	4	9	7	7
Klooster- school	Gedangan	Vakken <i>a</i> tot en met <i>l</i>	6	130	—	5	—	58	6	193	8	14	7	6

Weeshuisscholen.

Officieel niet gerekend tot de gesubsidiëerde onderwijsinstellingen, behooren zij toch eigenaardig niet volkomen tot de niet-gesubsidiëerde scholen aangezien de Weeshuizen wél ondersteuning uit 's Lands kas genieten en tot de onderdeelen van elk dezer subsidiën ook eene post „School” behoort.

Omtrent den stand dezer scholen op 31 December van het verslagjaar geeft de volgende opgave een overzicht.

Aanduiding der School	Straat, weg, plein, enz.	Vakken, waarin onderwijs wordt gegeven	Aantal leerlingen op 31 December 1921								Gemiddeld aantal verzuimde schooldagen per kind		Aantal klassen	Aantal leerkrachten
			Europeanen		Inlanders		Vreemde Oosterlingen		Totaal					
			J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.		
Protestantsche Weeshuisschool	Bodjong	Vakken <i>a</i> tot en met <i>j</i> .	104	74	—	1	—	—	104	75	11	18	7	6
Roomsche Katholieke Weeshuisschool (Meisjes afdeeling)	Gedangan	Vakken <i>a</i> tot en met <i>i</i> .	12	160	—	—	—	—	12	160	3	10	7	5
Broederschool Roomsche Katholieke Weeshuisschool (Jongens school)	Tjandi	Vakken <i>a</i> tot en met <i>i</i> en <i>l</i> ⁽¹⁾ .	169	—	—	—	—	—	169	—	5	—	7	6

¹⁾ vak *l* wordt uitsluitend onderwezen in een namiddagcur.us.

Openbare Gezondheid.

SUPPLEMENT VAN HOOFDSTUK V.

Aangezien in dit verslagjaar de instelling van een gemeentelijken gezondheidsdienst wederom uitbleef, wordt volstaan met een uittreksel uit het verslag van den Gouvernementsarts, belast met den Plaatselijken dienst, van wiens hand in den loop van verslagjaar een uitvoerig rapport verscheen nopens den algemeenen gezondheidstoestand in de Gemeente Semarang. Aan dit rapport worde het volgende ontleend:

Een vergelijking met de verschenen vierwekelijksche rapporten van dit jaar doet zien dat de totaalsterfte gedaald is van 783 en 697 tot 580, hetgeen voornamelijk veroorzaakt is door de vermindering der cijfers voor malaria, influenza bronchopneumonie en de desentrieën. De influenza, (waarmede ook de sterftegevallen, waarbij longaandoeningen zijn opgetreden, blijkbaar in nauw verband staan) is dus thans nagenoeg geweken, gelijk ook uit de daling van het cijfer voor malaria blijkt, dat de in het begin van het jaar voorgekomen buitengewoon hooge sterfte van deze ziekte heeft opgehouden. Het thans voor malaria opgegeven getal komt ongeveer met het voor Semarang als normaal geldende overeen.

Wat betreft de ziekten, welke door algemeen hygiënische maatregelen te bestrijden zijn, valt het volgende te vermelden.

Malaria. De onderzoekingen van de jongste jaren hebben de vlakte langs de kust en wel speciaal de vischvijvers als de voornaamste bron der malaria voor Semarang doen kennen. De plannen voor de bestrijdingen dezer ziekte moeten zich dan ook voornamelijk richten tegen de zware broedplaatsen voor malaria-overbrengende muskietsoorten. Voorts zijn er nog andere kleine haarden, vermoedelijk bij den heuvelvoet gelegen, doch deze zijn blijkbaar niet constant en zijn van geringer beteekenis dan de vischvijvers.

Ten einde de noodige gegevens te kunnen verkrijgen omtrent de meest economische wijze, waarop de vijvers onschadelijk voor de gezondheid kunnen gemaakt worden, moeten nog verschillende onderzoekingen verricht worden. Indien de vijvers geregeld be-

vrijd worden van de hoogere ondergedoken planten en van de overhangende begroeiing aan den oever alsook van de zwevende of drijvende wiersoorten dan zou daardoor grootendeels hun gevaar als broedplaats van *M. Ludlowi* worden opgeheven; of echter aan de verschillende vereischten zooals (zoutconcentratie, voldoende zoninwerking, nu en dan droog legging enz.) voor de ontwikkeling der wiersoorten, die voornamelijk de bandeng tot voedsel strekken, in verband met de vloedhoogte zou kunnen worden voldaan, zal nog door de vischerij deskundigen bij een nader onderzoek ter plaatse dienen te worden uitgemaakt, waartoe nochtans verschillende gegevens omtrent waterpassing van het terrein en peilschaal-waarnemingen benoodigd zijn, doch aangezien deze gegevens thans door den dienst der Gemeentewerken in nagenoeg voldoende hoeveelheid verzameld zijn, zie spoedig een uitspraak kunnen gedaan worden, op welke wijze ten opzichte v.d. vischvijvers moet gehandeld worden.

Betreffende de vischvijvers gelegen tusschen de beide bandjirkanalen kan nog geen afdoende beslissing worden genomen. hetgeen verband houdt met de onzekerheid welke plaats voor de haven bestemd zal worden.

Behalve de vischvijvers kunnen ook zoetwaterplassen dienen als broedplaatsen van verschillende malaria- overbrengende muskietsoorten.

Hoewel de malaria thans weer de normale verhoudingen heeft aangenomen wordt met de kinine- verstrekking en het onderzoek naar de lijders geregeld voortgegaan.

Tuberculose. Deze ziekte eischt hier steeds een groot aantal slachtoffers, hetgeen te wijten is aan het feit, dat de lijders, tenminste de Inlandsche, niet spoedig uit eigen beweging een consultatie-bureau opzoeken; ze zullen meestal wachten totdat hun kwaal zich sterk uitgebreid heeft en het dus meestal te laat is aangezien het gevaar van besmetting, dat in het eerste stadium zeer gering is, met de uitbreiding van het ziekteproces toeneemt.

De hoofdplaats Semarang verkeert in het gunstige geval, dat het bergland dicht in de nabijheid gelegen is. Er bestaat dus ruimschoots gelegenheid tot het oprichten van sanatoria, voor welk doel de gunstigst gelegen plaatsen zich aanbieden.

Een waardevol hulpmiddel bij de bestrijding van malaria, tuberculose en andere infectie-ziekten zou ook gezocht moeten worden in de oprichting van nieuwe poliklinieken, aan welke instellingen Semarang gebrek lijdt. De hoegrootheid van het gebrek laat zich eenigszins begrijpen uit het feit, dat het onmogelijk is gebleken voor de schoolkinderen de gelegenheid te openen voor poliklinische behandeling.

Het sterftecijfer ten gevolge van de buikaandoeningen is steeds zeer hoog, in verband waarmee de wenschelijkheid moet worden betoogd dat aan alle ingezetenen goed drinkwater verstrekt worde. Met de uitbreiding der gemeente en de noodzakelijkheid van het openstellen van openbare waschgelegenheden en privaatinrichtingen zal de behoefte aan water voortdurend toenemen. Zooals de toestand op het oogenblik is, kan de waterleiding niet a.d. behoefte aan water voor alle doeleinden te zamen voldoen, ook in de toekomst zal dit niet het geval zijn waarom de tegenwoordige toestand waarbij groote hoeveelheden van het drinkwater verbruikt worden voor bad en closet, terwijl de bevolking van de waterleiding verstoken moet blijven, niet mag worden bestendigd. Daar rivierwater in ruime hoeveelheid te verkrijgen is, zal dus het waterbezwaar, ook voor de toekomst uit den weg te ruimen zijn, door dit middels een afzonderlijk distributienet te verstrekken.

De oplossing van het vraagstuk van den faecaalafvoer gaat hand in hand met die van de watervoorziening; hetzij men werkt met septictanks hetzij men op andere wijze de faecaliën in het grondwater brengt, steeds zal hiervoor een voldoende hoeveelheid water voor spoeling noodig zijn. Ook kan het brengen van effluent op groote schaal in het grondwater slechts dan zonder bedenking geschieden, wanneer dat grondwater niet voor allerlei doeleinden behoeft gebruikt te worden.

Naast de kwestie van de watervoorziening en de faecaliënafvoer is ook die van de woningverbetering actueel. Vooral de koeliwoningen leveren veel moeilijkheden op. Het volgen van een zeker systeem is zeer gewenscht.

Het sterftecijfer onder „verhongering en uitputting” bleef ook in dat verslagjaar belangrijk hoog. Het tehuis voor behoeftige Inlanders, van het Leger des Heils verricht ter zake zeer nuttig werk.

